Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B** **EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 216/2008**

2008 m. vasario 20 d.

dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantis Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 79, 2008 3 19, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	2009 m. liepos 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 690/2009	L 199	6	2009 7 31
►**M2**	2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1108/2009	L 309	51	2009 11 24
►**M3**	2013 m. sausio 8 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 6/2013	L 4	34	2013 1 9
►**M4**	2016 m. sausio 5 d. Komisijos reglamentas (ES) 2016/4	L 3	1	2016 1 6

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 216/2008

2008 m. vasario 20 d.

dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantis Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 80 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [1],

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos [2],

kadangi:

(1) Civilinės aviacijos srityje aukštą ir vienodą Europos piliečių apsaugos lygį visą laiką turėtų užtikrinti bendrosios saugos taisyklės ir priemonės, užtikrinančios, kad produktai, asmenys ir organizacijos Bendrijoje atitiktų šias ir aplinkos apsaugos taisykles. Tai turėtų padėti sudaryti palankesnes sąlygas laisvam prekių, asmenų ir organizacijų judėjimui vidaus rinkoje.

(2) Be to, trečiųjų šalių orlaiviams, atskrendantiems į teritoriją, kuriai taikoma Sutartis, per ją skrendantiems ar iš jos išskrendantiems, turėtų būti taikoma atitinkama priežiūra Bendrijos lygmeniu, neviršijant 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje pasirašytoje Tarptautinėje civilinės aviacijos konvencijoje (toliau – Čikagos konvencija), kurios šalimis yra visos valstybės narės, nustatytų ribų.

(3) Čikagos konvencija jau numatyti būtiniausi civilinės aviacijos saugos ir su ja susijusios aplinkos apsaugos standartai. Bendrijos esminiai reikalavimai ir jų įgyvendinimui priimtos taisyklės turėtų užtikrinti, kad valstybės narės vykdo pagal Čikagos konvenciją prisiimtus įsipareigojimus, įskaitant įsipareigojimus trečiųjų šalių atžvilgiu.

(4) Vadovaudamasi Čikagos konvencijoje nustatytais standartais ir rekomenduojama praktika, Bendrija turėtų nustatyti esminius reikalavimus, taikytinus aviacijos produktams, dalims ir prietaisams, su orlaivio naudojimu susijusiems asmenims ir organizacijoms, pilotų mokyme ir medicininėse apžiūrose dalyvaujantiems

[1] OL C 185, 2006 8 8, p. 106.

[2] 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 301 E, 2007 12 13, p. 103), 2007 m. spalio 15 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 277 E, 2007 11 20, p. 8) ir 2007 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento pozicija. 2008 m. sausio 31 d. Tarybos sprendimas.

▼B

asmenims bei šiam tikslui skirtiems produktams. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai parengti būtinas įgyvendinimo taisykles.

(5) Nebūtų tikslinga bendrąsias taisykles taikyti visiems orlaiviams, visų pirma paprastos konstrukcijos orlaiviams arba tiems, kurie daugiausiai naudojami vietiniams skrydžiams vykdyti, yra pagaminti privačioms reikmėms, yra ypač reti ar kurių yra nedaug; todėl už tokių orlaivių reguliavimo kontrolę ir toliau turėtų būti atsakingos valstybės narės, šiame reglamente nenustatant kitoms valstybėms narėms prievolės pripažinti šias nacionalines priemones. Tačiau reikėtų imtis proporcingų priemonių siekiant iš esmės padidinti laisvalaikio aviacijos saugos lygį. Pirmiausia reikėtų atsižvelgti į lėktuvus ir sraigtasparnius, kurių maksimali kilimo masė yra maža, kurie vis dažniau naudojami, gali skraidyti visoje Bendrijoje ir yra pagaminti pramoniniu būdu. Todėl, siekiant užtikrinti reikiamą vienodą saugos ir aplinkos apsaugos lygį, jų reglamentavimas būtų veiksmingesnis Bendrijos lygmeniu.

(6) Bendrijos veiksmų taikymo sritis turėtų būti apibrėžta aiškiai, kad būtų galima nedviprasmiškai nurodyti asmenis, organizacijas ir produktus, kuriems taikomas šis reglamentas ir jo įgyvendinimo taisyklės. Tokia taikymo sritis turėtų būti aiškiai apibrėžta pateikiant orlaivių, kuriems šis reglamentas netaikomas, sąrašą.

(7) Aviacijos produktai, dalys ir prietaisai, su komerciniu oro susisiekimu susiję naudotojai, taip pat pilotai, jų mokyme ir medicininėse apžiūrose dalyvaujantys asmenys, organizacijos ir šiam tikslui skirti produktai turėtų būti sertifikuojami arba licencijuojami po to, kai buvo nustatyta, kad jie atitinka esminius reikalavimus, kuriuos Bendrija turi nustatyti atsižvelgiant į Čikagos konvencijoje pateiktus standartus ir rekomenduojamą praktiką. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai parengti būtinas įgyvendinimo taisykles, skirtas pažymėjimo išdavimo sąlygoms ar jo pakeitimo pareiškimu apie gebėjimus sąlygoms nustatyti, atsižvelgiant į su skirtingais orlaivio naudojimo tipais, pavyzdžiui, tam tikrų rūšių aviacijos darbais ir vietiniais skrydžiais mažais orlaiviais, susijusią riziką.

(8) Orlaivio naudojimo nekomerciniais tikslais atveju naudojimo ir licencijų išdavimo taisyklės turėtų būti pritaikytos atsižvelgiant į orlaivio sudėtingumą, ir turėtų būti pateiktas atitinkamas apibrėžimas.

(9) Reikėtų apriboti su laisvalaikio piloto licencija susijusias teises, atsižvelgiant į įgytą parengimą susijusioms kvalifikacijoms gauti, remiantis įgyvendinimo taisyklėmis.

(10) Siekiant Bendrijos tikslų laisvo prekių, asmenų ir paslaugų judėjimo, taip pat bendrosios transporto politikos srityse, valstybės narės, nenustatydamos papildomų reikalavimų ar vertinimų, turėtų pripažinti pagal šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles sertifikuotus produktus, dalis ir prietaisus, organizacijas ar asmenis.

(11) Turėtų būti numatytos pakankamai lanksčios reagavimo į ypatingas aplinkybes galimybės, pavyzdžiui, nustatant neatidėliotinas saugos priemones ar reaguojant į nenumatytus ar ribotus naudojimo poreikius. Taip pat turėtų būti numatyta nuostata

▼B

lygiaverčiam saugos lygiui pasiekti kitomis priemonėmis. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta teisė atleisti nuo šiame reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse nustatytų reikalavimų vykdymo, jeigu atleidimo taikymo sritis griežtai apribota ir jam taikoma atitinkama Bendrijos kontrolė.

(12) Būtina tobulinti reglamentavimą visose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, kad tam tikras užduotis, kurios šiuo metu atliekamos Bendrijos ar nacionaliniu lygmeniu, atliktų viena specializuota ekspertų įstaiga. Todėl, atsižvelgiant į dabartinę Bendrijos institucinę struktūrą ir įgaliojimų pusiausvyrą, reikia įsteigti Europos aviacijos saugos agentūrą (toliau – Agentūra), kuri būtų techniškai nepriklausoma ir turėtų teisinį, administracinį bei finansinį savarankiškumą. Tuo tikslu būtina ir tikslinga, kad tai būtų Bendrijos institucija, turinti juridinio asmens statusą ir besinaudojanti jai šiuo reglamentu suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais.

(13) Pagal Bendrijos institucinę sistemą, už Bendrijos teisės įgyvendinimą visų pirma atsako valstybės narės. Todėl šiame reglamente nustatytos sertifikavimo užduotys ir jo įgyvendinimo taisyklės turi būti vykdomos nacionaliniu lygmeniu. Tačiau tam tikrais aiškiai apibrėžtais atvejais Agentūrai taip pat turėtų būti suteikti įgaliojimai vykdyti šiame reglamente nurodytas sertifikavimo užduotis. Dėl tos pačios priežasties Agentūrai turėtų būti leista imtis reikiamų priemonių, susijusių su orlaivio naudojimu, įgulos kvalifikacija ar trečiųjų šalių orlaivių sauga, kai būtent ši priemonė geriausiai užtikrintų vienodumą ir sudarytų geresnes sąlygas vidaus rinkos veikimui.

(14) Pagal Reglamento (EB) Nr. 2111/2005 ([1]) nuostatas Agentūra privalo perduoti visą informaciją, kuri galėtų būti naudinga atnaujinant Bendrijos oro vežėjų, kuriems dėl saugos priežasčių taikomas veiklos draudimas Bendrijoje, sąrašą. Jei Agentūra atsisako išduoti leidimą oro vežėjui pagal šio reglamento sąlygas, ji turėtų perduoti Komisijai visą informaciją, kurios pagrindu atsisakyta išduoti leidimą, kad šio oro vežėjo pavadinimas, prireikus, būtų įrašytas į tą sąrašą.

(15) Siekiant veiksmingo Bendrijos civilinės aviacijos saugos sistemos veikimo tose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, reikia stiprinti Komisijos, valstybių narių ir Agentūros bendradarbiavimą, kad būtų atskleistos nesaugios sąlygos ir atitinkamai imtasi padėtį gerinančių priemonių.

(16) Siekiant skatinti saugos kultūrą ir tinkamai veikiančią reguliavimo sistemą tose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, reikia, kad incidentų ir įvykių liudininkai savanoriškai praneštų apie tai, kas

([1]) 2005 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2111/2005 dėl oro vežėjų, kuriems taikomas draudimas vykdyti veiklą Bendrijoje, Bendrijos sąrašo sudarymo ir oro transporto keleivių informavimo apie skrydį vykdančio oro vežėjo tapatybę (OL L 344, 2005 12 27, p. 15).

▼B

įvyko. Sukūrus nebaudžiamąją aplinką, būtų sudarytos geresnės tokių pranešimų teikimo sąlygos, todėl valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių, užtikrinančių tokios informacijos ir jos teikėjų apsaugą.

(17) Siekiant užtikrinti klientų pasitikėjimą oro transportu, į avarijų ore tyrimų rezultatus turėtų būti reaguojama nedelsiant, visų pirma, kai jos susijusios su orlaivio konstrukcijos trūkumais ir (arba) valdymu.

(18) Siekiant šiame reglamente numatytų saugos tikslų, Bendrijai turėtų būti suteikti įgaliojimai skirti finansines baudas Agentūros išduotų pažymėjimų ir patvirtinimų turėtojams. Pagal Bendrijoje galiojančią teisinę tvarką tokias finansines baudas turėtų skirti Komisija, remdamasi Agentūros rekomendacija. Reikėtų pabrėžti, kad pradėjus taikyti finansines baudas, Komisija, užuot atėmusi pažymėjimą, galėtų subtiliau, lanksčiau ir keliais etapais spręsti taisyklių pažeidimo klausimą.

(19) Kadangi pagal Sutarties nuostatas visus pagal šį reglamentą priimtus Komisijos sprendimus turi teisę peržiūrėti Europos Bendrijų Teisingumo Teismas, šiam, remiantis Sutarties 229 straipsniu, turėtų būti suteikta neribota jurisdikcija vertinti sprendimus, kuriais Komisija skiria vienkartines ir periodines baudas.

(20) Siekiant reaguoti į didėjantį susirūpinimą keleivių sveikata ir gerove skrydžių metu, būtina kurti orlaivių konstrukcijas, kurios geriau užtikrintų keleivių saugumą ir tausotų jų sveikatą.

(21) Šio reglamento tikslus galima veiksmingai pasiekti bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis. Tokiu atveju šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių nuostatos gali būti adaptuojamos Bendrijos ir šių šalių sudarytais susitarimais. Kai tokių susitarimų nėra, valstybėms narėms vis tiek turėtų būti leista, vykdant atitinkamą Bendrijos kontrolę, pripažinti trečiosios šalies patvirtinimus, suteiktus užsienio kilmės produktams, dalims ir prietaisams, organizacijoms ir personalui.

(22) Siekiant tinkamai padėti Bendrijai, Agentūrai turėtų būti leidžiama plėtoti savo kompetenciją, susijusią su visais civilinės aviacijos saugos ir aplinkos apsaugos aspektais, kuriems taikomas šis reglamentas. Ji turėtų padėti Komisijai rengti būtinus teisės aktus ir talkinti valstybėms narėms bei pramonei juos įgyvendinant. Ji turėtų būti pajėgi skelbti sertifikavimo specifikacijas ir konsultacinę medžiagą bei teikti technines išvadas ir išduoti reikiamus pažymėjimus, taip pat ji turėtų padėti Komisijai vykdyti šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymo stebėseną ir jai turėtų būti suteikti reikiami įgaliojimai užduotims vykdyti.

(23) Siekiant veiksmingai kontroliuoti Agentūros funkcijas, Komisija ir valstybės narės turėtų turėti savo atstovus Valdančiojoje taryboje. Šiai tarybai turėtų būti suteikti reikiami įgaliojimai sudaryti biudžetą, patikrinti jo vykdymą, priimti atitinkamas finansines taisykles, nustatyti skaidrią darbo tvarką, pagal kurią Agentūra priima sprendimus, ir paskirti vykdantįjį direktorių. Be to, tikslinga, kad Agentūrai būtų leista vykdyti mokslinius tyrimus ir

▼B

organizuoti atitinkamą su Komisija ir valstybėmis narėmis vykdomų veiksmų koordinavimą. Pageidautina, kad Agentūra padėtų Bendrijai ir jos valstybėms narėms tarptautinių santykių srityje, įskaitant taisyklių suderinimą, patvirtinimų pripažinimą ir techninį bendradarbiavimą, ir kad jai būtų suteikta teisė užmegzti atitinkamus santykius su trečiųjų šalių aviacijos institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis, kompetentingomis spręsti klausimus, kuriems taikomas šis reglamentas.

(24) Skaidrumo sumetimais suinteresuotas šalis Agentūros valdančiojoje taryboje turėtų atstovauti stebėtojai.

(25) Atsižvelgiant į visuomenės interesus, būtina, kad su sauga susijusią veiklą Agentūra grįstų tik nepriklausoma kompetencija, griežtai laikydamasi šio reglamento ir Komisijos priimtų jo įgyvendinimo taisyklių. Tuo tikslu visus su sauga susijusius Agentūros sprendimus turėtų priimti jos vykdantysis direktorius, kuriam turėtų būti suteiktos lanksčios galimybės konsultuotis ir organizuoti Agentūros vidaus veiklą. Tačiau tuo atveju, kai Agentūra turi parengti bendro pobūdžio taisyklių, kurias turi įgyvendinti nacionalinės valdžios institucijos, projektą, sprendimų procese turėtų dalyvauti ir valstybės narės.

(26) Būtina užtikrinti, kad šalys, kurioms Agentūros sprendimai turi poveikį, turėtų reikiamas teisių gynimo priemones, kurios būtų pritaikytos ypatingam aviacijos srities pobūdžiui. Turėtų būti nustatytas atitinkamas skundų pateikimo mechanizmas, kad vykdančiojo direktoriaus sprendimus būtų galima apskųsti specializuotai Apeliacinei tarybai, kurios sprendimus savo ruožtu galima apskųsti Teisingumo Teismui.

(27) Siekiant užtikrinti visišką Agentūros savarankiškumą ir nepriklausomumą, jai turėtų būti numatytas nepriklausomas biudžetas, kurio pajamas iš esmės sudarytų Bendrijos teikiamas finansavimas ir sistemos naudotojų sumokėti mokesčiai. Valstybių narių, trečiųjų šalių ar kitų subjektų finansiniai įnašai neturėtų pažeisti Agentūros nepriklausomumo ir nešališkumo. Bendrijos biudžeto sudarymo tvarka turėtų būti taikoma tiek, kiek tai susiję su Bendrijos teikiamu finansavimu ir visomis kitomis subsidijomis, mokamomis iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto. Sąskaitų auditą turėtų atlikti Audito Rūmai.

(28) Prieš įsteigiant Agentūros vietos įstaigas, turėtų būti nustatytos bendrosios taisyklės, siekiant patikslinti, kokie reikalavimai turi būti įvykdyti ir koks turi būti atitinkamos valstybės narės įnašas.

(29) Kadangi šio reglamento tikslų, t. y. nustatyti bendrąsias taisykles civilinės aviacijos saugos ir aplinkos apsaugos srityje ir jas vienodai taikyti, valstybės narės negali deramai pasiekti, ir kadangi dėl šio reglamento taikymo visos Europos mastu tų tikslų

▼B

būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

(30) Siekiant sudaryti geresnes sąlygas civilinės aviacijos saugos didinimui Europoje, buvo pripažinta, kad turėtų būti siekiama Europos Sąjungai nepriklausančių Europos šalių dalyvavimo, kad būtų užtikrinta visos Europos dimensija. Europos šalys, kurios yra sudariusios su Bendrija susitarimus dėl Bendrijos *acquis* šio reglamento taikymo srityje priėmimo ir taikymo, turėtų dalyvauti jos veikloje pagal tuose susitarimuose numatytas sąlygas.

(31) Siekiama bendro tikslo - valstybių narių funkcijų ir užduočių, įskaitant tas, kurios atsirado joms bendradarbiaujant per jungtines aviacijos institucijas, veiksmingo perdavimo Agentūrai, nė kiek nesumažinant dabartinio aukšto saugos lygio ir nesukeliant neigiamo poveikio sertifikavimo planams. Būtinam perdavimui atlikti turėtų būti patvirtintos atitinkamos priemonės.

(32) Šiuo reglamentu nustatomos bendrosios taisyklės civilinės aviacijos srityje ir įsteigiama Europos aviacijos saugos agentūra. Todėl 2002 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1592/2002 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą ([1]) turėtų būti panaikintas.

(33) Šiame reglamente nustatytos atitinkamos išsamios nuostatos, skirtos bendrųjų techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos nustatymui ir įgyvendinimui civilinės aviacijos srityje. Todėl reikėtų laiku panaikinti 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3922/91 dėl techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje ([2]) III priedą ir 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvą 91/670/EEB dėl personalo licencijų vykdyti civilinės aviacijos funkcijas abipusio pripažinimo ([3]), nepažeidžiant pagal šiuos aktus jau atlikto produktų, asmenų ir organizacijų sertifikavimo ir licencijavimo.

(34) Šiuo reglamentu nustatomos atitinkamos išsamios nuostatos dėl Bendrijos oro uostais besinaudojančių trečiųjų šalių orlaivių saugos. Todėl 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/36/EB dėl Bendrijos oro uostais besinaudojančių trečiųjų šalių orlaivių saugos ([4]) turėtų būti laiku panaikinta, nepažeidžiant įgyvendinimo priemonių dėl informacijos rinkimo, patikrinimų perone ir keitimosi informacija.

(35) Šis reglamentas bus taikomas visoms kitoms sritims, susijusioms su civilinės aviacijos sauga, remiantis ateityje pagal Sutartį teikiamais siūlymais.

([1]) OL L 240, 2002 9 7, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 334/2007 (OL L 88, 2007 3 29, p. 39).
([2]) OL L 373, 1991 12 31, p. 4. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 8/2008 (OL L 10, 2008 1 12, p. 1).
([3]) OL L 373, 1991 12 31, p. 1.
([4]) OL L 143, 2004 4 30, p. 76. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2111/2005.

▼B

(36) Atsižvelgiant į 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais ([1]) bei į atitinkamus nacionalinės teisės aktus, būtina nustatyti atitinkamas priemones, kad būtų užtikrinta reikiama slaptų saugos duomenų apsauga ir tuo pat metu visuomenei būtų teikiama pakankamai informacijos apie civilinės aviacijos saugos lygį ir aplinkos apsaugą šioje srityje. Vadovaujantis atitinkamai Sutarties 195 ir 230 straipsniais, dėl pagal to reglamento 8 straipsnį Agentūros priimtų sprendimų turėtų būti galimybė pateikti skundą Ombudsmenui arba pareikšti ieškinį Teisingumo Teisme.

(37) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ([2]).

(38) Pirmiausia Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo taisykles dėl tinkamumo skraidyti, skrydžių įgulų licencijavimo ir susijusių patvirtinimų, oro skrydžių vykdymo, trečiųjų šalių naudotojų naudojamų orlaivių, priežiūros ir reikalavimų vykdymo užtikrinimo, taip pat priimti reglamentą dėl Agentūros imamų mokesčių ir rinkliavų. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies keisti neesmines šio reglamento nuostatas arba papildyti jį naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti patvirtintos, taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

(39) Dėl veiksmingumo priežasčių, aplinkos apsaugos esminių reikalavimų patikslinimui ir aplinkos apsaugos įgyvendinimo taisyklių priėmimui reikalingi reguliavimo procedūros su tikrinimu įprasti terminai turėtų būti sutrumpinti.

(40) Dėl skubos priežasčių būtina taikyti skubos procedūrą, numatytą Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 6 dalyje, kad Komisija galėtų nuspręsti dėl priemonių, kurių valstybės narės imasi neatidėliotinai reaguodamos į saugos problemą, ir dėl valstybių narių pateiktų prašymų dėl leidimo taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas patvirtinimo,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

PRINCIPAI

▼M2

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas:

a) aviacijos produktų, dalių ir prietaisų projektavimui, gamybai, techninei priežiūrai ir naudojimui, taip pat tokių produktų, dalių ir

([1]) OL L 145, 2001 5 31, p. 43.
([2]) OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

▼M2

prietaisų projektavimu, gamyba ir techninė priežiūra užsiimantiems darbuotojams ir organizacijoms;

b) su orlaivių naudojimu susijusiems darbuotojams ir organizacijoms;

c) aerodromų projektavimui, techninei priežiūrai ir naudojimui, taip pat šia veikla užsiimantiems darbuotojams ir organizacijoms ir, nedarant poveikio Bendrijos ir nacionalinės teisės aktų dėl aplinkos ir žemės naudojimo planavimo taikymui, – aerodromų aplinkos apsaugai;

d) aerodromų įrangos projektavimui, gamybai ir techninei priežiūrai, taip pat šia veikla užsiimantiems darbuotojams ir organizacijoms;

e) oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų (OEV ir (arba) ONP) sistemų ir sudedamųjų dalių projektavimui, gamybai ir techninei priežiūrai, taip pat šia veikla užsiimantiems darbuotojams ir organizacijoms;

f) OEV ir (arba) ONP, taip pat šia veikla užsiimantiems darbuotojams ir organizacijoms.

2. Šis reglamentas netaikomas:

a) kai 1 dalies a ir b punktuose nurodyti produktai, dalys ir prietaisai naudojami, o darbuotojai ir organizacijos dalyvauja vykdant karinę, muitinės, policijos, paieškos ir gelbėjimo, gaisrų gesinimo, pakrančių apsaugos ar panašią veiklą ar teikiant tokias paslaugas. Valstybės narės įsipareigoja užtikrinti, kad vykdant tokią veiklą ar teikiant tokias paslaugas kiek įmanoma būtų atsižvelgta į šio reglamento tikslus;

b) 1 dalies c ir d punktuose nurodytiems aerodromams arba jų dalims, taip pat įrangai, darbuotojams ir organizacijoms, kuriuos valdo ir kuriais naudojasi kariuomenė;

c) OEV ir (arba) ONP, įskaitant sistemas ir sudedamąsias dalis, darbuotojus ir organizacijas, nurodytus 1 dalies e ir f punktuose, kuriuos suteikia arba kuriais leidžia naudotis kariuomenė. Valstybės narės įsipareigoja užtikrinti, kad šios dalies a punkte nurodyti orlaiviai atitinkamais atvejais būtų atskirti nuo kitų orlaivių.

3. Valstybės narės kiek įmanoma užtikrina, kad visuose viešuosiuose 2 dalies b punkte nurodytuose karinės infrastruktūros objektuose ar kariniam personalui visuomenei teikiant 2 dalies c punkte nurodytas paslaugas būtų garantuojamas toks saugos lygis, kuris bent toks veiksmingas, kaip to reikalaujama esminiais Va ir Vb prieduose apibrėžtais reikalavimais.

▼B

2 straipsnis

Tikslai

1. Pagrindinis šio reglamento tikslas - pasiekti ir išlaikyti aukštą vienodą civilinės aviacijos saugos lygį Europoje.

2. Papildomi tikslai srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, yra:

a) užtikrinti aukštą vienodą aplinkos apsaugos lygį;

▼B

b) sudaryti palankesnes sąlygas laisvam prekių, asmenų ir paslaugų judėjimui;

c) skatinti reguliavimo ir sertifikavimo procesų rentabilumą ir vengti veiksmų dubliavimo nacionaliniu ir Europos lygmeniu;

d) padėti valstybėms narėms vykdyti įsipareigojimus, prisiimtus pagal Čikagos konvenciją, nustatant pagrindą bendram jos nuostatų aiškinimui ir vienodam įgyvendinimui bei užtikrinant, kad į jos nuostatas bus tinkamai atsižvelgta šiame reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse;

e) skleisti Bendrijos požiūrį į civilinės aviacijos saugos standartus ir taisykles visame pasaulyje, užmezgant atitinkamą bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis;

f) sudaryti vienodas sąlygas visiems aviacijos vidaus rinkos dalyviams.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytų tikslų siekiama šiomis priemonėmis:

a) rengiant, priimant ir vienodai taikant visus reikiamus aktus;

b) nekeliant papildomų reikalavimų pripažįstant pagal šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles produktams, darbuotojams ir organizacijoms išduotus pažymėjimus, licencijas, patvirtinimus ir kitus dokumentus;

c) įsteigiant nepriklausomą Europos aviacijos saugos agentūrą (toliau – Agentūra);

d) nacionalinėms aviacijos institucijoms ir Agentūrai atitinkamose jų kompetencijos srityse vienodai įgyvendinant visus reikiamus aktus.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame reglamente:

a) nuolatinė priežiūra - užduotys, kurios turi būti atliktos siekiant patikrinti, ar sąlygos, pagal kurias buvo išduotas pažymėjimas, vykdomos visu pažymėjimo galiojimo laikotarpiu, taip pat visų apsaugos priemonių taikymas;

b) Čikagos konvencija - 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje pasirašyta Tarptautinė civilinės aviacijos konvencija ir jos priedai;

c) produktas - orlaivis, variklis ar oro sraigtas;

▼M2

d) dalys ir prietaisai - visi prietaisai, įrenginiai, mechanizmai, dalys, aparatai, priklausiniai, programinė įranga ar priedai, įskaitant ryšių įrangą, kurie naudojami arba kuriuos ketinama naudoti valdant ar kontroliuojant orlaivį skrydžio metu; jie apima orlaivio sklandmens, variklio ir oro sraigto dalis ar įrangą, naudojamą orlaiviui manevruoti nuo žemės;

da) OEV ir (arba) ONP sudedamosios dalys - bet kurios 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 549/2004,

▼M2

nustatančio bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (pagrindų reglamento) ([1]), 2 straipsnio 19 punkte apibrėžtos sudedamosios dalys;

▼B

e) sertifikavimas - pripažinimas bet kokia forma, kad produktas, dalis ar prietaisas atitinka taikytinus reikalavimus, įskaitant šio reglamento nuostatas ir jo įgyvendinimo taisykles, arba kad organizacija ar asmuo jų laikosi; taip pat atitinkamo pažymėjimo, patvirtinančio atitiktį reikalavimams ar jų laikymąsi, išdavimas;

f) kompetentinga organizacija - įstaiga, kuriai Agentūra arba nacionalinė aviacijos institucija gali paskirti konkrečią sertifikavimo užduotį kontroliuojant Agentūrai ar nacionalinei aviacijos institucijai ir jų atsakomybe;

g) pažymėjimas - patvirtinimas, licencija ar kitas dokumentas, išduotas atlikus sertifikavimą;

▼M2

h) naudotojas - juridinis ar fizinis asmuo, naudojantis ar ketinantis naudoti vieną ar daugiau orlaivių arba vieną ar daugiau aerodromų;

▼B

i) naudojimas komerciniais tikslais - atlygintinas ar už kitokį vertingą atlygį atliekamas orlaivio naudojimas, kuris prieinamas visuomenei, arba, jei visuomenei neprieinamas – vykdomas pagal orlaivio naudotojo ir kliento sudarytą sutartį, kai klientas nekontroliuoja naudotojo;

j) sudėtingas varikliu varomas orlaivis - tai:

i) lėktuvas:

— kurio maksimali sertifikuota kilimo masė yra didesnė nei 5 700 kg, arba

— kurio maksimali sertifikuota keleivių sėdimų vietų konfigūracija yra daugiau nei devyniolika sėdimų vietų, arba

— kuris pagal sertifikatą turi būti valdomas ne mažiau nei dviejų pilotų įgulos, arba

— kuris turi a) turboreaktyvinį (-ius) variklį (-ius) arba daugiau nei vieną turbosraigtinį variklį; arba

ii) sertifikuotas sraigtasparnis:

— kurio maksimali sertifikuota kilimo masė yra didesnė nei 3 175 kg, arba

— kurio maksimali sertifikuota keleivių sėdimų vietų konfigūracija yra daugiau nei devynios sėdimos vietos, arba

— kuris sertifikuotas ne mažiau nei dviejų pilotų įgulos valdymui; arba

iii) orlaivis su keičiamos padėties sraigtu;

k) skrydį imituojantis mokymo prietaisas - bet koks prietaisas, kuriuo žemėje galima imituoti skrydžio sąlygas; jis apima skrydžio imitatorius, skrydžio mokymo prietaisus, skrydžio ir navigacijos procedūrų treniruoklius, taip pat pagrindines mokymo dirbti su instrumentais priemones;

([1]) OL L 96, 2004 3 31, p. 1.

▼B

l) kvalifikacija - įrašas licencijoje, nustatantis su ja susijusias teises, specialiąsias sąlygas ar apribojimus;

▼M2

m) aerodromas - bet kokia nustatyta žemės ar vandens arba nejudančio, nejudančio jūroje esančio arba plūduriuojančio statinio zona (įskaitant visus pastatus, įrenginius ir įrengimus), kuri visa ar jos dalis skirta naudoti orlaiviui atskristi, išskristi ir judėti paviršiumi;

n) aerodromo įranga - visa įranga, aparatai, priklausiniai, programinė įranga ar priedai, kurie naudojami arba kurie skirti naudoti siekiant padėti naudoti orlaivį aerodrome;

o) peronas - nustatyta zona, skirta orlaiviui statyti, kad būtų galima įlaipinti ar išlaipinti keleivius, krauti paštą ar krovinius, pilti degalus, orlaiviams stovėti ar atlikti techninę priežiūrą;

p) perono valdymo paslauga - orlaivio ir transporto priemonių naudojimo ir judėjimo perone valdymo paslauga;

q) OEV ir (arba) ONP - oro eismo valdymo funkcijos, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 549/2004 2 straipsnio 10 punkte, oro navigacijos paslaugos, apibrėžtos to reglamento 2 straipsnio 4 punkte, ir paslaugos, apimančios duomenų rengimą, tvarkymą, formatavimą ir pateikimą bendro oro eismo naudotojams saugai itin svarbioms oro navigacijos reikmėms;

r) OEV ir (arba) ONP sistema - bet koks su sauga susijusios įrangos ir sistemų, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 549/2004 2 straipsnio 39 punkte, derinys;

s) skrydžių informacijos paslauga - paslauga, kurios tikslas – teikti skrydžių saugai bei veiksmingumui užtikrinti naudingas konsultacijas ir informaciją.

▼B

II SKYRIUS

ESMINIAI REIKALAVIMAI

4 straipsnis

Pagrindiniai principai ir taikymas

1. Orlaivis, įskaitant visus jame sumontuotus produktus, dalis ir priedus, kurie yra:

a) suprojektuoti ar pagaminti organizacijos, kurios saugos priežiūrą užtikrina Agentūra ar valstybė narė; arba

b) registruoti valstybėje narėje, išskyrus atvejus, kai jų kontrolinė saugos priežiūra buvo perduota trečiajai šaliai ir Bendrijos orlaivio naudotojas jų nenaudoja; arba

c) registruoti trečiojoje šalyje ir naudojami naudotojo, kurio veiklos priežiūrą užtikrina valstybė narė, arba naudojami Bendrijoje įsisteigusio ar nuolat gyvenančio naudotojo orlaiviui atskrendant į Bendrijos teritoriją, skrendant per ją ar iš jos išskrendant; arba

▼B

d) registruoti trečiojoje šalyje arba valstybėje narėje, kuri jų kontrolinę saugos priežiūrą perdavė trečiajai šaliai, ir naudojami trečiosios šalies orlaivio naudotojo jam atskrendant į Bendrijos teritoriją, per ją skrendant ar iš jos išskrendant;

atitinka šio reglamento reikalavimus.

2. Darbuotojai, dalyvaujantys naudojant 1 dalies b, c ar d punktuose nurodytus orlaivius, laikosi šio reglamento.

3. Naudojant 1 dalies b, c ar d punktuose nurodytus orlaivius laikomasi šio reglamento.

▼M2

3a. Teritorijoje, kuriai taikomos Sutarties nuostatos, esantys viešieji aerodromai (įskaitant įrangą), kuriuose teikiamos komercinio oro transporto paslaugos ir kuriuose veikla vykdoma taikant prieigos arba išvykimo skrydžių valdymo pagal prietaisus procedūras, ir:

a) kuriuose yra 800 metrų arba ilgesnis asfaltuotas kilimo ir tūpimo takas; arba

b) kuriuose paslaugos teikiamos tik sraigtasparniams,

turi atitikti šį reglamentą. Darbuotojai ir organizacijos, dalyvaujantys naudojant šiuos aerodromus, turi atitikti šį reglamentą.

3b. Nukrypstant nuo 3a dalies, valstybės narės gali nuspręsti netaikyti šio reglamento nuostatų aerodromui, kuriame:

— aptarnaujama ne daugiau kaip 10 000 keleivių per metus, ir

— veiksmų, susijusių su krovos darbais, skaičius per metus neviršija 850.

Jeigu tokia valstybės narės taikoma išimtis neatitinka šiame reglamente numatytų bendrų saugos tikslų arba kitų Bendrijos teisės normų, Komisija, laikydamasi 65 straipsnio 7 dalyje nurodytos apsaugos procedūros, priima sprendimą neleisti taikyti atitinkamos išimties. Tokiu atveju atitinkama valstybė narė panaikina išimtį.

3c. OEV ir (arba) ONP, teikiami teritorijos, kuriai taikoma Sutartis, oro erdvėje, taip pat bet kurioje kitoje oro erdvėje, kurioje valstybės narės taiko 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 551/2004 dėl bendro Europos dangaus oro erdvės organizavimo ir naudojimo (oro erdvės reglamentą) ([1]) pagal to reglamento 1 straipsnio 3 dalį, turi atitikti šį reglamentą. Teikiant šiuos OEV ir (arba) ONP naudojamos sistemos ir sudedamosios dalys ir dalyvaujantys darbuotojai bei organizacijos turi atitikti šį reglamentą.

▼B

4. 1 dalis netaikoma II priede nurodytiems orlaiviams.

5. 2 ir 3 dalys netaikomos II priede nurodytiems orlaiviams, išskyrus jo a punkto ii papunktyje, d ir h punktuose nurodytus orlaivius, kai jie yra naudojami komerciniuose skrydžiuose.

6. Šis reglamentas neturi jokio poveikio trečiųjų šalių teisėms, kaip nurodyta tarptautinėse konvencijose, ypač Čikagos konvencijoje.

([1]) OL L 96, 2004 3 31, p. 20.

▼B

5 straipsnis

Tinkamumas skraidyti

1. 4 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodyti orlaiviai turi atitikti I priede nustatytus esminius tinkamumo skraidyti reikalavimus.

2. Tai, ar 4 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyti orlaiviai ir jame sumontuoti produktai, dalys ir prietaisai atitinka reikalavimus, nustatoma pagal toliau išvardytus kriterijus:

a) Produktai turi tam tipui išduotą pažymėjimą. Tipo pažymėjimas ir pažymėjimas, kuriame nurodyti to tipo pažymėjimo pakeitimai, įskaitant papildomus tipo pažymėjimus, išduodami pareiškėjui įrodžius, kad produktas atitinka 20 straipsnyje nurodytus tipo sertifikavimo pagrindus, nustatytus siekiant užtikrinti atitiktį 1 dalyje nurodytiems esminiams reikalavimams, ir neturi požymių ar savybių, dėl kurių jį naudoti būtų nesaugu. Tipo pažymėjimas taikomas produktui, įskaitant visas jame sumontuotas dalis ir prietaisus.

▼M2

b) 5 dalyje nurodytose priemonėse galima nustatyti reikalavimą sertifikuoti dalis ir prietaisus. Dalių ir prietaisų pažymėjimai išduodami, kai pareiškėjas įrodo, kad tos dalys ir prietaisai atitinka išsamias tinkamumo naudoti specifikacijas, nustatytas siekiant užtikrinti jų atitiktį 1 dalyje nurodytiems esminiams reikalavimams;

c) joks orlaivis negali būti naudojamas, jei jis neturi galiojančio tinkamumo skraidyti pažymėjimo. Pažymėjimas išduodamas pareiškėjui įrodžius, kad orlaivis atitinka jo tipo pažymėjime patvirtintą tipo konstrukciją ir kad atitinkamais dokumentais, patikrinimais ir bandymais įrodyta, kad orlaivio techninė būklė tinkama jį saugiai naudoti. Šis tinkamumo skraidyti pažymėjimas galioja iki jo galiojimas nėra sustabdomas, panaikinamas ar nutraukiamas, ir iki orlaivio techninė priežiūra atliekama laikantis esminių reikalavimų, susijusių su I priedo 1.d punkte nustatytu tinkamumo skraidyti tęstinumu, ir pagal 5 dalį priimtų priemonių;

▼B

d) Už produktų, dalių ir prietaisų techninę priežiūrą atsakingos organizacijos įrodo, kad yra pajėgios ir turi priemonių vykdyti savo įsipareigojimus, susijusius su jų teisėmis. Jei nenusprendžiama kitaip, šie gebėjimai ir priemonės pripažįstami išduodant organizacijos patvirtinimą. Patvirtintai organizacijai suteiktos teisės ir patvirtinimo taikymo sritis nustatomos patvirtinimo sąlygose.

e) Už produktų, dalių ir prietaisų projektavimą ir gamybą atsakingos organizacijos įrodo, kad yra pajėgios ir turi priemonių savo įsipareigojimams, susijusiems su jų teisėmis, vykdyti. Jei nenusprendžiama kitaip, šie gebėjimai ir priemonės pripažįstami išduodant organizacijos patvirtinimą. Patvirtintai organizacijai suteiktos teisės ir patvirtinimo taikymo sritis nustatomos patvirtinimo sąlygose.

▼B

Be to:

f) gali būti reikalaujama, kad darbuotojai, atsakingi už produkto, dalies ar prietaiso atidavimą naudoti po techninės priežiūros, turėtų atitinkamą pažymėjimą („darbuotojo pažymėjimą“).

g) techninės priežiūros specialistų rengimo organizacijų gebėjimai vykdyti įsipareigojimus, susijusius su jų teise išduoti pažymėjimus, nurodytus f punkte, gali būti pripažįstami išduodant patvirtinimą.

3. 4 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyti orlaiviai ir juose sumontuoti produktai, dalys bei prietaisai atitinka šio straipsnio 2 dalies a, b ir e punktuose nurodytus reikalavimus.

4. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių:

a) leidimas skristi gali būti išduotas, įrodžius, kad orlaivis gali saugiai atlikti pagrindinį skrydį. Jis išduodamas su atitinkamais apribojimais, visų pirma siekiant užtikrinti trečiųjų šalių saugą;

b) riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas gali būti išduotas orlaiviui, kuriam nebuvo išduotas tipo pažymėjimas pagal 2 dalies a punktą. Šiuo atveju turi būti įrodyta, kad orlaivis atitinka konkrečias tinkamumo skraidyti specifikacijas, ir leidžiančiomis nukrypti nuo 1 dalyje nurodytų esminių reikalavimų nuostatomis vis tiek užtikrinama tinkama sauga atsižvelgiant į tikslą. Orlaiviai, atitinkantys riboto galiojimo pažymėjimų išdavimo reikalavimus, ir šių orlaivių naudojimo apribojimai nustatomi pagal 5 dalyje nurodytas priemones;

c) kai tai pateisinama dėl to paties tipo orlaivių, atitinkančių riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimo išdavimo reikalavimus, skaičiaus, gali būti išduotas riboto galiojimo tipo pažymėjimas ir nustatomas atitinkamas tipo sertifikavimo pagrindas.

5. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio straipsnio nuostatas jį papildant, priimamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tos priemonės visų pirma nurodo:

a) produktui taikytino tipo sertifikavimo pagrindo nustatymo ir pranešimo apie jį pareiškėjui sąlygas;

b) dalims ir prietaisams taikytinų išsamių tinkamumo skraidyti specifikacijų parengimo ir pranešimo apie jas pareiškėjui sąlygas;

c) orlaiviams, atitinkantiems riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimo išdavimo reikalavimus, taikytinų konkrečių tinkamumo skraidyti specifikacijų parengimo ir pranešimo apie jas pareiškėjui sąlygas;

d) privalomos informacijos skelbimo ir skleidimo sąlygas, siekiant užtikrinti produktų tinkamumo naudoti skraidymui tęstinumą;

▼B

e) tipo pažymėjimų, riboto galiojimo tipo pažymėjimų, tipo pažymėjimų pakeitimų patvirtinimų, individualių tinkamumo skraidyti pažymėjimų, riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimų, leidimų skristi ir produktams, dalims ar prietaisams išduotų pažymėjimų išdavimo, išlaikymo, dalinio jų keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant:

i) šių pažymėjimų galiojimo trukmės ir pažymėjimų galiojimo pratęsimo, kai nustatyta ribota galiojimo trukmė, sąlygas;

ii) leidimų skristi išdavimui taikomus apribojimus. Šie apribojimai visų pirma turėtų būti taikomi:

— skrydžio paskirčiai,

— oro erdvei, kurioje vykdomas skrydis,

— skrydžio įgulos kvalifikacijai,

— asmenų, išskyrus skrydžio įgulą, vežimui;

iii) orlaivius, atitinkančius riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimų išdavimo reikalavimus, ir susijusius apribojimus;

iv) minimalią techninės priežiūros programą, patvirtinančią personalo parengimą pagal kvalifikacijos tipą, siekiant užtikrinti atitiktį 2 dalies f punkto reikalavimams;

v) minimalią pilotų rengimo pagal kvalifikacijos tipą programą ir kvalifikaciją, įgytą mokantis susijusiais treniruokliais, siekiant užtikrinti atitiktį 7 straipsnio reikalavimams;

vi) atitinkamai pagrindinį minimalios įrangos sąrašą ir papildomas tinkamumo skraidyti specifikacijas tam tikram skrydžio tipui, siekiant užtikrinti atitiktį8 straipsnio reikalavimams.

f) organizacijų patvirtinimų, reikalaujamų pagal 2 dalies d, e ir g punktus, išdavimo, išlaikymo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas ir sąlygas, kuriomis šių patvirtinimų nereikalaujama;

g) darbuotojo pažymėjimų, reikalaujamų pagal 2 dalies f punktą, išdavimo, išlaikymo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas;

h) pažymėjimų turėtojų įsipareigojimus;

i) kokiu būdu įrodoma, kad 1 dalyje nurodyti orlaiviai, kuriems 2 ir 4 dalys netaikomos, atitinka esminius reikalavimus;

j) kokiu būdu įrodoma, kad 4 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyti orlaiviai atitinka esminius reikalavimus.

6. Patvirtindama 5 dalyje nurodytas priemones, Komisija visų pirma turi atsižvelgti į tai, kad:

a) jos atspindėtų naujausius pasiekimus ir geriausią praktiką tinkamumo skraidyti srityje;

b) atsižvelgia į pasaulinę orlaivių naudojimo patirtį ir mokslo bei technikos pažangą;

c) numato galimybę nedelsiant reaguoti į nustatytas avarijų ir pavojingų incidentų priežastis;

▼B

d) kad jomis 4 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytiems orlaiviams nebūtų nustatyti reikalavimai, kurie prieštarautų Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) nustatytiems valstybių narių įsipareigojimams.

6 straipsnis

Esminiai aplinkos apsaugos reikalavimai

▼M4

1. Gaminiai, dalys ir prietaisai atitinka aplinkos apsaugos reikalavimus, nustatytus nuo 2015 m. sausio 1 d. taikomuose Čikagos konvencijos 16 priedo I tomo 11-B pakeitime ir II tomo 8 pakeitime, išskyrus 16 priedo priedėlius.

▼B

2. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesminius 1 dalyje nurodytus reikalavimus, siekiant juos suderinti su vėlesniais Čikagos konvencijos ir jos priedų daliniais pakeitimais, kurie įsigalioja priėmus šį reglamentą bei turi būti taikomi visose valstybėse narėse, jei tie pakeitimai neišplečia šio reglamento taikymo srities, priimamos taikant 65 straipsnio 5 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

3. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesminius 1 dalyje nurodytus reikalavimus juos papildant, prireikus naudojantis 1 dalyje nurodytų priedėlių turiniu, priimamos taikant 65 straipsnio 5 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

7 straipsnis

Pilotai

1. Pilotai, dalyvaujantys 4 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytų orlaivių skrydžiuose, taip pat skrydį imituojantys mokymo prietaisai, šių pilotų rengime, bandymuose, patikrinime ir medicininėse apžiūrose dalyvaujantys asmenys ir organizacijos atitinka III priede nustatytus susijusius „esminius reikalavimus“.

2. Išskyrus atvejus, kai yra mokomasi, asmuo gali būti pilotu tik tuomet, jei turi licenciją ir sveikatos pažymėjimą, atitinkantį vykdomą skrydį.

Licencija asmeniui išduodama tik tuomet, kai jis atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai III priede nustatytiems teorinių žinių, praktinių įgūdžių, kalbų mokėjimo ir patirties esminiams reikalavimams užtikrinti.

Sveikatos pažymėjimas asmeniui išduodamas tik tuomet, kai jis atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai III priede nustatytiems tinkamos sveikatos būklės esminiams reikalavimams užtikrinti. Šį sveikatos pažymėjimą gali išduoti aviacijos medicinos gydytojai ar aviacijos medicinos centrai.

▼B

Laikantis išsamių įgyvendinimo taisyklių, priimtų 65 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, ir nepaisant trečios pastraipos, išduodant laisvalaikio piloto licenciją, bendrosios praktikos gydytojas, kuris turi pakankamai išsamių žinių apie pareiškėjo sveikatos istoriją, gali veikti kaip aviacijos medicinos gydytojas, jei tokia galimybė būtų numatyta nacionalinės teisės aktuose; minėtomis įgyvendinimo taisyklėmis užtikrinama, kad yra išlaikytas saugos lygis.

Tokioje licencijoje ir sveikatos pažymėjime nurodomos pilotui suteikiamos teisės ir licencijos bei sveikatos pažymėjimo taikymo sritis.

Antroje ir trečioje pastraipose nurodytus reikalavimus galima įvykdyti patvirtinant licencijas ir sveikatos pažymėjimus, trečiosios šalies ar jos vardu išduotus orlaivių, nurodytų 4 straipsnio 1 dalies c punkte, pilotams.

3. Pilotų mokymo organizacijų ir aviacijos medicinos centrų gebėjimai vykdyti įsipareigojimus, susijusius su jų teisėmis licencijų ir sveikatos pažymėjimų išdavimo srityje, pripažįstami išduodant patvirtinimą.

Pilotų mokymo organizacijoms arba aviacijos medicinos centrams patvirtinimas išduodamas tuomet, kai jie atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai III priede nurodytiems esminiams reikalavimams užtikrinti.

Patvirtinimuose konkrečiai nurodomos jais suteiktos teisės.

▼M2

4. Reikalaujama turėti kiekvieno skrydį imituojančio mokymo prietaiso, kuris naudojamas pilotams mokyti, pažymėjimą. Pažymėjimas išduodamas pareiškėjui įrodžius, kad prietaisas atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai III priede nustatytiems atitinkamiems esminiams reikalavimams užtikrinti.

▼B

5. Asmenys, atsakingi už mokymą atlikti skrydį arba mokymą skrydį imituojančiu prietaisu, arba už pilotų įgūdžių įvertinimą, taip pat aviacijos medicinos gydytojai turi turėti atitinkamą pažymėjimą. Toks pažymėjimas išduodamas įrodžius, kad atitinkamas asmuo atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai III priede nurodytiems susijusiems esminiams reikalavimams užtikrinti.

Pažymėjime konkrečiai nurodomos juo suteiktos teisės.

6. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio straipsnio nuostatas jį papildant, priimamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje minėtą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tos priemonės visų pirma nustato:

a) pilotų licencijoms taikomas skirtingas kvalifikacijas ir sveikatos pažymėjimus pagal skirtingas vykdomos veiklos rūšis;

b) 2, 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų licencijų, kvalifikacijos pagal licenciją, sveikatos pažymėjimų, patvirtinimų ir pažymėjimų išdavimo, išlaikymo, dalinio keitimo, apribojimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas ir sąlygas, kuriomis tokių pažymėjimų ir patvirtinimų neturi būti reikalaujama;

c) 2, 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų licencijų, kvalifikacijos pagal licencijas, sveikatos pažymėjimų, patvirtinimų ir pažymėjimų turėtojų teises ir įsipareigojimus;

d) galiojančių nacionalinių pilotų licencijų ir nacionalinių skraidančiųjų inžinierių licencijų keitimo pilotų licencijomis sąlygas bei nacionalinių sveikatos pažymėjimų keitimo visuotinai pripažintais sveikatos pažymėjimais sąlygas;

▼B

e) nepažeidžiant pagal 12 straipsnį sudarytų dvišalių susitarimų nuostatų, trečiųjų šalių išduotų licencijų pripažinimo sąlygas;

f) kaip II priedo a punkto ii papunktyje, d ir f punktuose nurodytų orlaivių, kai jie yra naudojami komerciniuose skrydžiuose, pilotai atitinka III priede nustatytus susijusius esminius reikalavimus.

7. Patvirtindama 6 dalyje nurodytas priemones, Komisija ypač daug dėmesio skiria tam, kad jos atspindėtų naujausius pasiekimus, įskaitant geriausią praktiką ir mokslo bei technikos pažangą pilotų mokymo srityje.

Šiose priemonėse, be kita ko, numatomos nuostatos dėl visų tipų piloto licencijų ir kvalifikacijų, kurių reikalaujama pagal Čikagos konvenciją, ir laisvalaikio piloto licencijų, pagal kurias nekomercinė veikla vykdoma ne didesnės nei 2 000 kg maksimalios sertifikuotos kilimo masės orlaiviais, kurie neatitinka nei vieno iš 3 straipsnio j punkte nurodytų kriterijų.

8 straipsnis

Orlaivių naudojimas skrydžiams

▼M2

1. Naudojant 4 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytus orlaivius, laikomasi IV priede ir, jei taikytina, Vb priede nustatytų esminių reikalavimų.

▼B

2. Išskyrus atvejus, kai įgyvendinimo taisyklėse nustatyta kitaip, naudotojai, orlaivį naudojantys komerciniais tikslais, įrodo gebėjimą vykdyti su jų teisėmis susijusius įsipareigojimus ir tai, kad turi priemonių tai daryti. Šie gebėjimai ir priemonės pripažįstami išduodant pažymėjimą. Pažymėjime konkrečiai nurodomos orlaivio naudotojui suteikiamos teisės ir orlaivio naudojimo sritis.

3. Išskyrus atvejus, kai įgyvendinimo taisyklėse nustatyta kitaip, naudotojai, sudėtingus varikliu varomus orlaivius naudojantys nekomerciniais tikslais, įrodo gebėjimą vykdyti su šių orlaivių naudojimu susijusius įsipareigojimus ir tai, kad turi priemonių tai daryti.

4. Keleivių salono įgulos nariai, dalyvaujantys naudojant 4 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytus orlaivius, atitinka IV priede nustatytus esminius reikalavimus. Su orlaivio naudojimu komerciniais tikslais susiję asmenys turi liudijimą, kaip iš pradžių nustatyta OPS 1.1005 III priedo O skyriaus d punkte, kaip išdėstyta 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1899/2006, iš dalies keičiančiame Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3922/91 ([1]); valstybės narės nuožiūra tokį liudijimą gali išduoti patvirtinti naudotojai ar mokymo organizacijos.

5. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio straipsnio nuostatas jį papildant, priimamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tos priemonės visų pirma nustato:

([1]) OL L 377, 2006 12 27, p. 1.

▼M2

a) orlaivio naudojimo sąlygas pagal IV priede ir, jei taikytina, Vb priede nustatytus esminius reikalavimus;

▼B

b) 2 dalyje nurodytų pažymėjimų išdavimo, išlaikymo, dalinio keitimo, apribojimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas ir pažymėjimo pakeitimo pareiškimu apie gebėjimą vykdyti su šių orlaivių naudojimu susijusius įsipareigojimus ir tai, kad turi priemonių tai daryti, sąlygas;

c) pažymėjimų turėtojų teises ir įsipareigojimus;

d) 3 dalyje nurodytų naudotojų teikiamo pareiškimo apie gebėjimus ir priemones bei jų priežiūros sąlygas ir tvarką bei pareiškimo apie gebėjimus ir priemones pakeitimo išduotu pažymėjimu pripažinto gebėjimo vykdyti su šių orlaivių naudojimu susijusius įsipareigojimus ir tai, kad turi priemonių tai daryti, įrodymu, sąlygas;

e) 4 dalyje nurodyto keleivių salono įgulos nario liudijimo išdavimo, pratęsimo, dalinio keitimo, apribojimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas;

f) sąlygas, kurioms esant naudojimas uždraudžiamas, apribojamas arba jam taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą;

▼M2

g) kaip II priedo a punkto ii papunktyje ir d bei h punktuose nurodytais orlaiviais, kai jie yra naudojami komerciniams skrydžiams, vykdomi skrydžiai atitinka IV priede ir, jei taikytina, Vb priede nustatytus atitinkamus esminius reikalavimus.

▼B

6. 5 dalyje nurodytos priemonės:

— atspindi naujausius pasiekimus ir geriausią praktiką orlaivio naudojimo skrydžiams srityje,

— apibrėžia skirtingus orlaivio naudojimo tipus ir sudaro galimybę nustatyti susijusius reikalavimus bei atitikties demonstravimą, proporcingą naudojimo sudėtingumui ir susijusiai rizikai,

— atsižvelgia į pasaulinę orlaivių naudojimo patirtį ir mokslo bei technikos pažangą,

— komercinio susisiekimo lėktuvais atveju ir nepažeidžiant pirmesnės įtraukos, pirmiausia parengiamos laikantis Reglamento (EEB) Nr. 3922/91 III priede nurodytų bendrų techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos,

— grindžiamos rizikos įvertinimu ir yra proporcingos orlaivio naudojimo mastui ir apimčiai,

— numato galimybę nedelsiant reaguoti į nustatytas avarijų ir pavojingų incidentų priežastis,

▼B

— 4 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytiems orlaiviams nenustato su valstybių narių įsipareigojimais ICAO nesuderinamų reikalavimų,

▼M2

— atsižvelgia į saugos aspektus, susijusius su OEV ir (arba) ONP.

8a straipsnis

Aerodromai

1. Aerodromai ir aerodromų įranga, taip pat aerodromų naudojimas turi atitikti Va priede ir, jei taikytina, Vb priede nustatytus esminius reikalavimus.

2. Aerodromų, aerodromų įrangos ir aerodromų naudojimo atitiktis esminiams reikalavimams nustatoma laikantis šių nuostatų:

a) turi būti išduotas kiekvieno aerodromo pažymėjimas. Pažymėjimas ir to pažymėjimo pakeitimus patvirtinantis pažymėjimas išduodami pareiškėjui įrodžius, kad aerodromas atitinka b punkte nustatytą aerodromo sertifikavimo pagrindą ir kad nėra jokio aerodromo požymio ar savybės, dėl kurių jį naudoti būtų nesaugu. Pažymėjimas apima aerodromą, jo naudojimą ir jo įrangą, susijusią su sauga;

b) aerodromo sertifikavimo pagrindą sudaro:

   i) su aerodromo tipu susijusios taikytinos sertifikavimo specifikacijos;

   ii) nuostatos, kurių atžvilgiu buvo priimtas lygiavertis saugos lygis; ir

   iii) specialios išsamios techninės specifikacijos, būtinos, kai dėl konkretaus aerodromo konstrukcinių savybių ar naudojimo patirties kuri nors i punkte nurodyta specifikacija tampa nepakankama arba netinkama, kad būtų užtikrinta atitiktis Va priede nustatytiems esminiams reikalavimams;

c) 5 dalyje nurodytose priemonėse galima nustatyti reikalavimą sertifikuoti saugai itin svarbią aerodromo įrangą. Tokios įrangos pažymėjimas išduodamas, kai pareiškėjas įrodo, kad ta įranga atitinka išsamias specifikacijas, nustatytas siekiant užtikrinti atitiktį 1 dalyje nurodytiems esminiams reikalavimams;

d) už aerodromų naudojimą atsakingos organizacijos įrodo, kad sugeba vykdyti su jų teisėmis susijusius įsipareigojimus ir turi tam priemonių. Šie gebėjimai ir priemonės pripažįstami išduodant a punkte nurodytą pažymėjimą. Jie taip pat gali būti pripažįstami išduodant atskirą pažymėjimą, jei taip nusprendžia valstybė narė, kurioje yra aerodromas. Sertifikuotai organizacijai suteiktos teisės ir pažymėjimo taikymo sritis, įskaitant aerodromų, kuriais bus naudojamasi, sąrašą, nurodomos pažymėjime;

e) nukrypstant nuo d punkto, valstybės narės gali nuspręsti, kad perono valdymo paslaugų teikėjams leidžiama pareikšti, kad jie sugeba vykdyti su teikiamomis paslaugomis susijusius įsipareigojimus ir turi tam priemonių.

▼M2

3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų taikomos nuostatos, pagal kurias aerodromai apsaugomi nuo veiksmų ir pokyčių jų aplinkoje, kurie gali kelti nepriimtiną riziką orlaiviui, kuris naudojasi aerodromu.

4. Aerodromų naudotojai stebi veiksmus ir pokyčius, kurie gali kelti nepriimtiną saugos riziką aviacijai aerodromo aplinkoje, ir imasi į jų kompetencijos sritį patenkančių tinkamų rizikos mažinimo priemonių.

5. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šiame straipsnyje nurodytų reikalavimų nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Tos priemonės visų pirma nustato:

a) aerodromui taikytino sertifikavimo pagrindo nustatymo ir pranešimo apie jį pareiškėjui sąlygas;

b) aerodromo įrangai taikytinų išsamių specifikacijų nustatymo ir pranešimo apie jas pareiškėjui sąlygas;

c) aerodromų pažymėjimų ir aerodromų įrangos, įskaitant su specifiniu aerodromo projektu susijusius naudojimo apribojimus, pažymėjimų išdavimo, pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas;

d) aerodromo naudojimo sąlygas pagal Va priede ir, jei taikytina, Vb priede nustatytus esminius reikalavimus;

e) 2 dalies d punkte nurodytų pažymėjimų išdavimo, pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas;

f) pažymėjimų turėtojų įsipareigojimus;

g) valstybių narių išduotų aerodromo pažymėjimų pripažinimo ir keitimo sąlygas, įskaitant priemones, kurioms taikyti atitinkama valstybė narė jau davė leidimą, remdamasi patvirtintomis nuostatomis, leidžiančiomis nukrypti nuo Čikagos konvencijos 14 priedo, iki šio reglamento įsigaliojimo;

h) sprendimo neleisti taikyti išimčių, nurodytų 4 straipsnio 3b dalyje, sąlygas, įskaitant aerodromų, skirtų kroviniams, kriterijus, pranešimą apie aerodromus, kuriems taikomos išimtys, ir suteiktų išimčių peržiūrą;

i) sąlygas, kurioms esant naudojimas uždraudžiamas, apribojamas arba taikomos tam tikros sąlygos vadovaujantis saugumo sumetimais;

j) 2 dalies e punkte nurodytų paslaugų teikėjų pareiškimo apie gebėjimus ir priemones bei jų priežiūros sąlygas ir tvarką.

6. 5 dalyje nurodytos priemonės:

a) atitinka naujausius laimėjimus ir gerąją patirtį aerodromų srityje ir atsižvelgia į taikytinus ICAO standartus ir rekomenduojamą praktiką;

b) yra proporcingos aerodromo dydžiui, transporto srautams, kategorijai bei sudėtingumui ir jame vykdomos veiklos pobūdžiui ir apimčiai;

▼M2

c) atsižvelgia į pasaulinę aerodromų naudojimo patirtį ir mokslo bei technikos pažangą;

d) sudaro sąlygas nedelsiant reaguoti į nustatytas avarijų ir pavojingų incidentų priežastis;

e) suteikia lankstumo, būtino taikant šias taisykles individualiai.

8b straipsnis

OEV ir (arba) ONP

1. OEV ir (arba) ONP teikiami laikantis Vb priede ir, kiek įmanoma, Va priede nustatytų esminių reikalavimų.

2. OEV ir (arba) ONP teikėjai privalo turėti pažymėjimą. Pažymėjimas išduodamas, kai teikėjas įrodo, kad sugeba vykdyti su teikėjo teisėmis susijusius įsipareigojimus ir turi tam priemonių. Pažymėjime nurodomos suteikiamos teisės ir teikiamų paslaugų apimtis.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, valstybės narės gali nuspręsti, kad skrydžių informacijos paslaugų teikėjams būtų leidžiama pareikšti, kad jie sugeba vykdyti su teikiamomis paslaugomis susijusius įsipareigojimus ir turi tam priemonių.

4. 6 dalyje nurodytose priemonėse galima nustatyti reikalavimą sertifikuoti organizacijas, užsiimančias saugai itin svarbių OEV ir (arba) ONP sistemų ir sudedamųjų dalių projektavimu, gamyba ir technine priežiūra. Pažymėjimai toms organizacijoms išduodami joms įrodžius, kad sugeba vykdyti su jų teisėmis susijusius įsipareigojimus ir turi tam priemonių. Pažymėjime konkrečiai nurodomos suteikiamos teisės.

5. 6 dalyje nurodytose priemonėse galima nustatyti reikalavimą, kad OEV ir (arba) ONP tiekėjas sertifikuotų arba patvirtintų saugai itin svarbias OEV ir (arba) ONP sistemas ir sudedamąsias dalis. Tų sistemų ir sudedamųjų dalių pažymėjimas išduodamas ar jų patvirtinimas suteikiamas pareiškėjui įrodžius, kad sistemos ir sudedamosios dalys atitinka išsamias specifikacijas, nustatytas siekiant užtikrinti atitiktį 1 dalyje nurodytiems esminiams reikalavimams.

6. Šio straipsnio įgyvendinimui būtinos priemonės tvirtinamos pagal Reglamento (EB) Nr. 549/2004 5 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Tos priemonės visų pirma nustato:

a) OEV ir (arba) ONP teikimo sąlygas pagal Vb priede ir, jei taikytina, Va priede nustatytus esminius reikalavimus;

b) OEV ir (arba) ONP sistemoms ir sudedamosioms dalims taikytinų išsamių specifikacijų nustatymo ir pranešimo apie jas pareiškėjui sąlygas;

c) 2 ir 4 dalyse nurodytų pažymėjimų išdavimo, pratęsimo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas;

d) pažymėjimų turėtojų pareigas;

▼M2

e) 3 dalyje nurodytų paslaugų teikėjų pareiškimo apie gebėjimus ir priemones bei jų priežiūrą sąlygas ir tvarką;

f) sąlygas, kurioms esant veikla uždraudžiama, apribojama arba taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą.

7. 6 dalyje nurodytos priemonės:

a) atitinka naujausius laimėjimus ir gerąją patirtį OEV ir (arba) ONP srityje;

b) yra proporcingos teikiamų paslaugų rūšiai ir sudėtingumui;

c) atsižvelgia į pasaulinę OEV ir (arba) ONP patirtį ir mokslo bei technikos pažangą;

d) parengiamos kiek įmanoma remiantis atitinkamomis Reglamento (EB) Nr. 549/2004 ir 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 550/2004 dėl oro navigacijos paslaugų teikimo bendrame Europos danguje (paslaugų teikimo reglamento) ([1]), Reglamento (EB) Nr. 551/2004 ir 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 552/2004 dėl Europos oro eismo valdymo tinklo sąveikos (sąveikos reglamento) ([2]) nuostatomis ir numato pereinamojo laikotarpio mechanizmus, skirtus pagal tuos reglamentus jau suteiktų pažymėjimų tęstinumui užtikrinti; iš pradžių į šias priemones įtraukiamos tų reglamentų saugos nuostatos, o atitinkamais atvejais ateityje darant pakeitimus atsižvelgiama į naujausią mokslo ir technikos pažangą;

e) sudaro sąlygas nedelsiant reaguoti į nustatytas avarijų ir pavojingų incidentų priežastis.

8c straipsnis

Skrydžių vadovai

1. Skrydžių vadovai, taip pat jų mokymuose, bandymuose, patikrinime ir medicininėse apžiūrose dalyvaujantys asmenys ir organizacijos turi atitikti Vb priede nustatytus atitinkamus esminius reikalavimus.

2. Skrydžių vadovai privalo turėti licenciją ir sveikatos pažymėjimą, atitinkančius teikiamas paslaugas.

3. 2 dalyje nurodyta licencija išduodama tik pareiškėjui įrodžius, kad jis atitinka taisykles, nustatytas siekiant užtikrinti atitiktį Vb priede nustatytiems teorinių žinių, praktinių įgūdžių, kalbų mokėjimo ir patirties esminiams reikalavimams.

4. 2 dalyje nurodytas sveikatos pažymėjimas išduodamas tik jeigu skrydžių vadovas atitinka taisykles, nustatytas siekiant užtikrinti atitiktį Vb priede nustatytiems tinkamos sveikatos būklės esminiams reikalavimams. Sveikatos pažymėjimą gali išduoti aviacijos medicinos gydytojai arba aviacijos medicinos centrai.

([1]) OL L 96, 2004 3 31, p. 10.
([2]) OL L 96, 2004 3 31, p. 26.

▼M2

5. Tokioje licencijoje ir pažymėjime nurodomos skrydžių vadovui suteikiamos teisės ir licencijos bei sveikatos pažymėjimo apimtis.

6. Skrydžių vadovų mokymo organizacijų, aviacijos medicinos gydytojų ir aviacijos medicinos centrų gebėjimas vykdyti įsipareigojimus, susijusius su jų teisėmis licencijų ir sveikatos pažymėjimų išdavimo srityje, pripažįstamas išduodant pažymėjimą.

7. Pažymėjimas išduodamas skrydžių vadovų mokymo organizacijoms, aviacijos medicinos gydytojams ir aviacijos medicinos centrams, kai jie įrodo, kad atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai Vb priede nustatytiems atitinkamiems esminiams reikalavimams užtikrinti. Pažymėjime konkrečiai nurodomos juo suteiktos teisės.

8. Asmenys, atsakingi už praktinį mokymą arba už skrydžių vadovų įgūdžių įvertinimą turi turėti pažymėjimą. Pažymėjimas išduodamas tuomet, kai atitinkamas asmuo įrodo, kad jis atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai Vb priede nustatytiems atitinkamiems esminiams reikalavimams užtikrinti. Pažymėjime konkrečiai nurodomos juo suteikiamos teisės.

9. Kompleksiniai mokymo prietaisai atitinka Vb priede nustatytus atitinkamus esminius reikalavimus.

10. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio straipsnio nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Tos priemonės visų pirma nustato:

a) įvairias skrydžių vadovų licencijų kvalifikacijas ir patvirtinimus;

b) licencijų, kvalifikacijos ir patvirtinimo pagal licenciją, sveikatos pažymėjimų, patvirtinimų ir pažymėjimų išdavimo, pratęsimo, dalinio keitimo, apribojimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas bei sąlygas, kuriomis tokių pažymėjimų ir patvirtinimų neturi būti reikalaujama, tuo pačiu numatant pereinamojo laikotarpio mechanizmus, skirtus jau suteiktų patvirtinimų ir pažymėjimų tęstinumui užtikrinti;

c) licencijų, kvalifikacijos ir patvirtinimo pagal licenciją, sveikatos pažymėjimų, patvirtinimų ir pažymėjimų turėtojų teises ir pareigas;

d) skrydžių vadovų licencijų pripažinimo ir keitimo sąlygas, taip pat nacionalinių sveikatos pažymėjimų pripažinimo ir keitimo visuotinai pripažintais sveikatos pažymėjimais sąlygas.

11. 10 dalyje nurodytos priemonės atitinka naujausius laimėjimus, įskaitant gerąją patirtį ir mokslo bei technikos pažangą skrydžių vadovų mokymo srityje. Iš pradžių jos rengiamos remiantis 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/23/EB dėl Bendrijos skrydžių vadovo licencijos ([1]) nuostatomis.

([1]) OL L 114, 2006 4 27, p. 22.

▼B

9 straipsnis

Į Bendriją atskrendantys, per jos teritoriją skrendantys ar iš jos išskrendantys trečiųjų šalių naudotojų orlaiviai

▼M2

1. 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyti orlaiviai, taip pat jų įgula ir naudojimas atitinka taikytinus ICAO standartus. Jeigu tokie standartai nenustatyti, šie orlaiviai ir jų naudojimas atitinka I, III, IV prieduose ir, jei taikytina, Vb priede nustatytus reikalavimus, jeigu šie reikalavimai neprieštarauja trečiųjų valstybių teisėms pagal tarptautines konvencijas.

▼B

2. 1 dalyje nurodytų orlaivių naudotojai, naudojantys orlaivius komerciniais tikslais, įrodo gebėjimą atitikti 1 dalyje nurodytus reikalavimus ir tam skirtas priemones.

Pirmoje pastraipoje nurodytą reikalavimą galima įvykdyti pripažinus trečiųjų šalių arba jų vardu išduotus pažymėjimus.

Pirmoje pastraipoje nurodyti gebėjimai ir priemonės pripažįstami išduodant leidimą. Tame leidime konkrečiai nurodomos orlaivio naudotojui suteikiamos teisės ir orlaivio naudojimo sritis.

3. Naudotojų, sudėtingus varikliu varomus orlaivius, nurodytus 1 dalyje, naudojančių nekomerciniais tikslais, gali būti pareikalauta įrodyti gebėjimą vykdyti su šių orlaivių naudojimu susijusius įsipareigojimus ir tai, kad jie turi priemonių tai daryti.

4. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio straipsnio nuostatas jį papildant, priimamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tos priemonės visų pirma nustato:

a) kokiu būdu 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytiems orlaiviams ar įgulai, neturintiems standartinio ICAO tinkamumo skraidyti pažymėjimo arba licencijos, galima leisti atskristi į Bendriją, skristi per jos teritoriją ar iš jos išskristi;

b) orlaivio naudojimo pagal 1 dalies nuostatas sąlygas;

c) 2 dalyje nurodyto leidimo išdavimo naudotojui, išlaikymo, dalinio keitimo, apribojimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas, atsižvelgiant į orlaivio įregistravimo valstybės arba naudotojo valstybės išduotus pažymėjimus, nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 2111/2005 ir jo įgyvendinimo taisyklių;

d) leidimų turėtojų teises ir pareigas;

e) 3 dalyje nurodytų naudotojų teikiamo pareiškimo apie gebėjimus ir priemones bei jų priežiūros sąlygas ir tvarką;

f) sąlygas, kurioms esant naudojimas uždraudžiamas, apribojamas arba jam taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą pagal 22 straipsnio 1 dalį.

▼B

5. Patvirtindama 4 dalyje nurodytas priemones, Komisija visų pirma atsižvelgia į tai, kad:

a) atitinkamai būtų atsižvelgta į ICAO rekomenduojamą praktiką ir rekomendacinio pobūdžio dokumentus;

b) nebūtų viršyti reikalavimai, nustatyti 4 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytiems orlaiviams ir tokių orlaivių naudotojams;

c) prireikus būtų atsižvelgta į priemones, paskelbtas pagal 5 straipsnio 5 dalį ir 8 straipsnio 5 dalį;

d) visais atvejais leidimų įsigijimo procesas būtų paprastas, proporcingas, rentabilus ir veiksmingas, sudarant galimybę nustatyti reikalavimus ir atitikties demonstravimą, proporcingą naudojimo sudėtingumui ir susijusiai rizikai. Šiame procese visų pirma atsižvelgiama į:

i) ICAO visuotinės saugos priežiūros audito programos rezultatus;

ii) patikrinimų perone metu gautą informaciją ir užsienio valstybei priklausančio orlaivio saugos įvertinimo programos duomenis; ir

iii) kitą pripažintą informaciją apie saugos aspektus, susijusią su atitinkamu naudotoju;

▼M2

e) būtų atsižvelgta į saugos aspektus, susijusius OEV ir (arba) ONP.

▼B

10 straipsnis

Priežiūra ir vykdymas

▼M2

1. Valstybės narės, Komisija ir Agentūra bendradarbiauja siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių.

▼B

2. Siekdamos įgyvendinti 1 dalį, valstybės narės ne tik atlieka jų išduotų pažymėjimų priežiūrą, bet ir atlieka patikrinimus, įskaitant patikrinimus perone, ir imasi visų priemonių, įskaitant neleidimą orlaiviui skristi, kad užkirstų kelią tolesniam pažeidinėjimui.

3. Siekdama įgyvendinti 1 dalį, Agentūra atlieka patikrinimus pagal 24 straipsnio 2 dalį ir 55 straipsnį.

4. Siekdamos kompetentingoms institucijoms sudaryti geresnes sąlygas imtis atitinkamų reikalavimų vykdymo užtikrinimo veiksmų, valstybės narės, Komisija ir Agentūra keičiasi informacija apie nustatytus pažeidimus.

5. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio straipsnio nuostatas jį papildant, priimamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tos priemonės visų pirma nustato:

a) informacijos rinkimo, keitimosi ja ir skleidimo sąlygas;

b) patikrinimų perone, įskaitant reguliariai atliekamus patikrinimus, atlikimo sąlygas;

▼B

c) neleidimo šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimų neatitinkančiam orlaiviui skristi sąlygas.

11 straipsnis

Pažymėjimų pripažinimas

1. Valstybės narės pripažįsta pagal šį reglamentą išduotus pažymėjimus, nenustatydamos papildomų techninių reikalavimų ir vertinimo. Kai pirminis pripažinimas atliekamas turint konkretų tikslą ar tikslus, visi vėlesni pripažinimai atliekami tik tuo pačiu tikslu ar tikslais.

2. Savo pačios iniciatyva ar valstybės narės arba Agentūros prašymu Komisija gali inicijuoti 65 straipsnio 7 dalyje nurodytą procedūrą siekdama nuspręsti, ar pagal šį reglamentą išduotas pažymėjimas faktiškai atitinka šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimus.

Reglamento reikalavimų nesilaikymo arba faktinio neatitikimo atveju Komisija prašo pažymėjimą išdavusios įstaigos imtis atitinkamų korekcinių veiksmų ir apsaugos priemonių, pavyzdžiui, pažymėjimo apribojimo arba galiojimo sustabdymo. Be to, 1 dalies nuostatos pažymėjimui nebetaikomos nuo Komisijos pranešimo apie savo sprendimą valstybėms narėms dienos.

3. Kai Komisija turi pakankamai įrodymų, kad reglamento reikalavimų nesilaikymo arba faktinio nesilaikymo atveju 2 dalyje nurodyta pažymėjimą išdavusi įstaiga ėmėsi korekcinių veiksmų ir kad apsaugos priemonės nebėra būtinos, ji nusprendžia, kad šiam pažymėjimui vėl taikomos 1 dalies nuostatos. Šios nuostatos taikomos nuo pranešimo apie šį sprendimą valstybėms narėms dienos.

▼M2

4. Iki įsigalios 5 straipsnio 5 dalyje, 7 straipsnio 6 dalyje ir 9 straipsnio 4 dalyje nurodytos priemonės ir iki baigsis tomis priemonėmis nustatyti pereinamieji laikotarpiai, ir nedarant poveikio 69 straipsnio 4 dalies taikymui, pažymėjimai, kurie negali būti išduoti pagal šį reglamentą, gali būti išduoti remiantis taikytinais nacionalinės teisės aktais.

5. Iki įsigalios 8 straipsnio 5 dalyje nurodytos priemonės ir iki baigsis tomis priemonėmis nustatyti pereinamieji laikotarpiai, ir nedarant poveikio 69 straipsnio 4 dalies taikymui, pažymėjimai, kurie negali būti išduoti pagal šį reglamentą, gali būti išduoti remiantis taikytinais nacionalinės teisės aktais.

5a. Iki įsigalios 8a straipsnio 5 dalyje ir 8c straipsnio 10 dalyje nurodytos priemonės ir iki baigsis tomis priemonėmis nustatyti pereinamieji laikotarpiai, ir nedarant poveikio 69 straipsnio 4 dalies taikymui, pažymėjimai, kurie negali būti išduoti pagal šį reglamentą, gali būti išduoti remiantis taikytinais nacionalinės teisės aktais.

5b. Iki įsigalios 8b straipsnio 6 dalyje nurodytos priemonės ir iki baigsis tomis priemonėmis nustatyti pereinamieji laikotarpiai, ir nedarant poveikio 69 straipsnio 4 dalies taikymui, pažymėjimai, kurie negali būti

▼M2

išduoti pagal šį reglamentą, gali būti išduoti remiantis taikytinais nacionalinės teisės aktais arba, jei taikoma, remiantis atitinkamais 2005 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2096/2005, nustatančio bendruosius oro navigacijos paslaugų teikimo reikalavimus ([1]), reikalavimais.

▼B

6. Šio straipsnio nuostatos nepažeidžia Reglamento (EB) Nr. 2111/2005 ir jo įgyvendinimo taisyklių.

12 straipsnis

Trečiųjų šalių išduotų pažymėjimų pripažinimas

1. Nukrypstant nuo šio reglamento nuostatų ir priimtų jo įgyvendinimo taisyklių, Agentūra ar valstybių narių aviacijos institucijos gali išduoti pažymėjimus, remdamosi trečiosios šalies aviacijos institucijų išduotais pažymėjimais, kaip numatyta Bendrijos ir konkrečios trečiosios šalies susitarimuose dėl pripažinimo.

2. a) Jei susitarimų Bendrija nėra sudariusi, valstybė narė ar Agentūra gali išduoti pažymėjimus, remdamosi pažymėjimais, išduotais trečiosios šalies kompetentingų valdžios institucijų, taikant susitarimą, kurį, prieš įsigaliojant susijusioms šio reglamento nuostatoms, sudarė ta valstybė narė su konkrečia trečiąja šalimi ir pranešė apie jį Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Agentūra taip pat gali išduoti šiuos pažymėjimus valstybės narės vardu, taikydama susitarimą, kurį viena iš valstybių narių sudarė su konkrečia trečiąja šalimi.

b) Jei Komisija mano, kad:

— valstybės narės ir trečiosios šalies susitarimo nuostatos neužtikrintų tokio saugos lygio, kuris būtų lygiavertis šiuo reglamentu ir jo įgyvendinimo taisyklėmis apibrėžtam lygiui, ir (arba)

— tokiu susitarimu valstybės narės būtų skirtingai vertinamos tam neturint įtikinamų priežasčių, susijusių su sauga, arba jis prieštarautų Bendrijos užsienio politikai trečiųjų šalių atžvilgiu,

65 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka ji gali pareikalauti, kad atitinkama valstybė narė iš dalies pakeistų susitarimą, sustabdytų jo taikymą arba jo atsisakytų, remiantis Sutarties 307 straipsniu.

c) Įsigaliojus Bendrijos ir konkrečios trečiosios šalies susitarimui, valstybė narė kuo greičiau imasi reikiamų priemonių, kad būtų atsisakyta susitarimų tose srityse, kuriose taikomas tas susitarimas.

13 straipsnis

Kompetentingos organizacijos

Skirdama konkrečią sertifikavimo užduotį kompetentingai organizacijai, Agentūra arba atitinkama nacionalinė aviacijos institucija užtikrina, kad ši organizacija atitiktų V priede nustatytus kriterijus.

▼M2

Kompetentingos organizacijos neišduoda pažymėjimų.

([1]) OL L 335, 2005 12 21, p. 13.

▼B

14 straipsnis

Nuostatos dėl lankstumo

1. Šio reglamento ir priimtų jo įgyvendinimo taisyklių nuostatos netrukdo valstybėms narėms nedelsiant reaguoti į saugos problemas, susijusias su produktais, asmenimis ar organizacijomis, kuriems taikomos šio reglamento nuostatos.

Valstybė narė nedelsdama praneša Agentūrai, Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie priemones, kurių buvo imtasi, ir nurodo to priežastis.

2. a) Agentūra įvertina, ar pagal 18 straipsnio d punktą jai suteiktus įgaliojimus, ji gali išspręsti saugos problemą. Tokiu atveju ji per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai jai buvo pranešta pagal 1 dalį, priima atitinkamą sprendimą.

b) Tuo atveju, jei Agentūra padaro išvadą, kad saugos problemos negalima išspręsti vadovaujantis a punktu, ji per tame punkte nurodytą laikotarpį paskelbia 18 straipsnio b punkte nurodytą rekomendaciją, ar reikėtų iš dalies keisti šį reglamentą ar jo įgyvendinimo taisykles ir ar reikėtų panaikinti ar palikti priemones, apie kurias buvo pranešta.

3. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia*, jį papildant ir susijusios su tuo, ar galima inicijuoti dalinį šio reglamento ar jo įgyvendinimo taisyklių nuostatų keitimą dėl nepakankamo saugos lygio ar minėtų nuostatų trūkumų, ir ar galima toliau taikyti pagal 1 dalį patvirtintas priemones, priimamos taikant 65 straipsnio 6 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tokiu atveju priemones turi atitinkamai įgyvendinti visos valstybės narės, ir tokioms priemonėms taikomos 11 straipsnio nuostatos. Nustačius, kad priemonės yra nepagrįstos, atitinkama valstybė narė jas atšaukia.

4. Valstybės narės gali atleisti nuo šiame reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse nustatytų esminių reikalavimų vykdymo esant nenumatytoms neatidėliotinoms aplinkybėms arba ribotos trukmės naudojimo poreikiui, jei tai neturi neigiamo poveikio saugos lygiui. Agentūrai, Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie tokį atleidimą nuo reikalavimų vykdymo pranešama, kai tik tai ima kartotis arba kai nevykdyti reikalavimų leidžiama ilgesnį nei dviejų mėnesių laikotarpį.

5. Agentūra įvertina, ar atleidimas nuo reikalavimų vykdymo yra mažiau ribojantis nei taikytinos Bendrijos nuostatos, ir per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai jai apie tai buvo pranešta, paskelbia 18 straipsnio b punkte nurodytą rekomendaciją, ar minėtas atleidimas neprieštarauja bendriems šiame reglamente nustatytiems saugos tikslams ar kitoms Bendrijos teisės normoms.

Jei atleidimas nuo reikalavimų vykdymo prieštarauja šiame reglamente nustatytiems bendriems saugos tikslams arba kitoms Bendrijos teisės normoms, Komisija 65 straipsnio 7 dalyje nurodyta tvarka priima neigiamą sprendimą dėl atleidimo. Tokiu atveju atitinkama valstybė narė atšaukia atleidimą.

▼B

6. Kai apsaugos lygį, lygiavertį tokiam, kuris pasiekiamas taikant šio reglamento įgyvendinimo taisykles, galima pasiekti kitomis priemonėmis, valstybės narės, nediskriminuodamos dėl pilietybės, gali suteikti patvirtinimą, kuriuo nukrypstama nuo tų įgyvendinimo taisyklių.

Tokiais atvejais atitinkama valstybė narė praneša Agentūrai ir Komisijai apie ketinimą suteikti tokį patvirtinimą ir pateikia priežastis, įrodančias, kodėl reikia nukrypti nuo atitinkamos taisyklės, taip pat sąlygas, nustatytas užtikrinti, kad būtų pasiektas lygiavertis apsaugos lygis.

7. Per du mėnesius nuo tos dienos, kai jai buvo pranešta pagal 6 dalį, Agentūra paskelbia 18 straipsnio b punkte nurodytą rekomendaciją, ar pagal 6 dalį siūlomą patvirtinimą vykdomos toje dalyje nustatytos sąlygos.

Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, susijusios su tuo, ar galima suteikti siūlomą patvirtinimą, priimamos taikant 65 straipsnio 6 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu per vieną mėnesį nuo Agentūros rekomendacijos gavimo dienos. Tokiu atveju apie savo sprendimą Komisija praneša visoms valstybėms narėms, kurioms taip pat suteikiama teisė taikyti tą priemonę. Atitinkamai priemonei taikomos 15 straipsnio nuostatos.

15 straipsnis

Informacijos tinklas

1. Taikant šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles, Komisija, Agentūra ir nacionalinės aviacijos institucijos keičiasi visa joms prieinama informacija. Organizacijos, kurioms patikėtas civilinės aviacijos avarijų ir incidentų tyrimas arba įvykių analizė, turi teisę gauti šią informaciją.

2. Nepažeidžiant Reglamente (EB) Nr. 1049/2001 nustatytos visuomenės teisės susipažinti su Komisijos dokumentais, 65 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka Komisija patvirtina šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos skleidimo suinteresuotoms šalims jos iniciatyva priemones. Šios priemonės, kurios gali būti bendros ar individualios, grindžiamos būtinybe:

a) teikti asmenims ir organizacijoms informaciją, kuri jiems reikalinga aviacijos saugai gerinti;

b) informaciją skleisti tik tuo atveju, jei tai griežtai reikalaujama atsižvelgiant į jos vartotojų tikslus, siekiant užtikrinti atitinkamą šios informacijos konfidencialumą.

3. Nacionalinės aviacijos institucijos pagal savo nacionalinės teisės aktus imasi reikiamų priemonių tinkamam informacijos, gautos pagal 1 dalį, konfidencialumui užtikrinti.

4. Siekdama informuoti visuomenę apie bendrą saugos lygį, Agentūra kasmet skelbia saugos apžvalgą. Įsigaliojus 10 straipsnio 5 dalyje nurodytoms priemonėms, šioje saugos apžvalgoje pateikiama visos informacijos, gautos pagal 10 straipsnį, analizė. Analizė yra paprasta ir lengvai suprantama, ir joje nurodoma, ar egzistuoja padidinta saugos rizika. Šioje analizėje informacijos šaltiniai neatskleidžiami.

▼B

16 straipsnis

Informacijos šaltinio apsauga

1. Kai 15 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją Komisijai ar Agentūrai savanoriškai suteikia fizinis asmuo, tokios informacijos šaltinis neatskleidžiamas. Kai informacija suteikiama nacionalinei valdžios institucijai, tokios informacijos šaltinis saugomas pagal nacionalinės teisės aktus.

2. Nepažeidžiant taikytinų baudžiamosios teisės normų, valstybės narės nepradeda procedūrų dėl įstatymų pažeidimų, padarytų neapgalvojus iš anksto ar netyčia, apie kuriuos jos sužino tik todėl, kad joms apie tokius pažeidimus buvo pranešta taikant šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles.

Ši taisyklė netaikoma didelio aplaidumo atvejais.

3. Nepažeidžiant taikytinų baudžiamosios teisės normų, savo nacionalinių įstatymų ir praktikos nustatyta tvarka valstybės narės užtikrina, kad darbuotojai, pateikiantys informaciją pagal šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles, nepatirtų darbdavio išankstinio neigiamo nusistatymo.

Ši taisyklė netaikoma didelio aplaidumo atvejais.

4. Šis straipsnis taikomas nepažeidžiant nacionalinių taisyklių dėl teisminių institucijų teisės gauti informaciją.

III SKYRIUS

EUROPOS AVIACIJOS SAUGOS AGENTŪRA

1 SKIRSNIS

Užduotys

17 straipsnis

Agentūros įsteigimas ir funkcijos

1. Siekiant įgyvendinti šį reglamentą įsteigiama Europos aviacijos saugos agentūra.

2. Siekiant užtikrinti tinkamą civilinės aviacijos saugos funkcionavimą ir plėtotę, Agentūra:

a) imasi visų užduočių ir rengia nuomones visais klausimais, kuriems taikoma 1 straipsnio 1 dalis;

b) padeda Komisijai rengdama priemones, kurių turi būti imtasi šiam reglamentui įgyvendinti. Kai šios priemonės apima technines taisykles, visų pirma su konstrukciniais, projektavimo ir veiklos aspektais susijusias taisykles, Komisija negali keisti jų turinio, savo veiksmų iš anksto nesuderinusi su Agentūra. Agentūra taip pat teikia Komisijai reikiamą techninę, mokslinę ir administracinę paramą jos užduotims vykdyti;

c) imasi reikiamų priemonių, neviršydama jai šiuo reglamentu arba kitais Bendrijos teisės aktais suteiktų įgaliojimų;

d) atlieka patikrinimus, būtinus savo užduotims vykdyti;

▼B

e) savo kompetencijos srityse valstybių narių vardu vykdo funkcijas ir užduotis, joms priskirtas taikomomis tarptautinėmis konvencijomis, visų pirma Čikagos konvencija.

18 straipsnis

Priemonės, kurių imasi Agentūra

Agentūra prireikus:

a) skelbia nuomones, skirtas Komisijai;

b) skelbia rekomendacijas, skirtas Komisijai dėl 14 straipsnio taikymo;

▼M2

c) skelbia sertifikavimo specifikacijas ir priimtinas priemones atitikčiai nustatyti, taip pat visą rekomendacinę medžiagą, skirtą šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymui;

d) priima atitinkamus sprendimus, skirtus 20, 21, 22, 22a, 22b, 23, 54 ir 55 straipsniams taikyti, įskaitant atleidimą suteiktų pažymėjimų turėtojams nuo šiame reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse nustatytų esminių reikalavimų vykdymo esant nenumatytoms skubioms naudojimo aplinkybėms arba ribotos trukmės naudojimo poreikiui, jei tai neturi įtakos saugos lygiui, jei atleidimas suteikiamas ne ilgesniam kaip dviejų mėnesių laikotarpiui, jei apie jį pranešama Komisijai ir jei jis negali būti atnaujinamas;

▼B

e) skelbia ataskaitas po standartizacijos patikrinimų, atliktų pagal 24 straipsnio 1 dalį ir 54 straipsnį.

19 straipsnis

Nuomonės, sertifikavimo specifikacijos ir rekomendacinė medžiaga

1. Siekdama padėti Komisijai rengti pasiūlymus dėl pagrindinių principų, taikymo ir esminių reikalavimų, kurie turi būti pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai, ir priimant įgyvendinimo taisykles, Agentūra rengia jų projektus. Šiuos projektus Agentūra teikia Komisijai kaip nuomones.

2. Pagal 52 straipsnį ir Komisijos priimtas įgyvendinimo taisykles Agentūra rengia:

▼M2

a) sertifikavimo specifikacijas ir priimtinas priemones atitikčiai nustatyti; ir

▼B

b) rekomendacinę medžiagą,

skirtas naudoti sertifikavimo procese.

Šie dokumentai atspindi naujausius pasiekimus ir geriausią praktiką atitinkamose srityse bei yra atnaujinami atsižvelgiant į pasaulinę orlaivių naudojimo patirtį ir mokslo bei technikos pažangą.

▼B

20 straipsnis

Tinkamumo skraidyti ir tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu sertifikavimas

1. 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytų produktų, dalių ir prietaisų atveju Agentūra, kai tai taikoma ir kaip nurodyta Čikagos konvencijoje ar jos prieduose, valstybių narių vardu vykdo valstybės, kurioje atliekami projektavimo, gamybos ar registracijos darbai, kai tai susiję su konstrukcijos patvirtinimu, funkcijas ir užduotis. Tuo tikslu ji visų pirma:

a) visiems produktams, kuriems reikia tipo pažymėjimo ar tipo pažymėjimo pakeitimo, nustato tipo sertifikavimo pagrindą ir jį paskelbia. Tą sertifikavimo pagrindą sudaro taikomas tinkamumo naudoti skraidymui kodeksas, nuostatos, kurių atžvilgiu buvo priimtas lygiavertis saugos lygis, ir specialios išsamios techninės specifikacijos, būtinos, kai dėl konkretaus produkto konstrukcinių savybių ar naudojimo patirties kuri nors tinkamumo skraidyti kodekso nuostata tampa netinkama arba nepakankama, kad būtų užtikrinta atitiktis esminiams reikalavimams;

b) visiems produktams, kuriems reikia tinkamumo naudoti skraidymui riboto galiojimo pažymėjimo, nustato konkrečias tinkamumo naudoti skraidymui specifikacijas ir jas paskelbia;

c) visoms dalims ar prietaisams, kuriems reikia pažymėjimo, nustato išsamias tinkamumo naudoti skraidymui specifikacijas ir jas paskelbia;

d) visiems produktams, kuriems pagal 6 straipsnį reikia išduoti tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimą, nustato atitinkamus aplinkos apsaugos reikalavimus ir juos paskelbia;

e) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetentingas organizacijas atlieka patikrinimus, susijusius su produktų, dalių ir prietaisų sertifikavimu;

f) išduoda atitinkamus tipo pažymėjimus ar atlieka susijusius pakeitimus;

g) išduoda pažymėjimus dalims ir prietaisams;

h) išduoda atitinkamus tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimus;

i) iš dalies keičia tam tikrą pažymėjimą, sustabdo jo galiojimą arba jį panaikina, kai nebetenkinamos sąlygos, pagal kurias jis buvo išduotas, arba jei pažymėjimą turintis juridinis ar fizinis asmuo nevykdo įsipareigojimų, jam nustatytų šiuo reglamentu ar jo įgyvendinimo taisyklėmis;

j) užtikrina su produktais, dalimis ir prietaisais, kurių priežiūrą ji vykdo, susijusių tinkamumo naudoti skraidymui funkcijų, įskaitant reagavimą nedelsiant į saugos problemą ir galiojančios privalomosios informacijos skelbimą ir skleidimą, tęstinumą;

k) orlaiviui, kuriam turi būti išduotas leidimas skristi, nustato tinkamumo skraidyti standartus ir procedūras, kad būtų laikomasi 5 straipsnio 4 dalies a punkto;

l) pritarus valstybei narei, kurioje registruotas ar turi būti registruotas orlaivis, Agentūros kontroliuojamo sertifikavimo tikslais išduoda leidimus skristi orlaiviams.

2. Organizacijų atžvilgiu Agentūra:

a) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetentingas organizacijas atlieka organizacijų, kurias ji sertifikuoja, patikrinimus ir auditą;

▼B

b) išduoda pažymėjimus ir pratęsia jų galiojimą:

i) projektavimo organizacijoms; arba

ii) gamybos organizacijoms, esančioms valstybės narės teritorijoje, jei to prašo atitinkama valstybė narė; arba

iii) gamybos ir techninės priežiūros organizacijoms, esančioms ne valstybių narių teritorijoje;

c) iš dalies keičia tam tikrą organizacijos pažymėjimą, sustabdo jo galiojimą arba jį panaikina, kai nebetenkinamos sąlygos, pagal kurias jis buvo išduotas, arba jei atitinkama organizacija nevykdo įsipareigojimų, jai nustatytų šiuo reglamentu arba jo įgyvendinimo taisyklėmis.

21 straipsnis

Pilotų sertifikavimas

1. Darbuotojų ir organizacijų, nurodytų 7 straipsnio 1 dalyje, atžvilgiu Agentūra:

a) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetentingas organizacijas atlieka organizacijų, kurias ji sertifikuoja, ir, kai tinka, jų darbuotojų patikrinimus ir auditą;

b) išduoda pažymėjimus ir pratęsia jų galiojimus pilotų mokymo organizacijoms ir aviacijos medicinos centrams, esantiems ne valstybių narių teritorijoje, ir, kai tinka, jų darbuotojams;

c) iš dalies keičia tam tikrą pažymėjimą, jį apriboja, sustabdo jo galiojimą ar jį panaikina, kai nebetenkinamos sąlygos, pagal kurias jis buvo išduotas, arba jei pažymėjimą turintis juridinis ar fizinis asmuo nevykdo įsipareigojimų, jam nustatytų šiuo reglamentu arba jo įgyvendinimo taisyklėmis.

2. Skrydį imituojančių mokymo prietaisų, nurodytų 7 straipsnio 1 dalyje, atžvilgiu Agentūra:

a) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetentingas organizacijas atlieka prietaisų, kuriuos ji sertifikuoja, techninius patikrinimus;

b) išduoda:

i) skrydį imituojančių mokymo prietaisų, kuriuos naudoja Agentūros sertifikuotos mokymo organizacijos, pažymėjimus; arba

ii) skrydį imituojančių mokymo prietaisų, esančių valstybių narių teritorijoje, pažymėjimus, jei to prašo atitinkama valstybė narė;

iii) skrydžio imitavimo mokymo prietaisų, esančių ne valstybių narių teritorijoje, pažymėjimus ir pratęsia jų galiojimą;

c) iš dalies keičia tam tikrą pažymėjimą, jį apriboja, sustabdo jo galiojimą arba jį panaikina, kai nebetenkinamos sąlygos, pagal kurias jis buvo išduotas, arba jei pažymėjimą turintis juridinis ar fizinis asmuo nevykdo įsipareigojimų, jam nustatytų šiuo reglamentu ar jo įgyvendinimo taisyklėmis.

▼B

22 straipsnis

Orlaivių naudojimo skrydžiams sertifikavimas

1. Iškilus orlaivių naudojimo skrydžiams saugos problemai, Agentūra nedelsdama reaguoja nustatydama korekcinius veiksmus bei išplatindama susijusią informaciją, be kita ko, valstybėms narėms.

2. Skrydžio laiko apribojimo atžvilgiu:

a) Agentūra skelbia taikytinas sertifikavimo specifikacijas, kuriomis siekiama užtikrinti atitiktį esminiams reikalavimams ir atitinkamai susijusioms įgyvendinimo taisyklėms. Iš pradžių į įgyvendinimo taisykles įtraukiamos visos esminės Reglamento (EB) Nr. 3922/1991 III priedo Q dalies nuostatos, atsižvelgiant į naujausius mokslinius ir techninius duomenis;

b) valstybė narė gali patvirtinti individualias skrydžio laiko specifikacijų schemas, kuriomis nukrypstama nuo a punkte nurodytų sertifikavimo specifikacijų. Šiuo atveju valstybė narė nedelsdama praneša Agentūrai, Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie savo ketinimą patvirtinti individualią schemą.

c) gavusi pranešimą apie individualią schemą, Agentūra per vieną mėnesį ją įvertina remdamasi moksliniu ir medicininiu įvertinimu. Po to atitinkama valstybė narė gali patvirtinti tokio turinio schemą, apie kokį buvo pranešusi, jeigu Agentūra, aptarusi schemą su šia valstybe nare, nepateikė pasiūlymų ją keisti. Jeigu valstybė narė sutinka su siūlomais pakeitimais, ji gali atitinkamai patvirtinti schemą;

d) esant nenumatytoms neatidėliotinoms veiklos aplinkybėms arba kai veiklos poreikis yra ribotos trukmės ir nesikartoja, laikinai leidžiama nukrypti nuo sertifikavimo specifikacijų, kol Agentūra pateikia savo nuomonę;

e) valstybei narei nesutikus su Agentūros išvadomis dėl individualios schemos, 65 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka ji perduoda klausimą Komisijai, kuri nusprendžia, ar individuali schema atitinka reglamente nustatytus saugos tikslus;

f) skelbiamas Agentūrai priimtinų individualių schemų ar individualių schemų, dėl kurių Komisija priėmė palankų sprendimą pagal e punktą, turinys.

▼M2

22a straipsnis

OEV ir (arba) ONP

4 straipsnio 3c dalyje nurodytų OEV ir (arba) ONP atžvilgiu Agentūra:

a) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetentingas organizacijas atlieka organizacijų, kurias ji sertifikuoja, patikrinimus ir auditą;

b) išduoda pažymėjimus ir pratęsia jų galiojimą organizacijoms, esančioms už Sutarties nuostatų taikymo teritorijos ribų ir teikiančioms paslaugas Sutarties taikymo teritorijos oro erdvėje;

c) išduoda pažymėjimus ir pratęsia jų galiojimą organizacijoms, teikiančioms paneuropines paslaugas;

▼M2

d) iš dalies keičia tam tikrą pažymėjimą, sustabdo jo galiojimą arba jį panaikina, kai nebetenkinamos sąlygos, kuriomis remiantis jis buvo išduotas, arba jei pažymėjimo turėtojas nevykdo šiuo reglamentu arba jo įgyvendinimo taisyklėmis jam nustatytų pareigų.

22b straipsnis

Skrydžių vadovų sertifikavimas

Asmenų ir organizacijų, nurodytų 8c straipsnio 1 dalyje, atžvilgiu Agentūra:

a) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetentingas organizacijas atlieka organizacijų, kurias ji sertifikuoja, ir, prireikus, jų darbuotojų patikrinimus ir auditą;

b) išduoda pažymėjimus ir pratęsia jų galiojimą skrydžių vadovų mokymo ne valstybių narių teritorijoje esančioms organizacijoms, ir, prireikus, jų darbuotojams;

c) iš dalies keičia tam tikrą pažymėjimą, sustabdo jo galiojimą ar jį panaikina, kai nebetenkinamos sąlygos, kuriomis remiantis jis buvo išduotas, arba jei pažymėjimą turintis juridinis ar fizinis asmuo nevykdo šiuo reglamentu arba jo įgyvendinimo taisyklėmis jam nustatytų pareigų.

▼B

23 straipsnis

Trečiųjų šalių naudotojai

1. 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytų orlaivių naudotojų, naudojančių orlaivius komerciniais tikslais, atžvilgiu Agentūra:

a) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetentingas organizacijas atlieka patikrinimus ir auditą;

b) išduoda 9 straipsnio 2 dalyje nurodytus leidimus, išskyrus atvejus, kai valstybė narė vykdo šių naudotojų valstybės funkcijas ir užduotis, ir pratęsia jų galiojimą;

c) iš dalies keičia tam tikrą leidimą, jį apriboja, sustabdo jo galiojimą arba jį panaikina, kai nebetenkinamos sąlygos, pagal kurias jis buvo jos išduotas, arba jei atitinkama organizacija nevykdo įsipareigojimų, jai nustatytų šiuo reglamentu arba jo įgyvendinimo taisyklėmis.

2. 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytų orlaivių naudotojų, naudojančių orlaivius nekomerciniais tikslais, atžvilgiu Agentūra:

a) gauna 9 straipsnio 3 dalyje nurodytus pareiškimus; ir

b) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetentingas organizacijas vykdo orlaivių naudotojų, iš kurių gavo pareiškimus, priežiūrą.

3. 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytų orlaivių atžvilgiu Agentūra išduoda leidimus pagal 9 straipsnio 4 dalies a punktą.

▼B

24 straipsnis

Taisyklių taikymo kontrolė

1. Siekdama kontroliuoti, kaip nacionalinės kompetentingos institucijos taiko šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles, Agentūra atlieka standartizacijos patikrinimus srityse, kurioms taikoma 1 straipsnio 1 dalis, ir pateikia ataskaitą Komisijai.

2. Agentūra atlieka įmonių patikrinimus, siekdama kontroliuoti šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymą.

3. Atsižvelgdama į 2 straipsnyje nustatytus tikslus, Agentūra įvertina šio reglamento ir įgyvendinimo taisyklių įgyvendinimo poveikį.

4. Su Agentūra konsultuojamasi ir ji Komisijai teikia rekomendacijas dėl 14 straipsnio taikymo.

5. Agentūros darbo metodams 1, 3 ir 4 dalyse nurodytoms užduotims vykdyti taikomi reikalavimai, kurie turi būti priimti 65 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka ir atsižvelgiant į 52 ir 53 straipsniuose išdėstytus principus.

25 straipsnis

Vienkartinės ir periodinės baudos

1. Nepažeisdama 20 ir 55 straipsnių, Komisija Agentūros prašymu gali:

a) skirti baudas asmenims ar įmonėms, kuriems Agentūra išdavė sertifikatus, kai jie sąmoningai ar dėl aplaidumo pažeidė šio reglamento nuostatas ir jo įgyvendinimo taisykles;

b) skirti periodines baudas, skaičiuojamas nuo sprendime nustatytos dienos, asmenims ar įmonėms, kuriems Agentūra išdavė pažymėjimus, kad priverstų šiuos asmenis arba įmones laikytis šio reglamento nuostatų ar jo įgyvendinimo taisyklių.

2. 1 dalyje nurodytos vienkartinės ar periodinės baudos yra atgrasančios ir proporcingos, atsižvelgiant į atvejo rimtumą ir pažymėjimo turėtojo ekonominius pajėgumus ir, ypač atsižvelgiant į saugos pažeidimo mastą. Vienkartinių baudų dydis neviršija 4 % pažymėjimo turėtojo metinių pajamų arba apyvartos. Periodinių baudų dydis neviršija 2,5 % pažymėjimo turėtojo vidutinių dienos pajamų arba apyvartos.

3. Komisija 65 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka priima išsamias šio straipsnio įgyvendinimo taisykles. Jose pirmiausia nurodoma:

a) išsamūs vienkartinės arba periodinės baudos dydžio nustatymo kriterijai; ir

b) teiravimosi, susijusių priemonių taikymo ir pranešimų teikimo tvarka bei sprendimų priėmimo taisyklės, įskaitant nuostatas dėl gynimosi teisės, galimybės susipažinti su byla, teisinio atstovavimo, konfidencialumo ir laiko nuostatų ir vienkartinių bei periodinių baudų nustatymo ir surinkimo.

▼B

4. Europos Bendrijų Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimus, kuriais Komisija yra nustačiusi vienkartinę ar periodinę baudą. Jis gali panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą vienkartinę ar periodinę baudą.

5. Pagal 1 dalį priimti sprendimai nelaikomi baudžiamosios teisės pobūdžio sprendimais.

26 straipsnis

Moksliniai tyrimai

1. Nepažeisdama Bendrijos teisės aktų, Agentūra gali plėtoti ir finansuoti mokslinius tyrimus, jeigu jie yra griežtai susiję su veiklos jos kompetencijos srityje gerinimu.

2. Agentūra koordinuoja savo atliekamus mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą su Komisijos ir valstybių narių atliekamais moksliniais tyrimais ir taikomąja veikla, siekiant užtikrinti, kad politika ir veiksmai būtų abipusiai suderinti.

3. Agentūros finansuojamų mokslinių tyrimų rezultatai yra skelbiami, jei Agentūra jų nepriskiria konfidencialios informacijos kategorijai.

27 straipsnis

Tarptautiniai santykiai

1. Agentūra padeda Bendrijai ir valstybėms narėms plėtoti santykius su trečiosiomis šalimis pagal atitinkamus Bendrijos teisės aktus. Visų pirma ji padeda derinant taisykles ir abipusio pripažinimo nuostatas dėl patvirtinimų, liudijančių pakankamą taisyklių taikymą.

2. Pagal atitinkamas Sutarties nuostatas Agentūra gali bendradarbiauti su trečiųjų šalių aviacijos institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, kompetentingomis šio reglamento taikymo sričiai priklausančiais klausimais, vadovaudamasi su šiomis institucijomis sudarytais darbo susitarimais. Sudarant šiuos susitarimus būtina gauti išankstinį Komisijos pritarimą.

3. Agentūra padeda valstybėms narėms laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų, visų pirma prisiimtų pagal Čikagos konvenciją.

II SKIRSNIS

Vidinė struktūra

28 straipsnis

Teisinis statusas, buvimo vieta, vietos įstaigos

1. Agentūra yra Bendrijos organas. Ji turi juridinio asmens statusą.

2. Visose valstybėse narėse Agentūra turi didžiausios apimties teisnumą ir veiksnumą, pagal jų įstatymus suteikiamą juridiniams asmenims. Ji visų pirma gali įsigyti ir valdyti kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą ir būti teismo procesų šalis.

3. Valstybėms narėms leidus, Agentūra gali įkurti jose savo vietos įstaigas.

4. Agentūrai atstovauja jos vykdantysis direktorius.

▼B

29 straipsnis

Personalas

1. Agentūros personalui taikomi Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatai, Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygos ir Europos Bendrijų institucijų kartu priimtos šių Tarnybos nuostatų ir Įdarbinimo sąlygų taikymo taisyklės, nepažeidžiant šio reglamento 39 straipsnio taikymo Apeliacinės valdybos nariams.

2. Nepažeisdama 42 straipsnio, Agentūra savo personalo atžvilgiu naudojasi įgaliojimais, kuriuos skiriančiajai institucijai suteikia Tarnybos nuostatai ir įdarbinimo sąlygos.

3. Agentūros personalą sudaro griežtai ribotas oficialiai paskirtų arba Komisijos ar valstybių narių komandiruotų valdymo pareigoms užimti pareigūnų skaičius. Likusią personalo dalį sudaro Agentūros priimti jos užduotims vykdyti reikalingi darbuotojai.

30 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

Agentūrai taikomas Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų, pridėtas prie Europos bendrijos steigimo sutarties ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties.

31 straipsnis

Atsakomybė

1. Agentūros sutartinę atsakomybę reglamentuoja atitinkamai sutarčiai taikoma teisė.

2. Europos Bendrijų Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso priimti sprendimus pagal bet kurią Agentūros sudarytos sutarties arbitražinę išlygą.

3. Deliktinės atsakomybės atveju Agentūra pagal bendrus valstybių narių įstatymams būdingus principus atlygina žalą, kurią padaro jos tarnybos arba, eidami savo pareigas, jos tarnautojai.

4. Europos Bendrijų Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso spręsti ginčus, susijusius su bet kurios 3 dalyje nurodytos žalos atlyginimu.

5. Asmeninę Agentūros tarnautojų atsakomybę Agentūrai reglamentuoja nuostatos, išdėstytos jiems taikomuose Tarnybos nuostatuose arba įdarbinimo sąlygose.

▼B

32 straipsnis

Dokumentų paskelbimas

1. Nepažeidžiant sprendimų, priimtų remiantis Sutarties 290 straipsniu, visomis oficialiosiomis Bendrijos kalbomis yra leidžiami šie dokumentai:

a) 15 straipsnio 4 dalyje nurodyta saugos apžvalga;

b) Komisijai skirtos nuomonės pagal 19 straipsnio 1 dalį;

c) metinė bendroji ataskaita ir darbo programa, nurodytos atitinkamai 33 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose.

2. Agentūros darbui reikiamas vertimo paslaugas teikia Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras.

33 straipsnis

Valdančiosios tarybos įgaliojimai

1. Agentūra turi Valdančiąją tarybą.

2. Valdančioji taryba:

a) skiria vykdantįjį direktorių ir vykdančiojo direktoriaus siūlymu direktorius pagal 39 straipsnį;

b) priima metinę bendrąją Agentūros veiklos ataskaitą ir ne vėliau kaip iki birželio 15 dienos persiunčia ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai, Audito Rūmams ir valstybėms narėms; Agentūros vardu kiekvienais metais persiunčia Europos Parlamentui ir Tarybai (toliau – biudžeto valdymo institucija) informaciją, susijusią su vertinimo procedūrų rezultatais, visų pirma informaciją dėl Agentūrai paskirtų užduočių pakeitimo poveikio ar padarinių;

c) kasmet iki ►M2 lapkričio 30 d. ◄ ir gavusi Komisijos nuomonę priima Agentūros kitų metų darbo programą ir persiunčia ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms; ši darbo programa priimama nepažeidžiant metinės Bendrijos biudžeto sudarymo tvarkos ir Bendrijos teisėkūros programos atitinkamose aviacijos saugos srityse; prie darbo programos pridedama Komisijos nuomonė;

d) Komisijai pritarus, priima sertifikavimo užduočių paskirstymo nacionalinėms aviacijos institucijoms ir kompetentingoms organizacijoms gaires;

e) nustato vykdančiojo direktoriaus sprendimų priėmimo tvarką, kaip nurodyta 52 ir 53 straipsniuose;

f) vadovaudamasi 59, 60 ir 63 straipsniais vykdo funkcijas, susijusias su Agentūros biudžetu;

g) vadovaudamasi 41 straipsniu skiria Apeliacinės valdybos narius;

h) naudojasi įgaliojimais taikyti drausmines priemones vykdančiajam direktoriui ir, vykdančiojo direktoriaus sutikimu, direktoriams;

i) reiškia nuomonę dėl priemonių, susijusių su mokesčiais ir rinkliavomis, nurodytomis 64 straipsnio 1 dalyje;

▼B

j) nustato savo darbo tvarkos taisykles;

k) priima sprendimus dėl kalbų vartojimo Agentūroje;

l) tam tikrais atvejais papildo 32 straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų sąrašą;

m) nustato Agentūros organizacinę struktūrą ir priima Agentūros personalo politiką.

3. Valdančioji taryba gali konsultuoti vykdantįjį direktorių visais klausimais, griežtai susijusiais su strategine aviacijos saugos plėtote, įskaitant 26 straipsnyje nurodytus mokslinius tyrimus.

4. Valdančioji taryba įsteigia suinteresuotų šalių patariamąjį organą, su kuriuo ji konsultuojasi prieš priimdama sprendimus 2 dalies c, e, f, ir i punktuose nurodytose srityse. Valdančioji taryba taip pat gali nuspręsti konsultuotis su patariamuoju organu kitais klausimais, nurodytais 2 ir 3 dalyse. Patariamojo organo nuomonė Valdančiajai tarybai nėra privaloma.

5. Valdančioji taryba gali įsteigti darbo organus, kurie padėtų jai vykdyti jos funkcijas, įskaitant jos sprendimų rengimą ir jų įgyvendinimo kontrolę.

34 straipsnis

Valdančiosios tarybos sudėtis

1. Valdančiąją tarybą sudaro po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą ir vienas Komisijos atstovas. Nariai atrenkami remiantis jų pripažinta patirtimi ir atsidavimu civilinės aviacijos sričiai, vadovavimo gebėjimais ir žiniomis, kurie naudojami šiame reglamente išdėstytiems tikslams siekti. Apie tai pranešama kompetentingam Europos Parlamento komitetui.

Kiekviena valstybė narė skiria Valdančiosios tarybos narį, taip pat po pakaitinį narį, kuris atstovauja narį jam nesant. Komisija taip pat skiria savo atstovą ir pakaitinį narį. Kadencijos trukmė yra penkeri metai. Kadencija gali būti pratęsta.

2. Tam tikrais atvejais Europos trečiųjų šalių atstovų dalyvavimas ir tokio dalyvavimo sąlygos nustatomos 66 straipsnyje nurodytais susitarimais.

3. 33 straipsnio 4 dalyje nurodytas patariamasis organas skiria savo keturis narius, kurie Valdančiojoje taryboje dalyvauja stebėtojų teisėmis. Jie kuo plačiau atstovauja įvairioms šiame patariamajame organe atstovaujamoms nuomonėms. Jų kadencijos trukmė yra trisdešimt mėnesių; kadencija gali būti pratęsta vieną kartą.

35 straipsnis

Pirmininkavimas Valdančiajai tarybai

1. Valdančioji taryba iš savo narių renka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Jei pirmininkas negali atlikti savo pareigų, jį *ex officio* pakeičia pirmininko pavaduotojas.

▼B

2. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija baigiasi, kai jie nustoja buvę Valdančiosios tarybos nariais. Tuo vadovaujantis, pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencijos trukmė yra treji metai. Kadencija gali būti pratęsta vieną kartą.

36 straipsnis

Posėdžiai

1. Valdančiosios tarybos posėdžius sušaukia jos pirmininkas.

2. Agentūros vykdantysis direktorius dalyvauja svarstymuose.

3. Valdančiosios tarybos eiliniai posėdžiai vyksta bent du kartus per metus. Be to, ji renkasi pirmininko reikalavimu arba ne mažiau kaip vieno trečdalio jos narių prašymu.

4. Valdančioji taryba į savo posėdžius stebėtojais gali kviesti asmenis, kurių nuomonė gali būti svarbi.

5. Valdančiosios tarybos nariams, atsižvelgiant į jos darbo tvarkos taisyklių nuostatas, gali padėti patarėjai ar ekspertai.

6. Sekretoriato paslaugas Valdančiajai tarybai teikia Agentūra.

37 straipsnis

Balsavimas

1. Nepažeidžiant 39 straipsnio 1 dalies, Valdančioji taryba sprendimus priima dviejų trečdalių narių balsų dauguma. Valdančiosios tarybos nario prašymu 33 straipsnio 2 dalies k punkte nurodytas sprendimas priimamas vienbalsiai.

2. Kiekvienas pagal 34 straipsnio 1 dalį paskirtas narys turi po vieną balsą. Nariui nedalyvaujant, jo balso teisė perduodama pakaitiniam nariui. Stebėtojai ir Agentūros vykdantysis direktorius nebalsuoja.

3. Darbo tvarkos taisyklėse nustatoma išsamesnė balsavimo tvarka, visų pirma vieno nario veikimo kito nario vardu sąlygos, taip pat, tam tikrais atvejais, kvorumo reikalavimai.

38 straipsnis

Vykdančiojo direktoriaus funkcijos ir įgaliojimai

1. Agentūrai vadovauja vykdantysis direktorius, kuris vykdydamas savo pareigas yra visiškai nepriklausomas. Nepažeidžiant Komisijos ir Valdančiosios tarybos įgaliojimų, vykdantysis direktorius nesiekia gauti ir nepriima jokios Vyriausybės ar jokio kito organo nurodymų.

2. Europos Parlamentas ar Taryba gali paprašyti, kad vykdantysis direktorius pateiktų savo užduočių vykdymo ataskaitą.

▼B

3. Vykdantysis direktorius vykdo šias funkcijas ir turi šiuos įgaliojimus:

a) tvirtinti Agentūros priemones, apibrėžtas 18 straipsnyje, neviršijant šiame reglamente, jo įgyvendinimo taisyklėse ir kituose taikomuose teisės aktuose nustatytų ribų;

b) nuspręsti dėl patikrinimų, numatytų 54 ir 55 straipsniuose;

c) skirti sertifikavimo užduotis nacionalinėms aviacijos institucijoms ar kompetentingoms organizacijoms pagal Valdančiosios tarybos nustatytas gaires;

d) vykdyti visas tarptautines funkcijas ir techninį bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis pagal 27 straipsnį;

e) imtis visų reikiamų priemonių, įskaitant vidaus administracinių taisyklių priėmimą ir pranešimų skelbimą, Agentūros darbui pagal šio reglamento nuostatas užtikrinti;

f) kiekvienais metais parengti bendrosios ataskaitos projektą ir pateikti jį Valdančiajai tarybai;

g) Agentūros personalo atžvilgiu naudotis įgaliojimais, nustatytais 29 straipsnio 2 dalyje;

h) parengti Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatas pagal 59 straipsnį ir vykdyti biudžetą pagal 60 straipsnį;

i) perduoti savo įgaliojimus kitiems Agentūros personalo nariams, atsižvelgiant į taisykles, priimtas 65 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;

j) Valdančiajai tarybai pritarus, priimti sprendimus dėl vietos įstaigų įsteigimo valstybėse narėse pagal 28 straipsnio 3 dalį;

k) parengti ir įgyvendinti metinę darbo programą;

l) reaguoti į Komisijos prašymus suteikti pagalbą.

39 straipsnis

Vyresniųjų pareigūnų skyrimas

1. Vykdantysis direktorius skiriamas remiantis jo nuopelnais ir dokumentais patvirtinta kompetencija bei patirtimi, susijusia su civiline aviacija. Vykdantįjį direktorių skiria arba jį atleidžia Valdančioji taryba Komisijos pasiūlymu. Valdančioji taryba savo sprendimą priima trijų ketvirtadalių narių balsų dauguma. Valdančiosios tarybos atrinktas kandidatas, prieš paskiriant jį direktoriumi, gali būti paprašytas perskaityti pranešimą Europos Parlamento kompetentingam (-iems) komitetui (-ams) ir atsakyti į jo (jų) narių klausimus.

2. Vykdančiajam direktoriui gali padėti vienas ar keli direktoriai. Kai vykdančiojo direktoriaus nėra ar jis negali eiti savo pareigų, jo vietą užima vienas iš direktorių.

3. Agentūros direktoriai skiriami remiantis jų profesine kompetencija, susijusia su civiline aviacija. Direktorius skiria arba juos atleidžia Valdančioji taryba vykdančiojo direktoriaus pasiūlymu.

4. Vykdančiojo direktoriaus ir direktorių kadencija yra penkeri metai. Direktorių kadencija gali būti pratęsta, o vykdančiojo direktoriaus kadencija gali būti pratęsta tik vieną kartą.

▼B

40 straipsnis

Apeliacinių tarybų įgaliojimai

1. Agentūroje įsteigiamos viena ar kelios apeliacinės tarybos.

2. Apeliacinė taryba ar tarybos yra atsakinga (-os) už skundų, pateiktų dėl 44 straipsnyje nurodytų sprendimų, nagrinėjimą.

3. Apeliacinė taryba ar tarybos renkasi, kai būtina. Apeliacinių tarybų skaičių ir jai ar joms priskirtų darbų paskirstymą nustato Komisija 65 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

41 straipsnis

Apeliacinių tarybų sudėtis

1. Apeliacinę tarybą sudaro pirmininkas ir du kiti nariai.

2. Pirmininkas ir kiti nariai turi pakaitinius narius, kurie atstovauja pirmininkui ir šiems nariams jiems nesant.

3. Pirmininką, kitus narius ir jų pakaitinius narius skiria Valdančioji taryba iš Komisijos patvirtinto kvalifikuotų kandidatų sąrašo.

4. Kai Apeliacinė taryba mano, kad to reikia dėl skundo pobūdžio, ji gali pakviesti daugiausia dar du narius iš 3 dalyje nurodyto sąrašo tam atvejui nagrinėti.

5. Kiekvienos Apeliacinės tarybos nariams būtiną kvalifikaciją, atskirų narių įgaliojimus parengiamajame sprendimų etape ir balsavimo sąlygas nustato Komisija 65 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

42 straipsnis

Apeliacinių tarybų nariai

1. Apeliacinės tarybos narių, įskaitant pirmininką bei bet kurį pakaitinį narį, kadencija yra penkeri metai. Ši kadencija gali būti pratęsta.

2. Apeliacinės tarybos nariai yra nepriklausomi. Priimant sprendimus, jiems nėra privaloma laikytis jokių nurodymų.

3. Apeliacinės tarybos nariai Agentūroje negali atlikti kitų pareigų. Apeliacinės tarybos nariai gali dirbti ne visą darbo laiką.

4. Kadencijos metu Apeliacinės tarybos nariai negali būti pašalinti iš pareigų arba išbraukti iš kvalifikuotų kandidatų sąrašo, išskyrus atvejus, kai tam yra rimtų priežasčių ir kai Komisija, gavusi Valdančiosios tarybos nuomonę, priima atitinkamą sprendimą.

▼B

43 straipsnis

Nušalinimas ir prieštaravimas

1. Apeliacinės tarybos nariai negali dalyvauti skundo nagrinėjime, jei jie turi asmeninių interesų procese arba jei jie anksčiau yra atstovavę vienai iš proceso šalių, arba dalyvavo priimant skundžiamą sprendimą.

2. Kai dėl vienos iš 1 dalyje išvardytų ar bet kurių kitų priežasčių Apeliacinės tarybos narys mano, jog neturėtų dalyvauti skundo nagrinėjime, apie tai atitinkamai praneša Apeliacinei tarybai.

3. Bet kuri apeliacinio proceso šalis, remdamasi bet kuriuo 1 dalyje nurodytu pagrindu arba įtarusi bet kurį Apeliacinės tarybos narį šališkumu, gali prieštarauti jų dalyvavimui. Bet kuris toks prieštaravimas nepriimtinas, jei apeliacinio proceso šalis, nors ir žinodama apie prieštaravimo priežastis, ėmėsi procedūrinio veiksmo. Prieštaravimai negali būti pagrįsti narių pilietybe.

4. Apeliacinė taryba priima sprendimą dėl veiksmų, kurių reikia imtis 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais nedalyvaujant atitinkamam jos nariui. Priimant šį sprendimą atitinkamą asmenį Apeliacinėje taryboje pakeičia jo pakaitinis narys.

44 straipsnis

Skundžiami sprendimai

▼M2

1. Agentūros sprendimus, priimtus pagal 20, 21, 22, 22a, 22b, 23, 55 arba 64 straipsnius, galima apskųsti.

▼B

2. Dėl pagal 1 dalį pateikto skundo sprendimo vykdymas nesustabdomas. Tačiau jei Agentūra mano, kad aplinkybės leidžia, ji gali sustabdyti sprendimo, dėl kurio pateikta apeliacija, vykdymą.

3. Apskųsti sprendimą, kuriuo nenutraukiamas procesas vienos iš šalių atžvilgiu, galima tik kartu pateikiant skundą dėl galutinio sprendimo, išskyrus atvejus, kai sprendime numatyta galimybė pateikti atskirąjį skundą.

45 straipsnis

Asmenys, turintys teisę pateikti skundą

Fizinis ar juridinis asmuo gali apskųsti jam skirtą sprendimą arba sprendimą, kuris, nors ir pateikiamas kaip kitam asmeniui skirtas sprendimas, yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs. Proceso šalys gali būti apeliacinio proceso šalimi.

▼B

46 straipsnis

Terminai ir forma

Skundas kartu su išdėstytais argumentais pateikiamas Agentūrai raštu per du mėnesius nuo pranešimo apie priemonę suinteresuotam asmeniui dienos arba, jei to nebuvo padaryta, nuo tos dienos, kai minėtas asmuo apie ją sužinojo.

47 straipsnis

Tarpinis peržiūrėjimas

1. Jei vykdančiojo direktoriaus nuomone skundas yra priimtinas ir tinkamai pagrįstas, jis pataiso sprendimą. Tai netaikoma, kai apeliantas dalyvauja procese prieš kitą apeliacinio proceso šalį.

2. Jei, gavus išdėstytus apeliacinio skundo argumentus, sprendimas nepataisomas per vieną mėnesį, Agentūra nedelsdama sprendžia, ar nereikėtų sustabdyti sprendimo vykdymo vadovaujantis 44 straipsnio 2 dalies antru sakiniu, ir perduoda skundą Apeliacinei tarybai.

48 straipsnis

Skundų nagrinėjimas

1. Jei skundas priimtinas, Apeliacinė taryba nagrinėja, ar jis tinkamai pagrįstas.

2. Apeliacinė taryba skundą, nurodytą 1 dalyje, nagrinėja operatyviai. Laikydamasi nustatytų terminų, ji tiek kartų, kiek reikia, per atitinkamus terminus kviečia apeliacinio proceso šalis pareikšti pastabas dėl jos ar kitų apeliacinio proceso šalių padarytų pranešimų. Skundo nagrinėjimo proceso šalys turi teisę teikti žodinius paaiškinimus.

49 straipsnis

Sprendimai dėl skundų

Apeliacinė taryba gali naudotis visais Agentūros kompetencijos priklausančiais įgaliojimais arba gali perduoti bylą kompetentingam Agentūros organui. Apeliacinės tarybos sprendimas šiam organui yra privalomas.

50 straipsnis

Ieškinių pareiškimas Teisingumo Teisme

1. Europos Bendrijų Teisingumo Teisme galima pareikšti ieškinius dėl Agentūros priimtų sprendimų, teisiškai privalomų trečiosioms šalims, pripažinimo negaliojančiais, dėl neveikimo ir dėl Agentūros veiklos padarytos žalos atlyginimo.

▼M2

2. Ieškinius dėl Agentūros sprendimų, priimtų pagal 20, 21, 22, 22a, 22b, 23, 55 arba 64 straipsnius, pripažinimo negaliojančiais Europos Bendrijų Teisingumo Teisme galima pareikšti tik išnaudojus visus Agentūros vidinius teisių gynimo būdus.

▼B

3. Agentūra imasi visų būtinų priemonių Europos Bendrijų Teisingumo Teismo sprendimui vykdyti.

51 straipsnis

Tiesioginis skundas

Valstybės narės ir Bendrijos institucijos gali pateikti Europos Bendrijų Teisingumo Teismui tiesioginį skundą dėl Agentūros sprendimų.

III SKIRSNIS

Darbo metodai

52 straipsnis

Nuomonių, sertifikavimo specifikacijų ir rekomendacinės medžiagos rengimo tvarka

1. ►M2 Įsigaliojus šiam reglamentui Valdančioji taryba kuo greičiau nustato skaidrią 18 straipsnio a ir c punktuose nurodytų nuomonių, sertifikavimo specifikacijų, priimtinų priemonių atitikčiai nustatyti bei rekomendacinės medžiagos skelbimo tvarką. ◄

Šia tvarka:

a) remiamasi valstybių narių aviacijos srityje veikiančių reguliavimo institucijų kompetencija;

b) prireikus įtraukiami atitinkamų suinteresuotų šalių atitinkami ekspertai;

c) užtikrinama, kad Agentūra skelbia dokumentus ir plačiai konsultuojasi su suinteresuotomis šalimis laikydamasi tvarkaraščio ir tvarkos, reglamentuojančios be kita ko Agentūros įsipareigojimą teikti raštišką atsakymą apie konsultavimosi procesą.

▼M2

2. Kai pagal 19 straipsnį Agentūra rengia nuomones, sertifikavimo specifikacijas, priimtinas priemones atitikčiai nustatyti ir rekomendacinę medžiagą, skirtas taikyti valstybėse narėse, ji nustato konsultavimosi su valstybėmis narėmis tvarką. Šiuo tikslu ji gali sudaryti darbo grupę, į kurią kiekviena valstybė narė turi teisę skirti ekspertą.

▼B

3. 18 straipsnio a ir c punktuose nurodytos priemonės ir pagal šio straipsnio 1 dalį nustatyta tvarka yra skelbiamos Agentūros oficialiajame leidinyje.

4. Nustatoma speciali tvarka, kurios laikydamasi Agentūra imasi skubių veiksmų, siekdama reaguoti į saugos problemą ir pranešti suinteresuotoms šalims apie veiksmus, kurių jos turi imtis.

53 straipsnis

Sprendimų priėmimo tvarka

1. Valdančioji taryba nustato skaidrią 18 straipsnio d punkte numatytų atskirų sprendimų priėmimo tvarką.

▼B

Šia tvarka:

a) užtikrinama, kad būtų išklausytas fizinis ar juridinis asmuo, kuriam turi būti skirtas sprendimas, ar kita šalis, turinti tiesioginių ir asmeninių interesų;

b) numatomos nuostatos dėl sprendimo pranešimo fiziniam ar juridiniam asmenims ir jo paskelbimo;

c) numatomos nuostatos dėl fizinio ar juridinio asmens, kuriam skirtas sprendimas, ir kitų proceso šalių informavimo apie teisių gynimo priemones, kuriomis atitinkamas asmuo gali naudotis pagal šį reglamentą;

d) užtikrinama, kad sprendimas būtų pagrįstas.

2. Valdančioji taryba nustato tvarką, nurodančią sąlygas, pagal kurias pranešama apie sprendimus, tuo pačiu tinkamai atsižvelgiant į skundo nagrinėjimo procesą.

3. Nustatoma speciali tvarka, kurios laikydamasi Agentūra imasi skubių veiksmų, siekdama reaguoti į saugos problemą ir pranešti atitinkamoms suinteresuotoms šalims apie veiksmus, kurių jos turi imtis.

54 straipsnis

Valstybių narių patikrinimai

1. Nepažeidžiant Komisijai Sutartimi suteiktų vykdymo įgaliojimų, Agentūra padeda Komisijai kontroliuoti šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymą, atlikdama valstybių narių kompetentingų institucijų standartizacijos patikrinimus, nurodytus 24 straipsnio 1 dalyje. Pagal šį reglamentą įgaliotiems pareigūnams ir nacionalinių valdžios institucijų komandiruotiems pareigūnams, dalyvaujantiems tokiuose patikrinimuose, suteikiama teisė, laikantis atitinkamos valstybės narės teisinių nuostatų:

a) nagrinėti atitinkamus su aviacijos saugos lygio pasiekimu susijusius įrašus, duomenis, procedūras ir kitą medžiagą vadovaujantis šiuo reglamentu;

b) daryti šių įrašų, duomenų, procedūrų ir kitos medžiagos nuorašus ar išrašus iš jų;

c) prašyti žodinio paaiškinimo vietoje;

d) patekti į visas atitinkamas patalpas, teritoriją ar transporto priemones.

2. 1 dalyje nurodytus patikrinimus atlikti įgalioti Agentūros pareigūnai savo įgaliojimus vykdo pateikę raštišką įgaliojimą, kuriame tiksliai nurodomas patikrinimo dalykas, tikslas ir diena, kurią jis prasideda. Likus pakankamai laiko iki patikrinimo Agentūra praneša atitinkamai valstybei narei apie patikrinimą ir nurodo įgaliotų pareigūnų pavardes.

3. Atitinkama valstybė narė leidžia atlikti patikrinimus ir užtikrina, kad atitinkami organai ar asmenys taip pat leistų juos atlikti.

4. Kai atliekant patikrinimą pagal šį straipsnį reikia atlikti įmonės ar įmonių asociacijos patikrinimą, taikomas 55 straipsnis. Kai įmonė prieštarauja patikrinimui, atitinkama valstybė narė suteikia būtiną paramą Agentūros įgaliotiems pareigūnams, kad jie turėtų galimybę atlikti patikrinimą.

▼B

5. Ataskaitos, parengtos taikant šį reglamentą, pateikiamos valstybės narės, kurioje vyko patikrinimas, oficialiąja ar oficialiosiomis kalbomis.

55 straipsnis

Įmonių patikrinimai

1. ►M2 Agentūra gali pati atlikti visus reikiamus įmonių patikrinimus pagal 7, 20, 21, 22, 22a, 22b, 23 straipsnius ir 24 straipsnio 2 dalį arba paskirti tai padaryti nacionalinėms aviacijos institucijoms ar kompetentingoms organizacijoms. ◄ Šie patikrinimai atliekami laikantis valstybių narių, kuriose jie turi būti atliekami, teisinių nuostatų. Tuo tikslu pagal šį reglamentą įgaliotiems asmenims suteikiama teisė:

a) nagrinėti atitinkamus įrašus, duomenis, procedūras ir kitą medžiagą, susijusią su Agentūros užduočių vykdymu;

b) daryti šių įrašų, duomenų, procedūrų ir kitos medžiagos nuorašus ar išrašus iš jų;

c) prašyti žodinio paaiškinimo vietoje;

d) patekti į atitinkamas įmonių patalpas, teritorijas ar transporto priemones;

e) atlikti orlaivio patikrinimą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis.

2. Asmenys, įgalioti atlikti 1 dalyje nurodytus patikrinimus, savo įgaliojimus vykdo pateikę raštišką įgaliojimą, kuriame tiksliai nurodomas patikrinimo dalykas ir tikslas.

3. Likus pakankamai laiko iki patikrinimo Agentūra praneša valstybei narei, kurios teritorijoje turi būti atliekamas patikrinimas, apie patikrinimą ir nurodo įgaliotų pareigūnų pavardes. Atitinkamos valstybės narės pareigūnai Agentūros prašymu padeda tiems įgaliotiems asmenims atlikti savo pareigas.

56 straipsnis

Metinė darbo programa

Metine darbo programa siekiama skatinti nuolat gerinti Europos aviacijos saugą, ir ji atitinka šiame reglamente nustatytus Agentūros tikslus, įgaliojimus ir užduotis. Joje aiškiai nurodoma, kurie Agentūros įgaliojimai ir užduotys buvo papildomai paskirti, pakeisti ar panaikinti palyginti su praeitais metais.

Metinė darbo programa pateikiama remiantis Komisijos pagal veikla pagrįsto valdymo principus naudota metodika.

57 straipsnis

Metinė bendroji ataskaita

Metinėje bendrojoje ataskaitoje apibūdinama, kaip Agentūra įvykdė savo metinę darbo programą. Joje aiškiai nurodoma, kurie Agentūros įgaliojimai ir užduotys buvo papildomai paskirti, pakeisti ar panaikinti palyginti su praeitais metais.

▼B

Ataskaitoje nurodoma veikla, kurią vykdė Agentūra, ir įvertinami rezultatai, juos lyginant su iškeltais tikslais ir nustatytu tvarkaraščiu, rizika, susijusi su tokia vykdoma veikla, išteklių panaudojimas ir bendra Agentūros veikla.

58 straipsnis

Skaidrumas ir informavimas

1. Agentūros saugomiems dokumentams taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001.

2. Agentūra gali perduoti informaciją savo iniciatyva jai pavestų užduočių srityje. Visų pirma ji užtikrina, kad, be 52 straipsnio 3 dalyje nurodytų skelbiamų priemonių ir tvarkos, visuomenė ir suinteresuotos šalys greitai gautų objektyvią, patikimą ir lengvai suprantamą informaciją apie jos darbą.

3. Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo turi teisę raštu kreiptis į Agentūrą bet kuria Sutarties 314 straipsnyje nurodyta kalba. Jis turi teisę gauti atsakymą ta pačia kalba.

4. Informacijai, kurią pagal šį reglamentą surenka Agentūra, taikomas 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ([1]).

IV SKIRSNIS

Finansiniai reikalavimai

59 straipsnis

Biudžetas

1. Agentūros pajamas sudaro:

a) Bendrijos teikiamas finansavimas;

b) bet kurios Europos trečiosios šalies, su kuria Bendrija yra sudariusi 66 straipsnyje nurodytus susitarimus, įnašas;

c) padavusių prašymą gauti Agentūros išduodamus pažymėjimus ir patvirtinimus ir tokių pažymėjimų ir patvirtinimų turėtojų sumokėti mokesčiai;

d) rinkliavos už leidinius, mokymą ir kitas Agentūros teikiamas paslaugas; ir

e) valstybių narių, trečiųjų šalių ar kitų subjektų savanoriški finansiniai įnašai, jeigu jie nekelia pavojaus Agentūros nepriklausomumui ir nešališkumui.

2. Agentūros išlaidas sudaro personalo, administracinės, infrastruktūros ir veiklos išlaidos.

3. Turi būti išlaikyta pajamų ir išlaidų pusiausvyra.

4. Reguliavimo veiklos biudžetas ir už sertifikavimo veiklą nustatyti ir renkami mokesčiai Agentūros biudžete tvarkomi atskirai.

([1]) OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

▼B

5. Valdančioji taryba, remdamasi pajamų ir išlaidų konsoliduotų sąmatų projektu, kasmet parengia kitų finansinių metų Agentūros konsoliduotą pajamų ir išlaidų sąmatą.

6. 4 dalyje nurodytą konsoliduotą sąmatą, į kurią įtraukiamas ir personalo plano projektas bei preliminari darbo programa, Valdančioji taryba ne vėliau kaip iki kovo 31 d. pateikia Komisijai ir valstybėms, su kuriomis Bendrija yra sudariusi susitarimus, kaip nurodyta 66 straipsnyje.

7. Komisija persiunčia konsoliduotą sąmatą kartu su preliminariu Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektu biudžeto valdymo institucijai.

8. Remdamasi konsoliduota sąmata, Komisija į preliminarų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektą įtraukia sumas, kurios, jos manymu, yra reikalingos personalo planui, ir subsidijos sumą, mokėtiną iš bendrojo biudžeto, kurį ji pateikia biudžeto valdymo institucijai pagal Sutarties 272 straipsnį.

9. Biudžeto valdymo institucija tvirtina asignavimus Agentūrai skirtai subsidijai. Biudžeto valdymo institucija priima Agentūros personalo planą.

10. Biudžetą tvirtina Valdančioji taryba. Jis tampa galutinis galutinai patvirtinus Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą. Tam tikrais atvejais jis yra atitinkamai koreguojamas.

11. Valdančioji taryba kuo greičiau praneša biudžeto valdymo institucijai apie savo ketinimą įgyvendinti projektus, kurie gali turėti reikšmingų finansinių padarinių biudžeto finansavimui, visų pirma su nuosavybe susijusius projektus, pavyzdžiui, dėl pastatų nuomos ar pirkimo. Apie tai ji informuoja Komisiją.

Jei biudžeto valdymo institucijos skyrius praneša apie savo ketinimą pateikti nuomonę, jis savo nuomonę Valdančiajai tarybai persiunčia per šešias savaites nuo pranešimo apie projektą dienos.

60 straipsnis

Biudžeto vykdymas ir kontrolė

1. Agentūros biudžetą vykdo vykdantysis direktorius.

2. Pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams, ne vėliau kaip iki kovo 1 d. Agentūros apskaitos pareigūnas Komisijos apskaitos pareigūnui pateikia preliminarias finansines ataskaitas kartu su tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita. Komisijos apskaitos pareigūnas konsoliduoja institucijų ir decentralizuotų įstaigų preliminarias finansines ataskaitas pagal 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ([1]) 128 straipsnį.

([1]) OL L 248, 2002 9 16, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1525/2007 (OL L 343, 2007 12 27, p. 9).

▼B

3. Pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams, ne vėliau kaip iki kovo 31 d. Komisijos apskaitos pareigūnas persiunčia Agentūros preliminarias finansines ataskaitas kartu su tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita Audito Rūmams. Tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita taip pat persiunčiama Europos Parlamentui ir Tarybai.

4. Gavęs Audito Rūmų pastabas dėl Agentūros preliminarių finansinių ataskaitų vadovaujantis Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 129 straipsniu, vykdantysis direktorius savo atsakomybe parengia Agentūros galutines finansines ataskaitas ir pateikia jas Valdančiajai tarybai, kad ji pareikštų nuomonę.

5. Valdančioji taryba pareiškia nuomonę dėl Agentūros galutinių finansinių ataskaitų.

6. Pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams, ne vėliau kaip iki liepos 1 d. vykdantysis direktorius persiunčia galutines finansines ataskaitas kartu su Valdančiosios tarybos nuomone Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams.

7. Galutinės finansinės ataskaitos paskelbiamos.

8. Ne vėliau kaip iki rugsėjo 30 d. vykdantysis direktorius nusiunčia Audito Rūmams atsakymą į jų pateiktas pastabas. Šį atsakymą jis taip pat nusiunčia Valdančiajai tarybai.

9. Vykdantysis direktorius Europos Parlamento prašymu jam pateikia visą informaciją, kurios reikia sklandžiai patvirtinimo, kad atitinkamų finansinių metų biudžetas yra įvykdytas, procedūrai, kaip numatyta Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 146 straipsnio 3 dalyje.

10. Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos rekomendacija, priimta kvalifikuota balsų dauguma, iki N + 2 metų balandžio 30 d. patvirtina, kad vykdantysis direktorius N metų biudžetą įvykdė.

61 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla, be apribojimų taikomos 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų [1] nuostatos.

2. Agentūra prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. Tarpinstitucinio susitarimo tarp Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų vidaus tyrimų [2] ir nedelsdama priima atitinkamas visam jos personalui taikomas nuostatas.

3. Sprendimuose dėl finansavimo ir įgyvendinimo susitarimuose bei juose numatytose priemonėse aiškiai nurodoma, kad prireikus Audito Rūmai ir OLAF gali atlikti Agentūros lėšų gavėjų ir už jų skirstymą atsakingų pareigūnų patikrinimus vietoje.

[1] OL L 136, 1999 5 31, p. 1.
[2] OL L 136, 1999 5 31, p. 15.

▼B

62 straipsnis

Vertinimas

1. Per trejus metus nuo tos dienos, kai Agentūra ėmėsi vykdyti savo pareigas, ir kas penkerius metus po to Valdančioji taryba paveda atlikti nepriklausomą išorinį šio reglamento įgyvendinimo vertinimą.

2. Atliekant vertinimą, nagrinėjama, kaip veiksmingai Agentūra vykdo savo užduotis. Tai pat įvertinamas šio reglamento, Agentūros ir jos darbo praktikos poveikis nustatant aukštą civilinės aviacijos saugos lygį. Vertinant atsižvelgiama į suinteresuotų subjektų nuomonę tiek Europos, tiek nacionaliniu lygmeniu.

3. Valdančioji taryba gauna įvertinimo išvadas ir pateikia rekomendacijas, susijusias su šio reglamento, Agentūros vidaus ir jos darbo praktikos pakeitimais, Komisijai, kuri jas kartu su savo nuomone ir atitinkamais pasiūlymais gali persiųsti Europos Parlamentui ir Tarybai. Prireikus įtraukiamas veiksmų planas su tvarkaraščiu. Įvertinimo išvados ir rekomendacijos skelbiami viešai.

63 straipsnis

Finansinės nuostatos

Agentūrai taikomas finansines taisykles priima Valdančioji taryba, pasikonsultavusi su Komisija. Jos negali nukrypti nuo 2002 m. lapkričio 19 d. Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2343/2002 dėl finansinio pagrindų reglamento, skirto įstaigoms, minėtoms Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 185 straipsnyje ([1]), išskyrus atvejus, kai to konkrečiai reikia Agentūros darbui turint išankstinį Komisijos sutikimą.

64 straipsnis

Mokesčių ir rinkliavų taisyklės

1. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, susijusios su mokesčiais ir rinkliavomis, patvirtinamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

2. Komisija konsultuojasi su Valdančiąja taryba dėl 1 dalyje nurodytų priemonių projekto.

3. 1 dalyje nurodytomis priemonėmis visų pirma nustatoma, už ką pagal 59 straipsnio 1 dalies c ir d punktus renkami mokesčiai ir rinkliavos, mokesčių ir rinkliavų dydis ir būdas, kaip jie turi būti mokami.

4. Mokesčiai ir rinkliavos renkami už:

a) pažymėjimų išdavimą ir jų galiojimo pratęsimą, taip pat susijusį nuolatinės priežiūros funkcijų vykdymą;

b) paslaugų teikimą; jie atspindi realią kiekvienos konkrečios suteiktos paslaugos kainą;

([1]) OL L 357, 2002 12 31, p. 72.

▼B

c) skundų nagrinėjimą.

Visi mokesčiai ir rinkliavos išreiškiami ir mokami eurais.

5. Nustatomas toks mokesčių ir rinkliavų dydis, kad būtų užtikrinta, jog iš jų gaunamos pajamos iš esmės būtų pakankamos visai suteiktų paslaugų kainai padengti. Šie mokesčiai ir rinkliavos, įskaitant surinktus 2007 m., yra Agentūrai skirtos asignuotos pajamos.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas terminas yra vienas mėnuo.

4. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

5. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 5 dalies b punktas bei 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 3 dalies c punkte, 4 dalies b ir e punktuose nustatytas terminas yra dvidešimt dienų.

6. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1, 2 ir 4 dalys, 5 dalies b punktas ir 6 dalis bei 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

7. Darant nuorodą į šią dalį, taikomas Sprendimo 1999/468/EB 6 straipsnis.

Prieš priimdama sprendimą Komisija konsultuojasi su šio straipsnio 1 dalyje nurodytu komitetu.

Sprendimo 1999/468/EB 6 straipsnio b punkte nustatytas terminas yra trys mėnesiai.

Kai valstybė narė Komisijos sprendimą perduoda Tarybai, per tris mėnesius Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali priimti kitokį sprendimą.

▼M2

65a straipsnis

Pakeitimai

Vadovaudamasi Sutarties nuostatomis, Komisija siūlo iš dalies keisti Reglamentus (EB) Nr. 549/2004, (EB) Nr. 550/2004, (EB) Nr. 551/2004 ir (EB) Nr. 552/2004, siekdama atsižvelgti į šio reglamento reikalavimus.

▼B

66 straipsnis

Europos trečiųjų šalių dalyvavimas

Agentūros veikloje gali dalyvauti Europos trečiosios šalys, kurios yra Čikagos konvencijos Susitariančiosios Šalys ir kurios yra sudariusios susitarimus su Europos bendrija, pagal kuriuos jos priėmė ir taiko Bendrijos teisę šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymo srityje.

Pagal atitinkamas šių susitarimų nuostatas bus parengti dokumentai, kuriuose, *inter alia*, bus nurodytas šių šalių dalyvavimo Agentūros darbe pobūdis ir mastas bei nustatytos išsamios dalyvavimo taisyklės, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir personalo.

67 straipsnis

Agentūros darbo pradžia

1. Agentūra pradeda vykdyti pagal 20 straipsnį jai pavestas sertifikavimo užduotis nuo 2003 m. rugsėjo 28 d. Iki tos dienos valstybės narės toliau įgyvendina taikomus teisės aktus ir taisykles.

2. Per papildomą pereinamąjį 42 mėnesių laikotarpį, prasidedantį nuo 1 dalyje nurodytos dienos, valstybės narės gali toliau išduoti pažymėjimus ir patvirtinimus, nukrypdamos nuo 5, 6, 12 ir 20 straipsnių nuostatų, laikydamosi šiems straipsniams taikyti Komisijos patvirtintose priemonėse nurodytų reikalavimų. Kai šiuo atveju valstybės narės išduoda pažymėjimus, remdamosi trečiųjų šalių išduotais pažymėjimais, Komisijos patvirtintose priemonėse tinkamai atsižvelgiama į 12 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose nustatytus principus.

68 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijas, taikomas už šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių pažeidimus. Sankcijos yra veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

69 straipsnis

Panaikinimas

1. Nepažeidžiant antros pastraipos nuostatų, Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002 panaikinamas.

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal VI priede pateiktą koreliacijos lentelę.

2. Tarybos direktyva 91/670/EEB panaikinama nuo 7 straipsnio 6 dalyje nurodytų priemonių įsigaliojimo dienos.

3. Reglamento (EEB) Nr. 3922/91 III priedas išbraukiamas nuo 8 straipsnio 5 dalyje nurodytų atitinkamų priemonių įsigaliojimo dienos.

▼B

4. 11 straipsnio nuostatos taikomos pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytų tekstų nuostatas sertifikuotiems produktams, dalims, prietaisams, organizacijoms ir asmenims bei produktams, dalims, prietaisams, organizacijoms ir asmenims, kurių sertifikavimas pripažintas pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytų aktų nuostatas.

5. Direktyva 2004/36/EB panaikinama nuo šio reglamento 10 straipsnio 5 dalyje nurodytų priemonių įsigaliojimo dienos, nepažeidžiant tos direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje nurodytų įgyvendinimo taisyklių.

70 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja 20 dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5, 6, 7, 8, 9 ir 10 straipsniai taikomi nuo atitinkamose jų gyvendinimo taisyklėse nustatytų datų, tačiau ne vėliau kaip nuo 2012 m. balandžio 8 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼B

I PRIEDAS

Esminiai tinkamumo skraidyti reikalavimai, nurodyti 5 straipsnyje

1. *Produkto vientisumas: produkto vientisumas turi būti užtikrintas visomis numatomomis skrydžio sąlygomis visą orlaivio naudojimo trukmę. Atitiktis visiems reikalavimams turi būti įrodoma įvertinimu ar analize, kurie prireikus būtų patvirtinami bandymais.*

1.a. Konstrukcijos ir medžiagos: konstrukcijos patikimumas turi būti užtikrinamas orlaivio techninių parametrų, įskaitant jo jėgainės sistemą, ribose ir jas pakankamai viršijant bei išlaikomas visą orlaivio naudojimo trukmę.

1.a.1. Visos orlaivio dalys, kurių gedimas galėtų sumažinti konstrukcijos patikimumą, turi atitikti toliau nurodytas sąlygas be žalingos deformacijos ar gedimo. Tai apima didelės masės dalis ir jų pritvirtinimo priemones.

1.a.1.a. Būtina atsižvelgti į visus apkrovos derinius, kurie pagrįstai gali susidaryti dėl svorio, svorio centro diapazono, techninių parametrų ir orlaivio naudojimo trukmės ribų ar pakankamai jas viršijant. Tai apima apkrovas dėl gūsių, manevrų, hermetizacijos, judančių paviršių, kontrolės ir jėgainės sistemų skrydžio metu ir ant žemės.

1.a.1.b. Turi būti atsižvelgiama į apkrovas ir galimus gedimus, atsirandančius dėl avarinio tūpimo ant žemės ar vandens.

1.a.1.c. Atlaikydama šias apkrovas, konstrukcija turi veikti dinamiškai.

1.a.2. Orlaivis turi būti apsaugotas nuo bet kokio aeroelastinio nestabilumo ir pernelyg didelės vibracijos.

1.a.3. Gamybos procesai ir orlaivio konstrukcijoje panaudotos medžiagos turi pasižymėti žinomomis ir atkuriamomis konstrukcinėmis savybėmis. Turi būti atsižvelgiama į visus medžiagų eksploatacinių charakteristikų pokyčius, susijusius su naudojimo aplinka.

1.a.4. Ciklinių apkrovų, aplinkos pablogėjimo, atsitiktinio ir atskiro šaltinio apgadinimo poveikis neturi sumažinti konstrukcijos patikimumo žemiau priimtino likusio stiprumo lygio. Turi būti skelbiamos visos su šiais aspektais susijusio tinkamumo skraidyti tęstinumui užtikrinti būtinos instrukcijos.

1.b. Jėgainė: jėgainės sistemos patikimumas (pvz., variklio ir tam tikrais atvejais – oro sraigto) turi būti įrodomas jėgainės sistemos techninių parametrų ribose ir jas pakankamai viršijant bei išlaikomas visą jėgaines sistemos naudojimo trukmę.

1.b.1. Jėgainės sistema jai nustatytose ribose turi sukelti trauką ar jėgą, kurią ji privalo sukelti visomis reikiamomis skrydžio sąlygomis, atsižvelgiant į aplinkos poveikį ir sąlygas.

1.b.2. Gamybos procesai ir jėgainės sistemos konstrukcijoje panaudotos medžiagos turi pasižymėti žinomomis ir atkuriamomis konstrukcinėmis savybėmis. Turi būti atsižvelgiama į visus medžiagų eksploatacinių charakteristikų pokyčius, susijusius su naudojimo aplinka.

1.b.3. Ciklinių apkrovų, aplinkos pablogėjimo ar naudojimo išsiderinimo poveikis ir galimi tolesni dalių gedimai neturi sumažinti jėgainės sistemos patikimumo žemiau priimtino lygio. Turi būti skelbiamos visos su šiais aspektais susijusio tinkamumo skraidyti tęstinumui užtikrinti būtinos instrukcijos.

▼B

1.b.4. Turi būti skelbiamos visos instrukcijos, informacija ir reikalavimai, skirti saugiai ir tiksliai įgainės sistemos ir orlaivio sąveikai užtikrinti.

1.c. Sistemos ir įranga

1.c.1. Orlaivis neturi turėti konstrukcinių savybių ar dalių, kurių naudojimas parodė, jog jos yra pavojingos.

1.c.2. Orlaivis, įskaitant sistemas, įrangą ir prietaisus, būtinus tipo sertifikavimui arba kurių reikalaujama skrydžių taisyklėse, turi veikti kaip tikimasi visomis numatomomis naudojimo sąlygomis, neviršijant orlaivio techninių parametrų ar pakankamai jas viršijant, tinkamai atsižvelgiant į sistemų, įrangos ar prietaisų naudojimo aplinką. Kitos sistemos, įranga ir prietaisai, nebūtini tipo sertifikavimui arba kurių nereikalaujama skrydžių taisyklėse, kurie veikia tinkamai arba netinkamai, neturi sumažinti saugos ir neigiamai veikti kitų sistemų, įrangos ir prietaisų tinkamo veikimo. Sistemų, įrangos ir prietaisų veikimui nebūtini išimtiniai įgūdžiai ar jėgos panaudojimas.

1.c.3. Orlaivio sistemos, įranga ir susiję prietaisai, vertinami atskirai ar kaip tarpusavyje susiję, turi būti projektuojami taip, kad dėl pavienio gedimo, kuris neatrodo ypač neįtikėtinas, nesusidarytų sąlygos pražūtingam gedimui, o tarp tikimybės, kad susidarys sąlygos gedimui, ir gedimo padarinių orlaiviui ir jame esantiems asmenims sunkumo turi būti priešingas ryšys. Atsižvelgiant į pirmiau minėtą pavienio gedimo kriterijų, pripažįstama, kad būtina tinkamai atsižvelgti į orlaivio dydį ir plačią konfigūraciją, nes tai gali užkirsti kelią sraigtasparnių ir mažų lėktuvų kai kurių dalių ir sistemų pavienio gedimo atvejams.

1.c.4. Informacija, būtina saugiam skrydžiui atlikti, ir informacija apie nesaugias sąlygas turi būti aiškiai, nuosekliai ir nedviprasmiškai suteikiama atitinkamai įgulai arba techninės priežiūros personalui. Sistemos, įranga ir valdymo prietaisai, įskaitant ženklus ir pranešimus, turi būti suprojektuoti ir išdėstyti taip, kad sumažintų klaidas, dėl kurių galėtų kilti pavojus.

1.c.5. Turi būti imamasi konstrukcinių atsargumo priemonių, kad būtų kuo labiau sumažintas pavojus orlaiviui ir jame esantiems asmenims dėl pagrįstai galimos grėsmės tiek orlaivio viduje, tiek išorėje, įskaitant apsaugą nuo orlaivio prietaisų galimo didelio gedimo ar veikimo sutrikimo.

1.d. Tinkamumo skraidyti tęstinumas

1.d.1. Turi būti nustatytos instrukcijos dėl tinkamumo skraidyti tęstinumo, siekiant užtikrinti, kad visą orlaivio naudojimo trukmę būtų laikomasi standartų, nustatytų išduodant orlaivio tinkamumo skraidyti tipo pažymėjimą.

1.d.2. Turi būti numatytos priemonės, leidžiančios patikrinti, sureguliuoti, sutepti, nuimti ar pakeisti dalis ir prietaisus siekiant užtikrinti tinkamumo skraidyti tęstinumą.

1.d.3. Tinkamumo skraidyti tęstinumo instrukcijos turi būti išdėstomos vadove ar keliuose vadovuose, atsižvelgiant į duomenų, kurie turi būti pateikti, kiekį. Vadovuose turi būti išdėstomos techninės priežiūros ir remonto instrukcijos, aptarnavimo informacija, gedimų lokalizavimo ir patikrinimo tvarka, lengvai prieinama forma.

1.d.4. Tinkamumo skraidyti tęstinumo instrukcijose turi būti išdėstyti tinkamumo skraidyti apribojimai, pagal kuriuos nustatomas kiekvieno privalomo pakeitimo laikas, intervalai tarp patikrinimų ir susijusi patikrinimo tvarka.

▼B

2. *Produkto naudojimo tinkamumo naudoti aspektai*

2.a. Turi būti įrodoma, kad, siekiant produkto naudojimo metu užtikrinti pakankamą orlaivyje ar ant žemės esančių asmenų saugos lygį, buvo atsižvelgta į toliau išdėstytus punktus:

2.a.1. Turi būti nustatytos skrydžių rūšys, kurioms orlaivis yra patvirtintas, ir saugiam naudojimui būtini apribojimai bei informacija, įskaitant aplinkosaugos apribojimus ir eksploatacines charakteristikas.

2.a.2. Orlaivis turi būti saugiai valdomas ir manevruojamas visomis numatomomis naudojimo sąlygomis, įskaitant vienos arba atitinkamai kelių jėgainės sistemų gedimo atvejais. Turi būti tinkamai atsižvelgiama į piloto jėgą, įgulos kabinos aplinką, piloto darbo krūvį ir kitas su žmogiškaisiais veiksniais susijusias aplinkybes, taip pat į skrydžio etapą ir trukmę.

2.a.3. Turi būti įmanoma sklandžiai pereiti iš vieno skrydžio etapo į kitą, nereikalaujant išimtinių pilotavimo įgūdžių, budrumo, jėgos ar darbo krūvio esant visoms galimoms naudojimo sąlygoms.

2.a.4. Orlaivis turi būti tokio stabilumo, kad atsižvelgiant į skrydžio etapą ir trukmę pilotui nebūtų keliami pernelyg dideli reikalavimai.

2.a.5. Turi būti nustatyta tvarka, kurios būtų laikomasi įprastinių operacijų, gedimo ir avarinių sąlygų atvejais.

2.a.6. Turi būti numatomi orlaivio tipui tinkantys įspėjimai ar kitos atgrasymo priemonės, kurios užkirstų kelią įprastų skrydžio parametrų viršijimui.

2.a.7. Orlaivio ir jo sistemų charakteristikos turi sudaryti sąlygas saugiai atstatyti skrydžio parametrus, jei jie viršijami.

2.b. Įgulos nariai turi būti supažindinami su saugiam naudojimui būtinais naudojimo apribojimais ir kita informacija.

2.c. Produkto naudojimas turi būti apsaugotas nuo pavojų, kuriuos sukelia nepalankios išorinės ir vidinės sąlygos, įskaitant aplinkos sąlygas.

2.c.1. Visų pirma dėl nepalankaus oro, žaibo, susidūrimų su paukščiais, aukšto dažnio radiacinių laukų, ozono ir panašių reiškinių, bet neapsiribojant tik šiais reiškiniais, poveikio pagrįstai tikėtino produkto naudojimo metu neturi susidaryti nesaugios sąlygos.

2.c.2. Keleivių salone turi būti sudarytos tinkamos vežimo sąlygos ir pakankama apsauga nuo visų tikėtinų pavojų, atsirandančių vykdant skrydį ar avarinių situacijų metu, įskaitant gaisro, dūmų, toksiškų dujų ir staigaus išsihermetinimo pavojus. Turi būti numatyta, kad orlaivyje esantys asmenys galėtų pasinaudoti visomis tinkamomis galimybėmis išvengti rimtų sužeidimų bei greitai palikti orlaivį ir kad jie būtų apsaugoti nuo stabdymo jėgų avarinio tūpimo ant žemės ar vandens atveju. Orlaivyje turi būti aiškių ir nedviprasmiškų ženklų arba skelbimų, kurie orlaivyje esančius asmenis prireikus atitinkamai informuotų apie saugų elgesį ir saugos įrangos vietą bei teisingą jos naudojimą. Reikiama saugos įranga turi būti parengta naudojimui.

▼B

2.c.3. Įgulos kabina turi būti įrengta taip, kad palengvintų skrydžių vykdymą, įskaitant orientavimosi padėtyje priemones, ir visų tikėtinų bei avarinių situacijų valdymą. Įgulos kabinos aplinka neturi kelti pavojaus įgulos gebėjimui atlikti savo užduotis, ir ji turi būti tokios konstrukcijos, kad leistų išvengti trukdymų naudojimo metu ir netinkamo valdymo priemonių naudojimo.

3. *Organizacijos (įskaitant projektavimu, gamyba ar techninė priežiūra užsiimančius fizinius asmenis)*

3.a. Organizacijų patvirtinimai turi būti išduodami, kai patenkinamos toliau išvardytos sąlygos:

3.a.1. organizacija turi turėti visas darbo apimčiai būtinas priemones. Šios priemonės apima šiuos dalykus, tačiau jais neapsiriboja: patalpas, personalą, įrangą, įrankius bei medžiagas, užduočių dokumentus, įsipareigojimus bei procedūras, prieigą prie atitinkamų duomenų ir jų registravimą;

3.a.2. organizacija turi įgyvendinti ir prižiūrėti tokią valdymo sistemą, kuri užtikrintų, kad būtų laikomasi šių esminių tinkamumo skraidyti reikalavimų, ir siekti nuolat tobulinti šią sistemą;

3.a.3. organizacija prireikus turi sudaryti susitarimus su kitomis atitinkamomis organizacijomis siekiant užtikrinti, kad būtų nuolat laikomasi šių esminių tinkamumo skraidyti reikalavimų;

3.a.4. organizacija turi įdiegti pranešimo apie įvykį ir (arba) jų valdymo sistemą, kurią turi naudoti valdymo sistema pagal 3.a.2 punktą, ir sudaryti susitarimus pagal 3.a.3 punktą, kad būtų siekiama nuolat tobulinti produktų saugą.

3.b. Techninės priežiūros specialistų rengimo organizacijų atveju 3.a.3 ir 3.a.4 punktuose nustatyti reikalavimai netaikomi.

▼B

II PRIEDAS

4 straipsnio 4 dalyje nurodyti orlaiviai

4 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys netaikomos orlaiviams, priklausantiems vienai ar kelioms toliau nurodytoms kategorijoms:

a) istoriniai orlaiviai, atitinkantys šiuos kriterijus:

i) nesudėtingi orlaiviai, kurių:

— pirminė konstrukcija buvo suprojektuota iki 1955 m. sausio 1 d., o

— gamyba nutraukta iki 1975 m. sausio 1 d.

arba

ii) orlaiviai, turintys akivaizdžią istorinę reikšmę, susijusią su:

— dalyvavimu svarbiame istoriniame įvykyje, arba

— svarbiu aviacijos raidos etapu, arba

— ypač svarbiu vaidmeniu valstybės narės ginkluotosiose pajėgose;

b) orlaiviai, specialiai suprojektuoti ar pritaikyti moksliniams tyrimams, eksperimentiniams ar moksliniams tikslams, ir yra tikimybė, kad bus pagamintas tik nedidelis šių orlaivių skaičius;

c) orlaiviai, kurių ne mažiau kaip 51 % pagamino mėgėjai ar pelno nesiekiančios mėgėjų asociacijos savam naudojimui ir be jokio komercinio tikslo;

d) orlaiviai, kuriuos naudojo karinės pajėgos, išskyrus atvejus, kai orlaivis priklauso orlaivių tipui, kurio konstrukcijos standartą yra patvirtinusi Agentūra;

e) lėktuvai, sraigtasparniai ir varikliu varomi parašiutai, kuriuose įrengti ne daugiau kaip du krėslai, o maksimali kilimo masė pagal valstybės narės registraciją neviršija:

i) 300 kg – vienviečiam sausumos lėktuvui ar sraigtasparniui; arba

ii) 450 kg – dviviečiam sausumos lėktuvui ar sraigtasparniui; arba

iii) 330 kg – vienviečiam lėktuvui amfibijai ar lėktuvui ir (arba) sraigtasparniui su plūdėmis; arba

iv) 495 kg – dviviečiam lėktuvui amfibijai ar lėktuvui ir (arba) sraigtasparniui su plūdėmis, su sąlyga, kad tuo atveju, jei jis naudojamas ir kaip lėktuvas ir (arba) sraigtasparnis su plūdėmis, ir kaip sausumos lėktuvas, abiem atvejais neviršijamos atitinkamos maksimalios kilimo masės ribos;

v) 472,5 kg – dviviečiam sausumos lėktuvui, turinčiam prie sklandmens tvirtinamą bendrą gelbėjimosi parašiutinę sistemą;

vi) 315 kg – vienviečiam sausumos lėktuvui, turinčiam prie sklandmens tvirtinamą bendrą gelbėjimosi parašiutinę sistemą;

taip pat lėktuvai, kurių smukos greitis arba mažiausias pastovus skridimo greitis tūpimo konfigūracijoje neviršija 35 mazgų kalibruoto oro greičio;

f) vienviečiai ir dviviečiai malūnsparniai, kurių maksimali kilimo masė yra ne didesnė nei 560 kg;

g) sklandytuvai, kurių maksimali tuščio vienviečio sklandytuvo masė yra ne didesnė nei 80 kg, o tuščio dviviečio – ne didesnė nei 100 kg, įskaitant sklandytuvus, pakeliamus įsibėgėjant kojomis;

h) tikslios orlaivių, atitinkančių a ar d punktuose išvardytus kriterijus, kopijos, sukonstruotos taip, kaip ir originalūs orlaiviai;

i) nepilotuojami orlaiviai, kurių darbinė masė yra ne didesnė nei 150 kg;

j) visi kiti orlaiviai, kurių maksimali tuščio orlaivio masė, įskaitant degalus, yra ne didesnė nei 70 kg.

▼B

III PRIEDAS

Esminiai pilotų licencijavimo reikalavimai, nurodyti 7 straipsnyje

1. *Mokymas*

1.a. Bendrosios nuostatos

1.a.1. Asmuo, kuris pradeda mokytis skraidyti orlaiviais, turi būti pakankamai subrendęs fiziškai, protiškai ir pakankamai išsilavinęs, kad galėtų įgyti, prisiminti bei įrodyti tinkamas teorines žinias ir praktinius įgūdžius.

1.b. Teorinės žinios

1.b.1. Pilotas turi įgyti ir išlaikyti tokio lygio žinias, kurios tiktų orlaivyje atliekamoms funkcijoms vykdyti ir būtų proporcingos su šios rūšies veikla susijusiai rizikai. Tokios žinios būtinai turi apimti bent šiuos dalykus:

i) oro teisę;

ii) bendrąsias žinias apie orlaivius;

iii) techninius klausimus, susijusius su orlaivių kategorija;

iv) skrydžio charakteristikas ir planavimą;

v) žmogaus galimybes ir jų ribas;

vi) meteorologiją;

vii) navigaciją;

viii) naudojimo procedūras, įskaitant išteklių valdymą;

ix) skrydžio principus;

x) ryšių priemones; ir

xi) ne techninio pobūdžio įgūdžius, įskaitant grėsmių ir klaidų atpažinimą ir valdymą.

1.c. Teorinių žinių įrodymas ir išlaikymas

1.c.1. Įgytos teorinės žinios ir gebėjimas jas prisiminti turi būti įrodomas jas nuolat vertinant mokymo metu, ir tam tikrais atvejais egzaminų metu.

1.c.2. Turi būti išlaikytas tinkamas kompetencijos lygis teorinių žinių srityje. Atitiktis reikalavimams turi būti įrodoma reguliariai vertinant, egzaminuojant, testuojant ar tikrinant. Egzaminų, testų ar patikrinimų dažnumas turi būti proporcingas su šia veikla susijusiai rizikai.

1.d. Praktiniai įgūdžiai

1.d.1. Pilotas turi įgyti ir išlaikyti tokius praktinius įgūdžius, kurie tiktų jo atliekamoms funkcijoms orlaivyje vykdyti. Tokie įgūdžiai turi būti proporcingi su šios rūšies veikla susijusiai rizikai ir, jei tinka, turi apimti šias orlaivyje atliekamas funkcijas:

i) veiklą iki skrydžio ir skrydžio metu, įskaitant orlaivio charakteristikų, masės ir pusiausvyros nustatymą, orlaivio patikrinimą ir techninį aptarnavimą, degalų planavimą, oro sąlygų įvertinimą, maršruto planavimą, oro erdvės apribojimus bei kilimo ir tūpimo tako tinkamumą;

ii) manevrus ant žemės ir ore aerodromo teritorijoje;

iii) atsargumo priemones ir procedūras, skirtas susidūrimams išvengti;

iv) orlaivio valdymą remiantis išoriniais vizualiaisiais orientyrais;

▼B

v) manevrus skrydžio metu, įskaitant kritinių situacijų atveju, ir techniškai įmanomus manevrus, susijusius su orlaivio grąžinimu į valdomą padėtį iš kritinės būklės (*„upset“ manoeuvres*);

vi) įprastinius pakilimus ir tūpimus bei esant priešiniam ir šoniniam vėjui;

vii) skrydžius vien pagal prietaisus, jei tinka veiklos rūšiai;

viii) naudojimo procedūras, įskaitant gebėjimą dirbti komandoje ir išteklių valdymą, pagal skrydžio tipą, su vienanare ar daugianare įgula;

ix) navigaciją ir oro erdvės taisyklių įgyvendinimą, taip pat susijusias procedūras, pasinaudojant, kai tinka, vizualiaisiais orientyrais ar navigacijos priemonėmis;

x) veiksmus esant neįprastai ir avarinei situacijai, įskaitant imituojamus orlaivio įrangos sutrikimus;

xi) atitiktį oro eismo paslaugų ir ryšių procedūroms;

xii) specifinius orlaivio tipo ar klasės aspektus;

xiii) papildomų praktinių įgūdžių mokymą, kurio gali prireikti siekiant sumažinti su konkrečia veikla susijusią riziką; ir

xiv) pademonstruodamas ne techninio pobūdžio įgūdžius, įskaitant grėsmių ir klaidų atpažinimą ir valdymą, naudojant adekvačią vertinimo metodiką kartu su techninių įgūdžių vertinimu.

1.e. Praktinių įgūdžių įrodymas ir išlaikymas

1.e.1. Pilotas turi įrodyti gebėjimą atlikti procedūras ir manevrus pademonstruodamas tokio lygio kompetenciją, kuri tiktų jo atliekamoms funkcijoms orlaivyje vykdyti:

i) valdydamas orlaivį neperžengiant jo galimybių ribų;

ii) sklandžiai ir tiksliai atlikdamas visus manevrus;

iii) priimdamas kvalifikuotus sprendimus ir pademonstruodamas meistriškumą;

iv) taikydamas aviacijos žinias;

v) nuolat valdydamas orlaivį taip, kad būtų užtikrinta procedūros ar manevro sėkmė; ir

vi) pademonstruodamas ne techninio pobūdžio įgūdžius, įskaitant grėsmių ir klaidų atpažinimą ir valdymą, naudojant adekvačią vertinimo metodiką kartu su techninių įgūdžių vertinimu.

1.e.2. Turi būti išlaikomas tinkamas kompetencijos lygis praktinių įgūdžių srityje. Atitiktis reikalavimams turi būti įrodoma reguliariai vertinant, egzaminuojant, testuojant ar tikrinant. Egzaminų, testų ar patikrinimų dažnumas turi būti proporcingas su šia veikla susijusiai rizikai.

1.f. Kalbų mokėjimas

Pilotas turi įrodyti kalbos mokėjimą tokiu lygiu, kuris tiktų jo atliekamoms funkcijoms orlaivyje vykdyti. Toks įrodytas mokėjimas apima:

i) gebėjimą suprasti informacijos apie orą dokumentus;

ii) gebėjimą naudotis aviacinėmis maršruto, išvykimo bei atvykimo schemomis ir susijusiais aviacinės informacijos dokumentais; ir

▼B

iii) gebėjimą bendrauti su kitais skrydžio įgulos nariais ir oro navigacijos tarnybomis visuose skrydžio etapuose, įskaitant pasirengimą skrydžiui.

1.g. Skrydį imituojantys mokymo prietaisai

Kai skrydį imituojantis mokymo prietaisas naudojamas mokymo tikslais arba siekiant įrodyti įgytus ar išlaikytus praktinius įgūdžius, šis prietaisas turi tikti konkrečiam veikimo lygiui tose srityse, kurios yra susijusios su atitinkamos užduoties atlikimu. Ypač svarbu, kad konfigūracijos ir valdymo ypatumai, orlaivio charakteristikos ir sistemų veikimas atitiktų orlaivį.

1.h. Mokymo kursai

1.h.1. Mokymas turi vykti mokymo kursų metu.

1.h.2. Mokymo kursai turi atitikti šiuos reikalavimus:

i) kiekvienai mokymo kursų rūšiai turi būti parengta programa; ir

ii) mokymo kursai prireikus turi apimti teorinių žinių ir praktinį skrydžių mokymą (įskaitant skrydį imituojančių mokymo prietaisų naudojimą).

1.i. Instruktoriai

1.i.1. Teorinis mokymas.

Teorinį mokymą turi rengti tinkamą kvalifikaciją turintys instruktoriai. Jie turi:

i) turėti atitinkamų dėstomos srities žinių; ir

ii) gebėti taikyti tinkamus mokymo metodus.

1.i.2. Mokymas skrydžio ir mokymas skrydį imituojančiu prietaisu.

Mokymą skrydžio ir mokymą skrydį imituojančiu prietaisu turi vykdyti tinkamai kvalifikuoti instruktoriai, turintys šias kvalifikacijas:

i) atitinkantys teorinių žinių ir patirties reikalavimus, keliamus dėstomam dalykui;

ii) sugebantys taikyti tinkamus mokymo metodus;

iii) yra išbandę mokymo metodus tuose skrydžio manevruose ir procedūrose, susijusiose su mokymu skrydžio;

iv) įrodę gebėjimą mokyti skrydžio, įskaitant prieš skrydį, skrydžio metu ir ant žemės atliekamus veiksmus; ir

v) nuolat keliantys kvalifikaciją siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi naujausių mokymo standartų.

Skrydžių instruktoriai taip pat turi turėti teisę vykdyti orlaivio vado funkcijas tuose orlaiviuose, kuriuos mokoma valdyti, išskyrus mokymą valdyti naujų tipų orlaivius.

▼B

1.j. Egzaminuotojai

1.j.1. Už pilotų įgūdžių įvertinimą atsakingi asmenys turi:

i) atitikti reikalavimus, keliamus mokymo skrydžio ar skrydį imituojančiu prietaisu instruktoriams;

ii) gebėti įvertinti piloto sugebėjimus ir atlikti bandomuosius skrydžius bei patikrinimus.

2. *Patirties reikalavimai*

2.a.1. Asmuo, kuris yra skrydžio įgulos narys, instruktorius ar egzaminuotojas, turi įgyti pakankamos patirties vykdomų funkcijų srityje ir ją išlaikyti, išskyrus atvejus, kai įgyvendinimo taisyklėse numatyta, kad kompetencija turi būti įrodyta pagal 1.e punktą.

3. *Mokymo organizacijos*

3.a. Mokymo organizacijoms keliami reikalavimai

3.a.1. Mokymo organizacija, organizuojanti pilotų mokymą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

i) turėti visas priemones, būtinas visiems su jos veikla susijusiems įsipareigojimams įvykdyti. Šios priemonės apima šiuos dalykus, tačiau jais neapsiriboja: patalpas, personalą, įrangą, įrankius bei medžiagas, užduočių dokumentus, įsipareigojimus bei procedūras, prieigą prie atitinkamų duomenų ir jų registravimą;

ii) įgyvendinti ir prižiūrėti valdymo sistemą, susijusią su sauga ir mokymo standartais, taip pat siekti nuolat tobulinti šią sistemą; ir

iii) prireikus sudaryti susitarimus su kitomis atitinkamomis organizacijomis siekiant užtikrinti, kad būtų nuolat laikomasi pirmiau išvardytų reikalavimų.

4. *Tinkama sveikatos būklė*

4.a. Medicininiai kriterijai

4.a.1. Visi pilotai turi periodiškai įrodyti, kad jų sveikatos būklė yra tinkama gerai atlikti savo funkcijoms, atsižvelgiant į veiklos rūšį. Tinkamumas įrodomas atliekant geriausia aviacijos medicinos praktika grindžiamą įvertinimą, atsižvelgiant į veiklos rūšį ir galimą protinės bei fizinės būklės blogėjimą dėl amžiaus.

Sveikatos būklės tinkamumas, apimantis fizinį ir protinį tinkamumą, reiškia, kad pilotas neserga jokia liga ir neturi jokios negalios, dėl kurių negalėtų:

i) atlikti užduočių, reikalingų orlaiviui valdyti; arba

ii) bet kuriuo metu vykdyti paskirtas užduotis; arba

iii) teisingai suvokti savo aplinką.

4.a.2. Jei sveikatos būklės tinkamumas negali būti visiškai įrodytas, gali būti įgyvendinamos lygiavertę skrydžio saugą užtikrinančios rizikos sumažinimo priemonės.

4.b. Aviacijos medicinos gydytojai

4.b.1. Aviacijos medicinos gydytojas turi:

i) būti kvalifikuotas ir turėti licenciją verstis medicinos praktika;

ii) būti baigęs aviacijos medicinos mokslus ir nuolatos kelti savo kvalifikaciją aviacijos medicinos srityje, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi įvertinimo standartų;

iii) turėti praktinių žinių ir patirties, susijusios su sąlygomis, kuriomis pilotai atlieka savo pareigas.

▼B

4.c Aviacijos medicinos centrai

4.c.1. Aviacijos medicinos centrai turi atitikti šiuos reikalavimus:

i) turi turėti visas priemones, būtinas visiems įsipareigojimams, susijusiems su jų teisėmis, įvykdyti. Šios priemonės apima šiuos dalykus, tačiau jais neapsiriboja: patalpas, personalą, įrangą, įrankius bei medžiagas, užduočių dokumentus, įsipareigojimus bei procedūras, prieigą prie atitinkamų duomenų ir jų registravimą;

ii) įgyvendinti ir prižiūrėti valdymo sistemą, susijusią su sauga ir medicininio įvertinimo standartais, taip pat siekti nuolatos tobulinti šią sistemą;

iii) prireikus sudaryti susitarimus su kitomis atitinkamomis organizacijomis siekiant užtikrinti, kad būtų nuolat laikomasi šių reikalavimų.

▼B

IV PRIEDAS

Esminiai 8 straipsnyje minėti orlaivių naudojimo skrydžiams reikalavimai

1. *Bendrosios nuostatos*

1.a. Skrydis neturi būti vykdomas, jei įgulos nariai ir atitinkamai kitas skrydžio personalas, dalyvaujantis pasirengime skrydžiui ir jo vykdyme, nėra susipažinę su taikytinais įstatymais, reglamentais bei procedūromis, susijusiais su jų pareigų atlikimu, kurie yra nustatyti teritorijoms, kurios bus kertamos, aerodromams, kuriais planuojama pasinaudoti, ir su tuo susijusioms oro navigacijos priemonėms.

1.b. Skrydis turi būti vykdomas taip, kad pasirengiant skrydžiui ir jį vykdant būtų laikomasi Skrydžio vadove arba prireikus Veiklos vadove nustatytų orlaivio naudojimo skrydžiams procedūrų. Siekiant palengvinti šį procesą, visuose orlaivio naudojimo skrydžiams etapuose, esant įprastoms, neįprastoms ir avarinėms sąlygoms ir situacijoms, įgulos nariams turi būti sudaryta galimybė prireikus naudotis kontrolinių sąrašų sistema. Kiekvienai pagrįstai numatomai avarinei situacijai turi būti nustatytos reikiamos procedūros.

1.c. Prieš kiekvieną skrydį būtina apibrėžti kiekvieno įgulos nario vaidmenį ir pareigas. Orlaivio vadas turi būti atsakingas už orlaivio naudojimą ir saugą, taip pat už visų įgulos narių, keleivių ir vežamų krovinių saugą.

1.d. Daiktai ar medžiagos, galintys kelti didelį pavojų sveikatai, saugai, turtui ar aplinkai, pavyzdžiui, pavojingi kroviniai, ginklai ir amunicija, neturi būti gabenami orlaiviu, jei susijusiai rizikai sumažinti nėra taikomos specialios saugos procedūros ir instrukcijos.

1.e. Turi būti išsaugomi visi reikalingi duomenys, dokumentai, įrašai ir informacija apie kiekvieną skrydį, kurie turi būti registruojami laikantis 5.c punkte išdėstytų reikalavimų, ir jie turi būti saugomi mažiausiai tokį laikotarpį, koks yra suderinamas su skrydžio tipu.

2. *Pasirengimas skrydžiui*

2.a. Skrydis neturi būti pradėtas, kol imantis visų turimų pagrįstų priemonių neįsitikinama, kad laikomasi visų šių sąlygų:

2.a.1. Skrydžiui vykdyti suteikiamos tinkamos priemonės, tiesiogiai būtinos skrydžiui ir saugiam orlaivio naudojimui, įskaitant ryšių ir navigacijos priemones, atsižvelgiant į turimus Oro navigacijos informacijos paslaugų dokumentus.

2.a.2. Įgula turi žinoti atitinkamos avarinės įrangos vietą ir mokėti ją naudoti bei apie tai informuoti keleivius. Įgulai ir keleiviams turi būti suteikta pakankamai specialios informacijos apie avarines procedūras ir keleivių salono saugos įrangos naudojimą.

2.a.3. Orlaivio vadas turi būti tikras, kad:

i) orlaivis yra tinkamas skraidyti, kaip nurodyta 6 punkte;

ii) orlaivis, jei reikalaujama, yra tinkamai registruotas ir orlaivyje yra visi reikiami pažymėjimai;

iii) orlaivyje yra sumontuoti ir veikia 5 punkte nurodyti prietaisai ir įranga, reikalingi tam skrydžiui vykdyti, išskyrus atvejus, kai jie nėra sumontuoti vadovaujantis minimalios įrangos sąrašu (MĮS) ar kitu lygiaverčiu dokumentu;

▼B

iv) orlaivio masė ir svorio centras yra tokie, kad skrydis gali būti vykdomas neperžengiant ribų, nustatytų tinkamumo skraidyti dokumentuose;

v) visas keleivių bagažas, rankinis bagažas ir kroviniai yra tinkamai pakrauti ir pritvirtinti; ir

vi) skrydžio metu niekada nebus viršyti orlaivio naudojimo apribojimai, nurodyti 4 punkte.

2.a.4. Skrydžio įgulai turi būti suteikta informacija apie meteorologines sąlygas išvykimo, paskirties ir prireikus atsarginiuose aerodromuose, taip pat apie maršruto sąlygas. Ypatingas dėmesys turi būti atkreipiamas į galimai pavojingas atmosferos sąlygas.

2.a.5. Jei ruošiamasi skristi žinomomis ar tikėtinomis apledėjimo sąlygomis, orlaivis turi būti sertifikuotas, įrengtas ar (arba) paruoštas saugiam naudojimui tokiomis sąlygomis.

2.a.6. Skrydžio, vykdomo vadovaujantis vizualiųjų skrydžių taisyklėmis, atveju meteorologinės sąlygos visą skrydžio kelią turi būti tokios, kad būtų galima laikytis šių taisyklių. Skrydžio, vykdomo vadovaujantis skrydžių pagal prietaisus taisyklėmis, atveju paskirties ir prireikus atsarginis (-iai) aerodromas (-ai), kuriuose orlaivis galėtų nutūpti, turi būti parinktas (-i) visų pirma atsižvelgiant į prognozuojamas meteorologine sąlygas, galimybę gauti oro navigacijos paslaugas ir pasinaudoti antžemine įranga, taip pat skrydžių pagal prietaisus procedūras, patvirtintas valstybės, kurioje yra paskirties ir (arba) atsarginis aerodromas.

2.a.7 Degalų ir tepalų kiekio orlaivyje turi pakakti, kad būtų galima visiškai saugiai užbaigti numatomą skrydį, atsižvelgiant į meteorologines sąlygas, visus orlaivio eksploatacinėms charakteristikoms įtakos turinčius veiksnius ir visus tikėtinus skrydžio vėlavimus. Be to, turi būti vežamos degalų atsargos nenumatytiems atvejams. Kai tinka, turi būti nustatytos degalų valdymo skrydžio metu procedūros.

3. *Skrydžių vykdymas*

3.a. Vykdant skrydžius turi būti laikomasi visų šių sąlygų:

3.a.1. Kai tai tinka pagal orlaivio tipą, pakilimo bei tūpimo metu ir visuomet, kai, orlaivio vado nuomone, tai yra būtina dėl saugos priežasčių, kiekvienas įgulos narys privalo atsisėsti į savo krėslą ir prisisegti saugos diržu, atsižvelgiant į orlaivio tipą.

3.a.2. Kai tai tinka pagal orlaivio tipą, visi skrydžio įgulos nariai, turintys eiti pareigas įgulos kabinoje, privalo būti ir likti savo vietose prisisegę saugos diržus, išskyrus tuos atvejus, kai jiems reikia išeiti dėl fiziologinių poreikių ar vykdomų funkcijų.

3.a.3. Kai tai tinka pagal orlaivio tipą ir skrydžio tipą, pieš orlaiviui pakylant ir nutūpiant, riedant ir visuomet, kai tai būtina dėl saugos priežasčių, orlaivio vadas turi užtikrinti, kad kiekvienas keleivis sėdėtų savo krėsle ir būtų tinkamai prisisegęs saugos diržą.

3.a.4. Skrydis turi būti vykdomas taip, kad visuose skrydžio etapuose būtų išlaikomas reikiamas atstumas iki kitų orlaivių ir užtikrinamas tinkamas kliūčių perskridimo aukštis. Toks atstumas turi būti ne mažesnis, nei reikalaujama taikytinose skrydžių taisyklėse.

▼B

3.a.5. Skrydis neturi būti tęsiamas, išskyrus atvejus, kai žinomos sąlygos atitinka bent 2 punkte nurodytas sąlygas. Be to, skrydžio, vykdomo vadovaujantis skrydžių pagal prietaisus taisyklėmis, atveju artėjimo tūpti aerodrome negalima tęsti skrendant žemiau tam tikro nustatyto aukščio ar nukrypus nuo tam tikros padėties, jei sąlygos neatitinka reikalaujamų matomumo kriterijų.

3.a.6. Avarinės situacijos atveju orlaivio vadas turi užtikrinti, kad visi keleiviai gautų instrukcijas dėl avarinių veiksmų, kurie atitiktų aplinkybes.

3.a.7. Orlaivio vadas turi imtis visų reikalingų priemonių, kad sumažintų tvarką pažeidžiančių keleivių elgesio pasekmes skrydžiui.

3.a.8. Orlaivis neturi riedėti aerodromo judėjimo lauku, o jo sraigtai neturi būti įjungti, jei už šiuos procesus atsakingas asmuo neturi tinkamos kompetencijos.

3.a.9. Prireikus būtina taikyti reikiamas degalų valdymo skrydžio metu procedūras.

4. *Orlaivio eksploatacinės charakteristikos ir naudojimo apribojimai*

4.a. Orlaivis turi būti naudojamas laikantis jo tinkamumo skraidyti dokumentų ir visų susijusių naudojimo procedūrų bei apribojimų, kaip nurodyta patvirtintuose Pilotavimo taisyklėse arba atitinkamais atvejais lygiaverčiuose dokumentuose. Pilotavimo taisyklės ar lygiaverčiai dokumentai turi būti prieinami įgulai ir atnaujinami kiekvienam orlaiviui atskirai.

4.b. Orlaivis turi būti naudojamas laikantis taikytinų aplinkos apsaugos dokumentų.

4.c. Skrydis turi būti pradedamas ar tęsiamas tik tuo atveju, kai nustatytos orlaivio eksploatacinės charakteristikos, atsižvelgiant į visus veiksnius, turinčius didelės įtakos jo eksploatacinių charakteristikų lygiui, sudaro galimybes įvykdyti visus skrydžio etapus, nepažeidžiant taikytinų atstumų (zonų) ir kliūčių perskridimo aukščio atsižvelgiant į suplanuotą skridimo masę. Su eksploatacinėmis charakteristikomis susiję veiksniai, turintys didelės įtakos pakilimui, skridimui nustatytu maršrutu ir artėjimui (tūpimui), visų pirma yra šie:

i) naudojimo procedūros;

ii) oro uosto barometrinis aukštis;

iii) temperatūra;

iv) vėjas;

v) kilimo ir tūpimo zonos dydis, nuolydis bei sąlygos; ir

vi) orlaivio sklandmens, variklio ar sistemų būklė, atsižvelgiant į galimą nusidėvėjimą.

4.c.1. Į tokius veiksnius būtina atsižvelgti tiesiogiai kaip į naudojimo parametrus arba netiesiogiai, taikant leistinas normas ar ribas, kurias galima numatyti planuojant skrydžio tipą atitinkančias eksploatacines charakteristikas.

5. *Prietaisai, duomenys ir įranga*

5.a. Orlaivyje turi būti sumontuota visa navigacijos, ryšių ir kita įranga, būtina numatytam skrydžiui vykdyti, atsižvelgiant į oro eismą reglamentuojančias taisykles bei taisykles, taikytinas bet kuriame skrydžio etape.

▼B

5.b. Prireikus orlaivyje turi būti sumontuota visa reikalinga saugos, medicininė, evakuacijos ir gelbėjimosi įranga, atsižvelgiant į riziką, susijusią su skrydžių zona, skridimo maršrutais, skrydžio aukščiu ir trukme.

5.c. Visi duomenys, kurių įgulai reikia skrydžiui vykdyti, turi būti atnaujinami ir laikomi orlaivyje, atsižvelgiant į taikytinas oro eismą reglamentuojančias taisykles, skrydžių taisykles, skrydžio aukščius ir skrydžių zonas.

6. *Tinkamumo skraidyti tęstinumas*

6.a. Orlaivis turi būti naudojamas tik tuo atveju, kai:

i) orlaivis yra tinkamas skraidyti;

ii) valdymo ir avarinė įranga, reikalinga numatytam skrydžiui vykdyti, yra tinkama naudoti;

iii) orlaivio tinkamumo skraidyti dokumentas galioja; ir

iv) orlaivio techninė priežiūra atliekama pagal jo techninės priežiūros programą.

6.b. Prieš kiekvieną skrydį ar kelis nuolat paeiliui vykdomus skrydžius orlaivis turi būti patikrinamas prieš skrydį siekiant nustatyti, ar jis tinka numatomam skrydžiui.

6.c. Į techninės priežiūros programą visų pirma turi būti įtraukiamos techninės priežiūros užduotys ir jų atlikimo intervalai, pirmiausia tie, kurie pagal tinkamumo skraidyti tęstinumo instrukcijas yra privalomi.

6.d. Orlaivis turi būti naudojamas tik tuo atveju, kai jį atiduoda naudoti kvalifikuoti asmenys ar organizacijos, prieš tai atlikę techninę priežiūrą. Pasirašytame atidavimo naudoti dokumente visų pirma turi būti nurodyta pagrindinė informacija apie atliktą techninę priežiūrą.

6.e. Visi įrašai, įrodantys orlaivio tinkamumą skraidyti, turi būti saugomi, kol juose pateikta informacija nebus pakeista savo apimtimi ir išsamumu lygiaverte nauja informacija; išsamius techninės priežiūros įrašus saugoti būtina ne trumpiau nei 24 mėnesius. Kai orlaivis išnuomojamas, visi įrašai, įrodantys orlaivio tinkamumą skraidyti, turi būti saugomi ne trumpiau nei visą nuomos laikotarpį.

6.f. Visi atlikti pakeitimai ir remontas turi atitikti pagrindinius tinkamumo skraidyti reikalavimus. Turi būti saugomi atitiktį tinkamumo skraidyti reikalavimams patvirtinantys duomenys.

7. *Įgulos nariai*

7.a. Įgulos narių skaičius ir sudėtis turi būti nustatomi atsižvelgiant į:

i) orlaivio sertifikavimo apribojimus, įskaitant, jei taikytina, atitinkamą avarinės evakuacijos demonstravimą;

ii) orlaivio konfigūraciją; ir

iii) skrydžio tipą bei trukmę.

7.b. Keleivių salono įgulos nariai turi:

i) būti mokomi ir nuolatos tikrinami, kad pasiektų ir išlaikytų reikiamą kompetencijos lygį, būtiną su sauga susijusioms paskirtoms pareigoms atlikti; ir

▼B

ii) būti periodiškai vertinami dėl jų sveikatos būklės tinkamumo su skrydžių sauga susijusioms paskirtoms pareigoms atlikti. Tinkamumas turi būti įrodomas atliekant atitinkamą įvertinimą, pagrįstą geriausia aviacijos medicinos praktika.

7.c. Orlaivio vadas turi turėti teisę duoti įsakymus ir imtis visų tinkamų veiksmų orlaivio skrydžiui ir orlaivio bei jame esančių asmenų ir (arba) turto saugai užtikrinti.

7.d. Avarinės situacijos, kuri kelia pavojų skrydžiui ar orlaivio ir (arba) jame esančių asmenų saugai, atveju orlaivio vadas turi imtis visų veiksmų, kurie, jo manymu, yra būtini dėl saugos priežasčių. Jei tokie veiksmai yra susiję su vietos taisyklių ar procedūrų pažeidimu, orlaivio vadas turi būti atsakingas už tai, kad apie tai nedelsiant būtų pranešta tinkamai vietos valdžios institucijai.

7.e. Ypatingos avarinės situacijos neturi būti imituojamos, kai orlaiviu skraidinami keleiviai ar kroviniai.

7.f. Nė vienas įgulos narys neturi leisti, kad dėl nuovargio, atsižvelgiant, *inter alia*, į nuolatinį nuovargį, miego trūkumą, perskristų zonų skaičių, darbą naktį arba laiko zonų kaitą, jo užduočių vykdymas ir (arba) gebėjimas priimti sprendimus pablogėtų taip, kad kiltų pavojus skrydžio saugai. Poilsio laikas turi būti pakankamos trukmės, kad įgulos nariai galėtų atgauti jėgas po ankstesnio darbo laiko ir kad jie gerai pailsėję galėtų pradėti kitą tarnybinį skrydžio laiką.

7.g. Įgulos narys neturi atlikti orlaivyje jam pavestų pareigų, jei vartojo psichotropinių medžiagų ar alkoholio arba blogai jaučiasi dėl susižalojimo, nuovargio, gydymosi vaistais, ligos ar kitų panašių priežasčių.

8. *Papildomi reikalavimai orlaivių skrydžiams komerciniais tikslais ir skrydžiams sudėtingu varikliu varomais orlaiviais.*

8.a. Orlaivių skrydžiai komerciniais tikslais ir skrydžiai sudėtingu varikliu varomais orlaiviais neturi būti vykdomi, kol neįvykdytos šios sąlygos:

8.a.1. orlaivio naudotojas turi būti tiesiogiai ar netiesiogiai sudaręs sutartis dėl skrydžio mastą ir apimtį atitinkančių priemonių. Šios priemonės apima tokius dalykus, tačiau jais neapsiriboja: orlaivius, patalpas, valdymo struktūrą, personalą, įrangą, užduočių dokumentus, įsipareigojimus bei procedūras, prieigą prie atitinkamų duomenų ir jų registravimą;

8.a.2. orlaivio naudotojas turi dirbti tik su atitinkamai mokytu ir kvalifikuotu personalu, taip pat įgyvendinti ir nuolat atnaujinti mokymo bei tikrinimo programas įgulos nariams ir kitam susijusiam personalui;

8.a.3. orlaivio naudotojas turi sudaryti MĮS arba kitą lygiavertį dokumentą, atsižvelgdamas į šiuos aspektus:

i) dokumente turi būti numatytas orlaivio naudojimas konkrečiomis sąlygomis, kai tam tikri prietaisai, įrangos elementai ar funkcijos pradedant skrydį neveikia;

ii) dokumentas turi būti parengtas kiekvienam atskiram orlaiviui, atsižvelgiant į orlaivio naudotojo turimas atitinkamas naudojimo ir techninės priežiūros sąlygas; ir

iii) MĮS turi būti pagrįstas pagrindiniu minimalios įrangos sąrašu (PMĮS), jei toks turimas, ir neturi būti mažiau griežtas nei PMĮS;

▼B

8.a.4. orlaivio naudotojas turi įgyvendinti ir prižiūrėti valdymo sistemą, kuri užtikrintų, kad būtų laikomasi šių esminių naudojimo reikalavimų, ir siekti nuolat tobulinti šią sistemą; ir

8.a.5. orlaivio naudotojas turi sudaryti ir taikyti avarijų prevencijos ir saugos programą, įskaitant pranešimo apie įvykius programą, kuri turi būti naudojama pagal valdymo sistemą, siekiant nuolat tobulinti skrydžių saugą.

8.b. Orlaivių skrydžiai komerciniais tikslais ir skrydžiai sudėtingu varikliu varomais orlaiviais turi būti vykdomi tik vadovaujantis orlaivio naudotojo Skrydžių vykdymo vadovu. Tokiame vadove turi būti visos reikiamos instrukcijos, informacija bei procedūros, skirtos visiems naudojamiems orlaiviams ir skrydžių personalui savo pareigoms atlikti. Turi būti nurodomi apribojimai, taikytini įgulos narių skrydžio laikui, tarnybinio skrydžio laikui ir poilsio laikui. Skrydžių vykdymo vadovas ir jo atnaujintos redakcijos turi atitikti patvirtintas Pilotavimo taisykles ir prireikus turi būti keičiamas.

8.c. Orlaivio naudotojas turi nustatyti atitinkamas procedūras, kad sumažintų tvarką lėktuve pažeidžiančių keleivių elgesio pasekmes skrydžio saugai.

8.d. Orlaivio naudotojas turi parengti ir taikyti saugumo programas, pritaikytas orlaivio ir skrydžio tipui, kuriose visų pirma būtų numatytas:

i) skrydžio įgulos kabinos saugumas;

ii) paieškos orlaivyje kontrolinis sąrašas;

iii) mokymo programos;

iv) elektroninių ir kompiuterinių sistemų apsauga, siekiant išvengti tyčinio sistemų darbo trikdymo ir jų gadinimo; ir

v) pranešimai apie neteisėtus veiksmus.

Kai saugumo priemonės gali turėti neigiamos įtakos skrydžio saugai, turi būti įvertinama rizika ir nustatytos atitinkamos procedūros, kurios mažintų riziką skrydžių saugai. Dėl to gali atsirasti būtinybė naudoti specialią įrangą.

8.e. Orlaivio naudotojas privalo vieną iš skrydžio įgulos pilotų paskirti orlaivio vadu.

8.f. Siekiant užkirsti kelią darbuotojų nuovargiui, būtina vadovautis darbo grafiku. Skrydžiui ar keliems skrydžiams sudaromame darbo grafike turi būti nustatytas skrydžio laikas, tarnybinio skrydžio laikas, darbo ir pritaikytas poilsio laikas. Nustatant darbo grafiko apribojimus, turi būti atsižvelgta į visus susijusius nuovargį skatinančius veiksnius, pavyzdžiui, perskristų zonų skaičių, laiko zonų kirtimą, miego trūkumą, sutrikusį paros ciklą, darbą naktį, padėtį, susikaupusį tarnybos laiką konkrečiais laikotarpiais, paskirtų užduočių pasidalijimą tarp įgulos narių, taip pat aprūpinimą didesnėmis įgulomis.

▼B

8.g. 6.a, 6.d ir 6.e punktuose nurodytų užduočių vykdymą turi kontroliuoti organizacija, atsakinga už tinkamumo skraidyti tęstinumo valdymą, kuri be I priedo 3.a punkte nurodytų reikalavimų privalo atitikti šias sąlygas:

i) organizacija turi būti kompetentinga techniškai prižiūrėti produktus, jų dalis bei prietaisus, už kuriuos yra atsakinga, arba su tinkamai kvalifikuota organizacija turi sudaryti sutartį dėl šių produktų, dalių bei prietaisų techninės priežiūros; ir

ii) organizacija turi parengti organizacijos vadovą, kuriuo naudotųsi ir vadovautųsi atitinkamas personalas. Šiame vadove turi būti išdėstytos visos organizacijos taikomos tinkamumo skraidyti tęstinumo procedūros, prireikus įskaitant šios organizacijos ir patvirtintos techninės priežiūros organizacijos administracinius susitarimus.

▼B

V PRIEDAS

▼M2

Kompetentingoms organizacijoms, nurodytoms 13 straipsnyje (kompetentinga organizacija arba organizacija), taikomi kriterijai

▼B

1. Organizacija, jos direktorius ir už patikrinimų atlikimą atsakingi darbuotojai negali nei tiesiogiai, nei kaip įgaliotieji atstovai būti susiję su produktų, dalių, prietaisų, sudedamųjų dalių ar sistemų projektavimu, gamyba, prekyba, techninė priežiūra, jų valdymu, paslaugų teikimu ar naudojimu. Tačiau neatmetama galimybė susijusioms organizacijoms ir kompetentingai organizacijai keistis technine informacija.

2. Organizacija ir už sertifikavimo užduotis atsakingas personalas turi vykdyti savo pareigas laikydamiesi aukščiausių profesinio sąžiningumo ir techninės kompetencijos principų, jie neturi priklausyti nuo asmenų ar asmenų grupių, kuriems visų pirma yra svarbūs sertifikavimo užduočių rezultatai, spaudimo ar skatinimo, ypač finansinio, kuris gali turėti įtakos jų sprendimams ar patikrinimo rezultatams.

3. Organizacija turi samdyti darbuotojus ir turėti reikalingų priemonių, kad deramai atliktų su sertifikavimo procesu susijusias technines ir administracines užduotis; ji taip pat turėtų turėti galimybę naudotis išskirtiniams patikrinimams reikalinga įranga.

4. Už patikrinimus atsakingi darbuotojai turi:

   — turėti tinkamą techninį ir profesinį parengimą,

   — pakankamai gerai išmanyti atliekamų sertifikavimo užduočių reikalavimus ir turėti tinkamą jų atlikimo patirtį,

   — sugebėti parengti deklaracijas, protokolus ir ataskaitas, reikalingas įrodyti, kad reikiami patikrinimai buvo atlikti.

5. Turi būti užtikrintas patikrinimus atliekančių darbuotojų nešališkumas. Jų atlyginimas neturi priklausyti nuo atliktų patikrinimų skaičiaus ar tokių patikrinimų rezultatų.

6. Organizacija privalo sudaryti civilinės atsakomybės draudimo sutartį, išskyrus atvejus, kai pagal nacionalinę teisę atsakomybę prisiima viena iš valstybių narių.

7. Organizacijos personalas turi saugoti profesines paslaptis, kurias jis sužinojo vykdydamas savo užduotis pagal šį reglamentą.

▼M2

Va PRIEDAS

ESMINIAI REIKALAVIMAI AERODROMAMS

A. **Fizinės charakteristikos, infrastruktūra ir įrenginiai**

1. *Judėjimo zona*

a) Aerodromuose yra orlaivių kilimui ir tūpimui skirta zona, kuri turi atitikti šiuos reikalavimus:

i) kilimo ir tūpimo zona yra tokių matmenų ir pasižymi tokiomis savybėmis, kad tiktų orlaiviams, kuriuos numatyta naudoti objekte;

ii) prireikus, kilimo ir tūpimo zonos keliamoji geba yra pakankama kartotiniam numatytų orlaivių naudojimui. Zonos, kuriose orlaivių kartotinai naudoti nenumatyta, turi tik galėti išlaikyti orlaivius;

iii) kilimo ir tūpimo zona suprojektuota taip, kad nuo jos nutekėtų vanduo ir kad dėl stovinčio vandens nekiltų orlaivių naudojimui nepriimtina rizika;

iv) kilimo ir tūpimo zonos nuolydis ir jo pokyčiai nesukelia nepriimtinos rizikos orlaivių naudojimui;

v) kilimo ir tūpimo zonos paviršiaus charakteristikos yra pritaikytos numatytų orlaivių naudojimui; ir

vi) kilimo ir tūpimo zonoje nėra objektų, dėl kurių orlaivių naudojimui galėtų kilti nepriimtina rizika.

b) Jei yra kelios kilimui ir tūpimui skirtos zonos, jos turi būti išdėstytos taip, kad orlaivių naudojimui nekiltų nepriimtina rizika.

c) Aplink kilimui ir tūpimui skirtą zoną turi būti nustatytos zonos. Šios zonos skirtos virš jų kylantiems arba tūpiantiems orlaiviams apsaugoti arba sušvelninti tūpimo iki tūpimo ženklo, išriedėjimo iš kilimo ir tūpimo zonos arba šoninio išriedėjimo iš kilimo ir tūpimo zonos padarinius ir turi atitikti šiuos reikalavimus:

i) šios zonos yra tokių matmenų, kad jos tiktų numatytam orlaivių naudojimui;

ii) šių zonų nuolydis ir jo pokyčiai nesukelia nepriimtinos rizikos orlaivių naudojimui;

iii) šiose zonose nėra objektų, dėl kurių orlaivių naudojimui galėtų kilti nepriimtina rizika. Tai neturėtų trukdyti šiose zonose statyti lūžiuosius įrenginius, jei to reikia siekiant palengvinti orlaivių naudojimą; ir

iv) kiekvienos iš šių zonų keliamoji geba yra pakankama, kad ją būtų galima naudoti pagal tikslą.

d) Šios orlaivių riedėjimui ir stovėjimui naudojamos aerodromo zonos kartu su jomis susijusiomis artimiausiomis zonomis turi būti suprojektuotos taip, kad būtų galima saugiai naudoti orlaivį, kuris ketina naudotis tam tikru objektu visomis numatytomis sąlygomis, ir turi atitikti šiuos reikalavimus:

i) šių zonų keliamoji geba yra pakankama kartotiniam numatytų orlaivių naudojimui, išskyrus retkarčiais naudojamas zonas, kurios turi tik galėti išlaikyti orlaivius;

ii) šios zonos yra suprojektuotos taip, kad nuo jų nutekėtų vanduo ir kad dėl stovinčio vandens orlaivių naudojimui nekiltų nepriimtina rizika;

▼M2

iii) šių zonų nuolydis ir jo pokyčiai nesukelia nepriimtinos rizikos orlaivių naudojimui;

iv) šių zonų paviršiaus charakteristikos yra pritaikytos numatytų orlaivių naudojimui; ir

v) šiose zonose nėra objektų, dėl kurių orlaiviams galėtų kilti nepriimtina rizika. Tai neturėtų trukdyti naudoti būtinus toje zonoje stovėjimo įrenginius specialiai nurodytose vietose ar zonose.

e) Kita infrastruktūra, kuria ketina naudotis orlaivis, turi būti suprojektuota taip, kad naudojimasis ja nesukeltų nepriimtinos rizikos orlaiviui, kuris ja naudojasi.

f) Statiniai, pastatai, įrenginiai arba sandėliavimo zonos turi būti išdėstyti ir suprojektuoti taip, kad orlaivių naudojimui nesukeltų nepriimtinos rizikos.

g) Turi būti užtikrinamos tinkamos priemonės, kad leidimų neturintys asmenys, transporto priemonės be leidimo arba pakankamai dideli gyvūnai, galintys sukelti nepriimtiną riziką orlaivių naudojimui, nepatektų į judėjimo zoną, nedarant poveikio nacionalinių ir tarptautinių gyvūnų apsaugos nuostatų taikymui.

2. *Aukščiai virš kliūčių*

a) Tūpimui į aerodromą artėjantiems orlaiviams arba iš aerodromo išvykstantiems orlaiviams apsaugoti nustatomi atskridimo ir išskridimo maršrutai arba zonos. Tokiuose maršrutuose ar zonose orlaiviams užtikrinamas būtinas aukštis virš kliūčių aplink aerodromą esančioje zonoje, atsižvelgiant į vietos fizines savybes.

b) Toks aukštis virš kliūties atitinka skrydžio etapą ir vykdomo skrydžio tipą. Be to, aukštis užtikrinamas atsižvelgiant į įrangą, kuria naudojamasi orlaivių padėčiai nustatyti.

3. *Vizualiosios ir nevizualiosios priemonės bei aerodromo įranga*

a) Priemonės turi atitikti paskirtį, turi būti atpažįstamos, jomis vartotojams turi būti teikiama nedviprasmiška informacija visomis numatomo naudojimo sąlygomis.

b) Esant iš anksto numatytoms naudojimo sąlygoms, aerodromo įranga turi veikti, kaip planuota. Esant naudojimo sąlygoms arba įvykus gedimui aerodromo įranga neturi kelti nepriimtinos rizikos aviacijos saugai.

c) Priemonės ir jų elektros energijos tiekimo sistema turi būti suprojektuotos taip, kad dėl gedimų naudotojams nebūtų teikiama netinkama, klaidinanti arba nepakankama informacija arba nebūtų trukdomas kurios nors iš esminių paslaugų teikimas.

d) Tokios priemonės turi būti tinkamai apsaugotos nuo sugadinimo arba jų veikimo sutrikdymo.

e) Aviacijos ryšių, navigacijos ir priežiūros sistemų veikimo neturi trukdyti arba neigiamai veikti spinduliavimo šaltiniai arba judančių ar nekilnojamų objektų buvimas.

f) Atitinkamiems darbuotojams turi būti teikiama informacija apie aerodromo įrangos veikimą ir naudojimą, įskaitant aiškius nurodymus, kokiomis sąlygomis gali kilti nepriimtina rizika aviacijos saugai.

4. *Aerodromo duomenys*

a) Parengiami ir nuolat atnaujinami su aerodromu ir teikiamomis paslaugomis susiję duomenys.

b) Duomenys turi būti tikslūs, aiškūs, išsamūs ir nedviprasmiški. Išlaikomi tinkami patikimumo lygiai.

c) Duomenys vartotojams ir atitinkamiems ONP teikėjams turi būti pateikiami laiku pakankamai saugiais ir operatyviais ryšių būdais.

▼M2

B. **Naudojimas ir valdymas**

1. *Už aerodromo naudojimą atsako aerodromo naudotojas. Aerodromo naudotojo pareigos yra šios:*

a) aerodromo naudotojas tiesiogiai arba sudaręs susitarimus turi visas būtinas priemones užtikrinti saugų orlaivių naudojimą aerodrome. Šios priemonės apima patalpas, darbuotojus, įrangą ir medžiagas, raštu nustatytas užduotis, pareigas ir procedūras, prieigą prie atitinkamų duomenų ir registravimą, bet jais neapsiriboja;

b) aerodromo naudotojas įsitikina, kad visada laikomasi A skirsnio reikalavimų, arba imasi priemonių dėl reikalavimų nesilaikymo kylančiai rizikai mažinti. Nustatomos ir taikomos procedūros visiems naudotojams laiku pranešti apie tokias priemones;

c) aerodromo naudotojas nustato ir įgyvendina laukinių gyvūnų aerodrome keliamos rizikos valdymo programą;

d) aerodromo naudotojas užtikrina, kad transporto priemonių ir asmenų judėjimas judėjimo lauke ir kitose aerodromo veiklos zonose būtų derinamas su orlaivių judėjimu, kad būtų išvengta susidūrimų su orlaiviais arba orlaivių sugadinimų;

e) aerodromo naudotojas užtikrina, kad būtų nustatytos ir įgyvendintos procedūros rizikai, kylančiai naudojant aerodromą žiemą sudėtingomis meteorologinėmis sąlygomis, esant ribotam matomumui arba naktį, jei taikoma, mažinti;

f) aerodromo naudotojas ir kitos atitinkamos organizacijos sudaro susitarimus, kad užtikrintų nuolatinį šių esminių aerodromams keliamų reikalavimų laikymąsi. Šioms organizacijoms priskiriami orlaivių naudotojai, oro navigacijos paslaugų teikėjai, antžeminių paslaugų teikėjai ir kitos organizacijos, kurių veikla arba produktai gali turėti poveikį orlaivių saugai, bet jais neapsiribojama;

g) aerodromo naudotojas pats arba sudaręs sutartis su trečiosiomis šalimis užtikrina, kad būtų nustatytos neužterštų tinkamo tipo degalų tiekimo orlaiviams procedūros;

h) parengiami ir praktiškai taikomi aerodromo įrenginių techninės priežiūros vadovai, į kuriuos įtrauktos techninės priežiūros ir remonto instrukcijos, aptarnavimo informacija, gedimų paieškos bei tikrinimo procedūros;

i) aerodromo naudotojas nustato ir įgyvendina veiksmų aerodrome ekstremaliomis situacijomis planą, į kurį įtraukiami aerodrome arba jo apylinkėse galinčios įvykti ekstremalios situacijos. Šis planas, prireikus, suderinamas su vietos bendruomenės ekstremalių situacijų planu;

j) aerodromo naudotojas užtikrina būtiną aerodromo gelbėjimo ir gaisrų gesinimo tarnybų parengtį. Tokios tarnybos skubiai reaguoja į incidentą arba avariją ir turi turėti bent įrangą, gesinamąsias medžiagas bei pakankamą skaičių darbuotojų;

k) veiklai aerodrome vykdyti ir jį prižiūrėti aerodromo naudotojas skiria tik apmokytus bei kvalifikuotus darbuotojus ir įgyvendina mokymo ir tikrinimo programas bei jų laikosi, kad išlaikytų pastovų visų atitinkamų darbuotojų kompetencijos lygį;

l) aerodromo naudotojas užtikrina, kad asmuo, kuriam leista be palydos būti judėjimo lauke arba kitose veiklos vykdymo zonose, yra tinkamai apmokytas ir kvalifikuotas, kad jam galėtų būti suteiktas toks leidimas;

▼M2

m) gelbėtojai ir gaisrininkai yra tinkamai apmokyti ir kvalifikuoti dirbti aerodromo aplinkoje. Aerodromo naudotojas įgyvendina mokymo ir tikrinimo programas bei jų laikosi, kad išlaikytų pastovų šių darbuotojų kompetencijos lygį; ir

n) visi gelbėtojai bei gaisrininkai, kurių gali prireikti oro susisiekimo ekstremalios situacijos atveju, periodiškai turi įrodyti, kad jų sveikatos būklė yra tinkama gerai atlikti savo funkcijas, atsižvelgiant į veiklos tipą. Tokiomis aplinkybėmis tinkama sveikatos būklė, apimanti ir fizinę, ir psichinę sveikatą, reiškia, kad darbuotojai neserga ligomis arba nėra neįgalūs, dėl ko šie darbuotojai negalėtų:

i) atlikti užduočių, būtinų įvykdyti ekstremalios oro susisiekimo situacijos atveju;

ii) bet kuriuo metu įvykdyti jiems paskirtų užduočių; arba

iii) tinkamai suvokti aplinkos.

2. *Valdymo sistemos*

a) Aerodromo naudotojas įgyvendina valdymo sistemą bei jos laikosi, kad užtikrintų šių esminių aerodromams keliamų reikalavimų laikymąsi, ir nuolat aktyviai gerintų saugą. Valdymo sistema apima organizacines struktūras, atskaitomybę, pareigas, strategijas ir procedūras.

b) Valdymo sistema apima avarijų ir incidentų prevencijos programą, įskaitant pranešimą apie įvykius ir analizės schemą. Atitinkamais atvejais analizėje dalyvauja 1 punkto f papunktyje išvardytos šalys.

c) Aerodromo naudotojas sudaro aerodromo vadovą ir vykdo veiklą pagal tą vadovą. Tokiuose vadovuose pateikiamos visos būtinos aerodromo, valdymo sistemos ir veiklą vykdančių darbuotojų pareigų instrukcijos, informacija ir procedūros.

C. **Aerodromo apylinkės**

1. Oro erdvė aplink aerodromo judėjimo lauką yra apsaugota nuo kliūčių, kad aerodromuose numatytus orlaivius būtų galima naudoti be nepriimtinos rizikos, kylančios dėl aplink aerodromą sudaromų kliūčių. Todėl sukuriami, įgyvendinami ir nuolat stebimi kontroliniai kliūčių paviršiai, kad būtų nustatyti bet kokie pažeidimai.

a) Bet koks pažeidimas šiuose paviršiuose turės būti įvertintas, kad būtų nustatyta, ar dėl objekto nekyla nepriimtina rizika. Pašalinamas bet koks nepriimtiną riziką keliantis objektas arba imamasi atitinkamų riziką mažinančių veiksmų, kurie apsaugo aerodromu besinaudojantį orlaivį.

b) Apie tokias nepašalintas kliūtis skelbiama viešai, pagal poreikį jos paženklinamos ir, jei reikia, ženklinamos žiburiais.

2. Žmogaus veiklos ir žemės naudojimo keliami pavojai, pavyzdžiui, *inter alia*, išvardytieji toliau pateikiamame sąraše, yra stebimi. Jų keliama rizika įvertinama ir tinkamai mažinama:

a) žemės užstatymas arba žemės aerodromo zonoje paskirties keitimas;

b) kliūčių sukeltos turbulencijos galimybė;

c) pavojingų, painių ir klaidinančių žiburių naudojimas;

d) didelių ir ypač gerai šviesą atspindinčių paviršių sukeltas akinimas;

▼**M2**

e) sukurti plotai, dėl kurių aerodromo judėjimo lauko apylinkėse padaugėtų laukinių gyvūnų;

f) neregimojo spinduliavimo šaltiniai arba judančiųjų ar nekilnojamųjų objektų buvimas, kuris gali trukdyti arba neigiamai veikti aviacijos ryšių, navigacijos ir priežiūros sistemų veikimą.

3. Parengiamas vietos bendruomenės ekstremalių situacijų planas, taikomas oro susisiekimo ekstremalios situacijos aerodromo vietovėje atveju.

D. **Kita**

Išskyrus ekstremalias situacijas, kai orlaiviai nukreipiami į atsarginį aerodromą arba kitomis kiekvienu atveju nustatomomis sąlygomis, aerodromu arba jo dalimis be aerodromo naudotojo sutikimo nesinaudojama orlaiviais, kuriems aerodromo konstrukcija arba darbo procedūros paprastai nėra skirtos.

▼M2

Vb PRIEDAS

ESMINIAI REIKALAVIMAI OEV IR (ARBA) ONP BEI SKRYDŽIŲ VADOVAMS

1. **Oro erdvės naudojimas**

a) Visi orlaiviai, išskyrus tuos, kurie vykdo veiklą, nurodytą 1 straipsnio 2 dalies a punkte, visais skrydžio etapais arba aerodromo judėjimo lauke turi būti naudojami laikantis bendrų visuotinių naudojimo taisyklių ir visų taikomų procedūrų, kurių reikalaujama laikytis toje oro erdvėje;

b) Visuose orlaiviuose, išskyrus tuos, kurie vykdo veiklą, nurodytą 1 straipsnio 2 dalies a punkte, turi būti būtinos sudedamosios dalys ir jie turi būti atitinkamai naudojami. OEV ir (arba) ONP sistemoje naudojamos sudedamosios dalys turi atitikti ir 3 punkto reikalavimus.

2. **Paslaugos**

a) Oro erdvės naudotojams oro navigacijos tikslais teikiama aviacijos informacija ir duomenys

i) Oro navigacijos informacijai naudojami laiku pateikiami pakankamos kokybės, išsamūs ir naujausi pirminiai duomenys.

ii) Oro navigacijos informacija turi būti tiksli, išsami, naujausia, nedviprasmiška ir atitinkamai sujungta ir vartotojams pateikta tinkama forma.

iii) Oro erdvės naudotojams tokia oro navigacijos informacija turi būti platinama laiku ir naudojant pakankamai patikimas ir operatyvias ryšių priemones, apsaugotas nuo įsikišimo ir iškreipimo.

b) Meteorologinė informacija

i) Oro navigacijos meteorologinei informacijai turi būti naudojami pakankamos kokybės, išsamūs ir naujausi pirminiai duomenys.

ii) Siekiant atitikti oro erdvės naudotojų poreikius, kiek tai įmanoma, oro navigacijos meteorologinė informacija turi būti tiksli, išsami, naujausia ir atitinkamai apjungta bei nedviprasmiška.

iii) Oro erdvės naudotojams tokia oro navigacijos meteorologinė informacija turi būti platinama laiku ir naudojant pakankamai patikimas ir operatyvias ryšio priemones, apsaugotas nuo įsikišimo ir iškreipimo.

c) Oro eismo paslaugos

i) Oro eismo paslaugoms naudojami teisingi, išsamūs ir naujausi pirminiai duomenys.

ii) Kad atitiktų naudotojų saugos poreikius oro eismo paslaugos turi būti pakankamai tikslios, išsamios, pagrįstos naujausiais duomenimis ir nedviprasmiškos.

iii) Naudotojams informaciją arba patarimus teikiančios automatizuotos priemonės turi būti tinkamai suprojektuotos, pagamintos ir prižiūrimos siekiant užtikrinti, kad jos atitiktų numatytą paskirtį.

iv) Oro eismo valdymo paslaugomis ir susijusiais procesais užtikrinamas tinkamas orlaivių atskyrimas, ir, kiek įmanoma, padedama apsaugoti nuo kliūčių ir kitų pavojų ore bei užtikrinamas skubus ir nedelsiamas visų atitinkamų naudotojų bei gretimų oro erdvės sektorių koordinavimas.

v) Skrydžių tarnybų ir orlaivių bei atitinkamų skrydžių tarnybų ryšiai turi būti spartūs, aiškūs, tikslūs ir nedviprasmiški, apsaugoti nuo įsikišimo, visuotinai suprantami visiems susijusiems subjektams ir, jei įmanoma, jų pripažįstami.

▼M2

vi) Įdiegiamos priemonės galimoms ekstremalioms situacijoms nustatyti ir, jei reikia, efektyviems paieškos ir gelbėjimo veiksmams pradėti. Tokios priemonės turi apimti bent atitinkamus įspėjamuosius mechanizmus, koordinavimo priemones ir procedūras, priemones ir darbuotojus, kurių užtektų veiksmingai dirbti atsakomybės zonoje.

d) Ryšių paslaugos

Turi būti pasiektas ir išlaikytas pakankamas ryšių paslaugų veikimo lygis, kiek tai susiję su prieiga prie jų, jų tikslumu, nepertraukiamumu ir pateikimu laiku. Jos turi būti greitos ir apsaugotos nuo iškraipymo.

e) Navigacijos paslauga

Turi būti pasiektas ir išlaikytas pakankamas navigacijos paslaugų veikimo lygis, kiek tai susiję su orientavimo, padėties nustatymo ir, prireikus, laiko skaičiavimo informacija. Veiklos kriterijams priskiriamas paslaugos tikslumas, patikimumas, prieiga ir tęstinumas.

f) Priežiūros paslauga

Laikantis tinkamų veiklos kriterijų, įskaitant paslaugų tikslumo, patikimumo, tęstinumo ir aptikimo tikimybės kriterijus, teikiant priežiūros paslaugas nustatoma atitinkama orlaivio padėtis oro erdvėje bei kitų orlaivių ir antžeminių transporto priemonių padėtis aerodrome.

g) Oro eismo srautų valdymas

Taktinio oro eismo srautų Bendrijos lygiu valdymo tarnybos naudojasi pakankamai tikslia ir naujausia informacija bei teikia tokią informaciją, kurios apimtis ir pobūdis priklauso nuo planuojamo oro eismo poveikio paslaugų teikimui, bei koordinuoja eismo srautų nukreipimą kitais maršrutais ir šiuo klausimu derasi arba sulaiko eismo srautus, siekdamos sumažinti perkrovos situacijų susidarymo ore arba aerodromuose riziką.

h) Oro erdvės valdymas

Oro erdvės skyrimas tam tikram naudojimui turi būti stebimas ir koordinuojamas, apie tokį skyrimą turi būti pranešta laiku, kad bet kokiomis aplinkybėmis būtų sumažinta rizika prarasti orlaivių atskyrimą.

i) Oro erdvės modelis

Oro erdvės struktūros ir skrydžių procedūros turi būti tinkamai modeliuojamos, tikrinamos ir tvirtinamos prieš orlaiviui pradedant jomis naudotis ir orlaiviui jomis naudojantis.

3. **Sistemos ir sudedamosios dalys**

a) Bendrosios nuostatos

OEV ir (arba) ONP sistemos ir sudedamosios dalys, naudojamos susijusiai informacijai perduoti iš orlaivio ir į jį, taip pat ant žemės, turi būti tinkamai suprojektuotos, pagamintos, sumontuotos, prižiūrimos ir naudojamos taip, kad jos atitiktų numatytą paskirtį.

b) Sistemos ir sudedamųjų dalių vientisumas, veikimas ir patikimumas

Sistemų ir sudedamųjų dalių vientisumas ir su sauga susijęs veikimas tiek orlaivyje, tiek ant žemės arba oro erdvėje turi atitikti numatytą paskirtį. Sistemos ir sudedamosios dalys turi atitikti būtiną veiklos veikimo lygį, kurio reikia veikimo sąlygomis ir visą jų naudojimo laikotarpį.

c) Sistemų ir sudedamųjų dalių projektavimas

i) Sistemos ir sudedamosios dalys turi būti suprojektuotos taip, kad atitiktų taikomus saugos reikalavimus.

▼M2

ii) Sistemos ir sudedamosios dalys – vertinant šias sistemas ir sudedamąsias dalis bendrai ir atskirai, taip pat vertinant jų tarpusavio ryšį – turi būti suprojektuotos taip, kad tarp tikimybės, jog bet koks gedimas gali sukelti visos sistemos sutrikimą, ir jo poveikio paslaugų saugai sunkumo būtų atvirkštinis ryšys.

iii) Sistemos ir sudedamosios dalys – vertinant tas sistemas ir sudedamąsias dalis atskirai, taip pat vertinant jų tarpusavio ryšį – turi būti suprojektuotos atsižvelgiant į žmogaus galimybes ir darbingumą.

iv) Sistemos ir sudedamosios dalys turi būti suprojektuotos taip, kad būtų apsaugotos nuo nenumatytų žalingųjų sąveikų su išorės elementais.

v) Sistemų ir sudedamųjų dalių gamybai, montavimui, veikimui ir priežiūrai būtina informacija, taip pat su nesaugiomis sąlygomis susijusi informacija, darbuotojams turi būti pateikta aiškiai, nuosekliai ir nedviprasmiškai.

d) Pastovus paslaugos lygis

Sistemų ir sudedamųjų dalių saugos lygiai išlaikomi jų naudojimo metu ar per šio naudojimo pakeitimus.

4. **Skrydžių vadovų kvalifikacija**

a) Bendrosios nuostatos

Asmuo, besimokantis skrydžių vadovo profesijos, arba skrydžių vadovas-stažuotojas turi būti pakankamai subrendęs fiziškai, protiškai ir pakankamai išsilavinęs, kad galėtų įgyti, atsiminti bei įrodyti, jog turi tinkamas teorines žinias ir praktinius įgūdžius.

b) Teorinės žinios

i) Skrydžių vadovas turi įgyti ir išlaikyti tokio lygio žinias, kurios atitiktų vykdomas funkcijas ir būtų proporcingos su šios rūšies paslauga susijusiai rizikai.

ii) Įgytos teorinės žinios ir gebėjimas jas prisiminti įrodomi jas nuolat vertinant mokymo metu arba rengiant atitinkamus egzaminus.

iii) Išlaikomas tinkamas teorinių žinių lygis. Atitiktis reikalavimams įrodoma nuolat vertinant arba egzaminuojant. Egzaminų dažnumas proporcingas su paslaugos tipu susijusiam rizikos lygiui.

c) Praktiniai įgūdžiai

i) Skrydžių vadovas turi įgyti ir išlaikyti jo funkcijoms vykdyti tinkamus praktinius įgūdžius. Tokie įgūdžiai proporcingi su paslaugos tipu susijusiai rizikai ir apima, jei tai būtina funkcijoms vykdyti, bent:

i. veiklos procedūras;

ii. užduotims būdingus aspektus;

iii. neįprastas ir ekstremalias situacijas; ir

iv. žmogiškuosius faktorius.

ii) Skrydžių vadovas turi įrodyti, kad sugeba vykdyti susijusias procedūras ir užduotis vykdomas funkcijas atitinkančiu kompetencijos lygiu.

iii) Išlaikomas tinkamas kompetencijos lygis praktinių įgūdžių srityje. Atitiktis reikalavimams tikrinama atliekant reguliarų vertinimą. Šių vertinimų dažnumas yra proporcingas susijusio paslaugos tipo ir vykdomų užduočių sudėtingumui ir rizikos laipsniui.

▼M2

d) Kalbos žinios

i) Skrydžių vadovas turi įrodyti, kad moka kalbėti anglų kalba ir ją supranta tiek, kad gali efektyviai balso perdavimo priemonėmis (telefonu arba radijo telefonu) ir tiesiogiai bendrauti konkrečiomis ir su darbu susijusiomis temomis, įskaitant ekstremaliose situacijose.

ii) Prireikus, oro eismo tarnybų paslaugų teikimui tam tikroje nustatytoje oro erdvėje, skrydžių vadovas turi mokėti kalbėti nacionaline kalba (-omis) ir suprasti tą (tas) kalbą (-as) taip gerai, kaip aprašyta pirmiau.

e) Kompleksiniai treniruokliai (angl. Synthetic Training Devices, STD)

Kai STD naudojami praktiniam situacijos suvokimo mokymui ir mokymui apie žmogiškuosius faktorius arba kai jie naudojami įgytų arba išsaugotų žinių įrodymui, treniruoklis turi veikti taip, kad būtų galima tinkamai imituoti darbo aplinką ir veiklos situacijas, atitinkančias vykdomą mokymą.

f) Mokymo kursai

i) Mokymas vykdomas organizuojant mokymo kursus, kurie apima teorinį ir praktinį mokymą, įskaitant, prireikus, mokymą apie STD.

ii) Sudaromas kiekvieno mokymo tipo kursas ir jis patvirtinamas.

g) Instruktoriai

i) Teorinį mokymą rengia tinkamą kvalifikaciją turintys instruktoriai. Jie:

i. turi atitinkamų dėstomos srities žinių; ir

ii. įrodo, kad sugeba taikyti tinkamus mokymo metodus.

ii) Praktinių įgūdžių mokymus vykdo tinkamai kvalifikuoti instruktoriai, turintys šią kvalifikaciją:

i. atitinka dėstomo dalyko teorinių žinių ir praktinės patirties reikalavimus;

ii. įrodo, kad sugeba parengti ir taikyti tinkamus mokymo metodus;

iii. turi praktinio tų procedūrų, kurių ketinama mokyti, mokymo metodų taikymo patirties; ir

iv. dalyvauja reguliariai rengiamuose kvalifikacijos kėlimo mokymuose, kad išlaikytų mokymo kompetenciją.

iii) Be to, praktinių įgūdžių instruktoriai turi turėti įgaliojimą dirbti skrydžių vadovais arba turi būti jį turėję.

h) Vertintojai

i) Už skrydžių vadovų įgūdžių įvertinimą atsakingi asmenys:

i. įrodo gebėjimą įvertinti skrydžių vadovų darbą bei tikrinti ir kontroliuoti skrydžių vadovus; ir

ii. nuolat kelia kvalifikaciją, kad būtų užtikrinta, jog laikomasi naujausių įvertinimo standartų.

ii) Be to, praktinių įgūdžių vertintojai turi turėti įgaliojimą dirbti skrydžių vadovais arba turi būti jį turėję tose srityse, kurių įvertinimas bus atliekamas.

▼M2

i) Skrydžių vadovų medicininis tinkamumas

i) Medicininiai kriterijai

i. Visi skrydžių vadovai periodiškai turi įrodyti, kad jų sveikatos būklė yra tinkama gerai atlikti savo funkcijas. Tinkamumas įrodomas atliekant tinkamą įvertinimą, atsižvelgiant į galimą protinės bei fizinės būklės pablogėjimą dėl amžiaus;

ii. Sveikatos būklės tinkamumo, įskaitant protinės ir fizinės sveikatos, įrodymas apima patvirtinimą, kad oro eismo valdymo (OEV) paslaugą teikiantis asmuo neserga ligomis arba nėra neįgalus, dėl ko negalėtų:

— tinkamai atlikti užduočių, būtinų teikiant OEV paslaugą,

— bet kuriuo metu vykdyti paskirtų užduočių, arba

— teisingai suvokti savo aplinkos.

ii) Jei sveikatos būklės tinkamumas negali būti visiškai įrodytas, gali būti įgyvendinamos lygiavertę saugą užtikrinančios rizikos mažinimo priemonės.

5. **Paslaugų teikėjai ir mokymo organizacijos**

a) Paslauga teikiama tik įvykdžius šias sąlygas:

i) paslaugos teikėjas, tiesiogiai ar netiesiogiai per sutartis, turi priemones, būtinas paslaugos mastui ir apimčiai. Šios priemonės apima sistemas, patalpas, įskaitant elektros energijos tiekimą, valdymo struktūrą, darbuotojus, įrangą ir jos priežiūrą, užduočių dokumentus, įsipareigojimus ir procedūras, prieigą prie atitinkamų duomenų ir jų saugojimą, bet jais neapsiriboja;

ii) paslaugos teikėjas sukuria ir nuolat atnaujina su jo paslaugų teikimu susijusius valdymo ir veiklos vadovus bei vykdo veiklą laikydamasis tų vadovų. Tokiuose vadovuose yra visos būtinos veiklos, valdymo sistemos ir veiklą vykdančių darbuotojų pareigų instrukcijos, informacija ir procedūros;

iii) paslaugos teikėjas įgyvendina ir prižiūri rizika pagrįstą valdymo sistemą, kad užtikrintų esminių šio priedo reikalavimų laikymąsi ir nuolat aktyviai siektų tobulinti šią sistemą;

iv) paslaugos teikėjas dirba tik su tinkamai apmokytais ir kvalifikuotais darbuotojais ir įgyvendina darbuotojų mokymo ir tikrinimo programas bei jų laikosi;

v) paslaugos teikėjas nustato oficialų ryšį su visais kitais teikiant paslaugą dalyvaujančiais subjektais, kad užtikrintų šių esminių reikalavimų laikymąsi;

vi) paslaugos teikėjas sukuria ir įgyvendina veiksmų nenumatytomis aplinkybėmis planą, kuris apimtų galimas ekstremalias ir neįprastas situacijas, susijusias su jo teikiamomis paslaugomis;

vii) paslaugos teikėjas sukuria nelaimingų atsitikimų ir incidentų prevencijos ir skrydžių saugos programą bei jos laikosi, įskaitant pranešimų apie įvykius ir analizės programą, kuri taikoma valdymo sistemoje tam, kad padėtų pasiekti tikslą – nuolat gerinti saugą; ir

▼M2

viii) paslaugos teikėjas imasi priemonių, kad patikrintų, ar nuolat laikomasi bet kurios jo naudojamos sistemos ir sudedamosios dalies saugaus veikimo reikalavimų.

b) OEV paslauga teikiama tik įvykdžius šias sąlygas:

i) siekiant užkirsti kelią OEV paslaugą teikiančių darbuotojų nuovargiui, būtina vadovautis darbo grafiku. Tokiame darbo grafike reikia atsižvelgti į darbo laikotarpius, darbo laiką ir pritaikytą poilsio laiką. Darbo grafike nustatant apribojimus atsižvelgiama į atitinkamus veiksnius, dėl kurių didėja nuovargis, pavyzdžiui, visų pirma į miego trūkumą, paros ciklo sutrikdymą, darbą naktimis, sukauptą darbo laiką konkrečiais laikotarpiais, taip pat darbuotojų dalijimąsi paskirtomis užduotimis;

ii) OEV paslaugą teikiančių darbuotojų streso prevencija vykdoma įgyvendinant švietimo ir prevencijos programas;

iii) OEV paslaugos teikėjas taiko procedūras, kad patikrintų, ar nesusilpnėjęs OEV paslaugas teikiančių darbuotojų sugebėjimas priimti kognityvinius sprendimus, ir ar tų darbuotojų sveikatos būklė yra tinkama;

iv) planuodamas ir vykdydamas savo veiklą OEV paslaugos teikėjas atsižvelgia į veiklos ir techninius suvaržymus, taip pat į žmogiškojo faktoriaus principus.

c) Ryšių, navigacijos ir (arba) priežiūros paslauga teikiama tik įvykdžius šią sąlygą:

Paslaugos teikėjas nuolat laiku informuoja atitinkamus oro erdvės naudotojus ir oro eismo tarnybų padalinius apie jų teikiamų paslaugų būklę (ir jos pokyčius) oro eismo kontrolės tikslais.

d) Mokymo organizacijos

OEV paslaugą teikiančių darbuotojų mokymo organizacija atitinka šiuos reikalavimus:

i) turi visas priemones, būtinas visiems su jos veikla susijusiems įsipareigojimams įvykdyti. Šios priemonės apima patalpas, darbuotojus, įrangą, metodologiją, užduočių dokumentus, pareigas ir procedūras, prieigą prie atitinkamų duomenų ir jų registravimą, bet jais neapsiriboja;

ii) įgyvendina saugos ir mokymo standartų valdymo sistemą ir jos laikosi, taip pat nuolat siekia tobulinti šią sistemą; ir

iii) prireikus sudaro susitarimus su kitomis atitinkamomis organizacijomis, kad būtų užtikrinta, jog bus nuolat laikomasi šių esminių reikalavimų.

▼B

VI PRIEDAS

ATITIKMENŲ LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnio 1 dalis	2 straipsnio 1 dalis
2 straipsnio 2 dalies a–e punktai	2 straipsnio 2 dalies a–e punktai
—	2 straipsnio 2 dalies f punktas
2 straipsnio 3 dalis	2 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio a–g punktai	3 straipsnio a–g punktai
—	3 straipsnio h–l punktai
4 straipsnio 1 dalies a–c punktai	4 straipsnio 1 dalies a–c punktai
—	4 straipsnio 1 dalies d punktas
—	4 straipsnio 2–3 dalys
4 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 4 dalis
—	4 straipsnio 5 dalis
4 straipsnio 3 dalis	4 straipsnio 6 dalis
5 straipsnio 1 dalis	5 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos įžanginė formuluotė	5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos įžanginė formuluotė
5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a–c punktai	5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a–c punktai
5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos d punktas	5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos d ir e punktas
5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos e ir f punktai	5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos f ir g punktai
—	5 straipsnio 3 dalis
5 straipsnio 3 dalis	5 straipsnio 4 dalis
5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos įžanginė formuluotė	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos įžanginė formuluotė
5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a – d punktai	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos a – d punktai
5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos e punkto i–iii papunkčiai	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos e punkto i–iii papunkčiai
—	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos e punkto iv–vi papunkčiai
5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos f–i punktai	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos f–i punktai
—	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos j punktas
5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos įžanginė formuluotė	5 straipsnio 6 dalies pirmos pastraipos įžanginė formuluotė
5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktai	5 straipsnio 6 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktai

▼B

Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002	Šis reglamentas
—	5 straipsnio 6 dalies pirmos pastraipos d punktas
6 straipsnis	6 straipsnis
—	7 straipsnis
—	8 straipsnis
—	9 straipsnis
—	10 straipsnis
8 straipsnio 1 dalis	11 straipsnio 1 dalis
—	11 straipsnio 2–4 dalys
8 straipsnio 2 dalis	11 straipsnio 5 dalis
—	11 straipsnio 6 dalis
9 straipsnis	12 straipsnis
—	13 straipsnis
10 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis
—	14 straipsnio 2 dalis
10 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 3 dalis	14 straipsnio 4 dalis
10 straipsnio 4 dalis	14 straipsnio 5 dalis
10 straipsnio 5 dalis	14 straipsnio 6 dalis
10 straipsnio 6 dalis	14 straipsnio 7 dalis
11 straipsnis	15 straipsnis
—	16 straipsnis
12 straipsnis	17 straipsnis
13 straipsnio įžanginė formuluotė	18 straipsnio įžanginė formuluotė
13 straipsnio a punktas	18 straipsnio a punktas
—	18 straipsnio b punktas
13 straipsnio b punktas	18 straipsnio c punktas
13 straipsnio c punktas	18 straipsnio d punktas
—	18 straipsnio e punktas
14 straipsnis	19 straipsnis
15 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė	20 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė
15 straipsnio 1 dalies a–j punktai	20 straipsnio 1 dalies a–j punktai
—	20 straipsnio 1 dalies k ir l punktai
15 straipsnio 2 dalis	20 straipsnio 2 dalis
—	21 straipsnis
—	22 straipsnis
—	23 straipsnis

▼B

Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002	Šis reglamentas
16 straipsnio 1 ir 2 dalys	24 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	24 straipsnio 3 dalis
16 straipsnio 3 dalis	24 straipsnio 4 dalis
16 straipsnio 4 dalis	24 straipsnio 5 dalis
	25 straipsnis
17 straipsnis	26 straipsnis
18 straipsnis	27 straipsnis
19 straipsnis	28 straipsnis
20 straipsnis	29 straipsnis
21 straipsnis	30 straipsnis
22 straipsnis	31 straipsnis
23 straipsnis	32 straipsnis
24 straipsnio 1–4 dalys	33 straipsnio 1–4 dalys
—	33 straipsnio 5 dalis
25 straipsnio 1 ir 2 dalys	34 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	34 straipsnio 3 dalis
26 straipsnis	35 straipsnis
27 straipsnis	36 straipsnis
28 straipsnis	37 straipsnis
29 straipsnio 1 ir 2 dalys	38 straipsnio 1 ir 2 dalys
29 straipsnio 3 dalies a–j punktai	38 straipsnio 3 dalies a–j punktai
—	38 straipsnio 3 dalies k ir l punktai
30 straipsnis	39 straipsnis
31 straipsnis	40 straipsnis
32 straipsnis	41 straipsnis
33 straipsnis	42 straipsnis
34 straipsnis	43 straipsnis
35 straipsnis	44 straipsnis
36 straipsnis	45 straipsnis
37 straipsnis	46 straipsnis
38 straipsnis	47 straipsnis
39 straipsnis	48 straipsnis
40 straipsnis	49 straipsnis
41 straipsnis	50 straipsnis
42 straipsnis	51 straipsnis
43 straipsnis	52 straipsnis
44 straipsnis	53 straipsnis

▼B

Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002	Šis reglamentas
45 straipsnis	54 straipsnis
46 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė	55 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė
46 straipsnio 1 dalies a–d punktai	55 straipsnio 1 dalies a–d punktai
—	55 straipsnio 1 dalies e punktas
46 straipsnio 2 ir 3 dalys	55 straipsnio 2 ir 3 dalys
—	56 straipsnis
—	57 straipsnis
47 straipsnio 1 ir 2 dalys	58 straipsnio 1 ir 2 dalys
47 straipsnio 3 dalis	—
47 straipsnio 4 dalis	58 straipsnio 3 dalis
47 straipsnio 5 dalis	—
—	58 straipsnio 4 dalis
48 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė	59 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė
48 straipsnio 1 dalies a punktas	59 straipsnio 1 dalies a ir b punktai
48 straipsnio 1 dalies b ir c punktai	59 straipsnio 1 dalies c ir d punktai
—	59 straipsnio 1 dalies e punktas
48 straipsnio 2–3 dalys	59 straipsnio 2–3 dalys
	59 straipsnio 4 dalis
48 straipsnio 4–10 dalys	59 straipsnio 5–11 dalys
49 straipsnis	60 straipsnis
50 straipsnis	61 straipsnis
51 straipsnis	62 straipsnis
52 straipsnis	63 straipsnis
53 straipsnis	64 straipsnis
54 straipsnis	65 straipsnis
55 straipsnis	66 straipsnis
56 straipsnis	67 straipsnis
—	68 straipsnis
57 straipsnis	69 straipsnis
59 straipsnis	70 straipsnis